Crna Gora
Državna revizorska institucija

DRI broj: 40112/16-051-225/51
Podgorica,06.12.2016. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

ZAVRŠNOG RAČUNA BUDŽETA GLAVNOG GRADA PODGORICA ZA 2015. GODINU

(konačan)

Podgorica, decembar 2016. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 4
1. DIO I – OPŠTI DIO 11
1.1. Pravni osnov za vršenje revizije 11
1.2. Vrsta, predmet i obuhvat revizije 11
1.3. Cilj revizije 11
1.4. Metode i tehnike revizije 12
1.5. Vrijeme vršenja revizije 12
2 DIO II – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 13
2.1. Normativna uređenost Glavnog grada 13
2.2. Ocjena pouzdanosti sistema unutrašnjih finansijskih kontrola 15
2.2.1. Računovodstvene politike i trezorsko poslovanje 16
2.3. Planiranje i izvršenje budžeta 18
2.4. Primici 20
2.4.1 Porezi 21
2.4.2. Takse 24
2.4.3. Naknade 25
2.4.4. Naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta 26
2.4.5. Ostali prihodi 29
2.4.6. Primici od prodaje nefinansijske imovine 31
2.4.7. Sredstva prenesena iz prethodne godine 32
2.4.8. Donacije 32
2.4.9. Transferi 33
2.5. Izdaci 34
2.5.1. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca 35
2.5.2. Ostala lična primanja i naknade zaposlenih 37
2.5.3. Rashodi za materijal 37
2.5.4. Rashodi za usluge 38
2.5.5. Izdaci za tekuće održavanje 40
2.5.6. Kamate 40
2.5.7. Renta 41

2.5.8. Ostali izdaci....42
2.5.9. Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru....43
2.5.10. Ostali transferi....44
2.5.11. Kapitalni izdaci....45
2.5.12. Otplata duga....52
2.5.13. Otplata obaveza iz prethodnog perioda....53
2.5.14. Tekuća budžetska rezerva....54
2.6. Blagajničko poslovanje....55
2.7. Neizmirene obaveze i zaduženje....56
2.8. Budžetski suficit/deficit....65
2.9. Evidencija državne imovine u Glavnom gradu....68
2.10. Javne nabavke....70
2.11. Sudski sporovi....71

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije, a u skladu sa članom 15 i 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i članom 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu **dr Milan Dabović** (predsjednik Senata – rukovodilac Kolegijuma) i **dr Branislav Radulović** (član Senata – član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 29.11.2016. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
Završnog računa Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu

Odgovornost subjekta revizije

U skladu sa članom 52 Zakona o finansiranju lokalne samouprave za izvršenje budžeta opštine odgovoran je predsjednik opštine, a za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je budžetski izvršilac. Shodno članu 69. Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti Završni račun budžeta opštine priprema odgovorno lice opštine u skladu sa ovim zakonom. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je Odluka o Završnom računu Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljena i prezentovana u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indentifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji Glavnog grada Podgorice sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekata revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obuhvatila sprovođenje postupaka radi pribavljanja adekvatnih dokaza o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Sprovedeni postupci uključili su procjenu sistema unutrašnjih kontrola, procjenu primijenjenih računovodstvenih politika, procjenu materijalno pogrešnog prikazivanja iznosa u finansijskim izvještajima i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su revizijom pribavljeni dokazi adekvatni i dovoljni, kao i da daju osnovu za izražavanje mišljenja.

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Završnog računa budžeta Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu utvrđeno je da Završni račun budžeta ne sadrži bitno materijalne greške i da daje istinit i objektivan prikaz iskazanih primitaka i izdataka na gotovinskoj osnovi, osim za nepravilnosti iskazane u komentarima Izvještaja o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2015. godinu, koje se odnose na stornirana sredstva budžeta i način vođenja evidencija primitaka i izdataka. Navedene nepravilnosti su se odrazile na suficit koji je iskazan u manjem iznosu za 278.897,14€, te u skladu s tim nadležni Kolegijum izražava **POZITIVNO MIŠLJENJE SA SKRETANJEM PAŽNJE**.

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE POZITIVNOG MIŠLJENJA SA SKRETANJEM PAŽNJE ZA FINANSIJSKU REVIZIJU:

1. Glavni grad Podgorica je stornirao prihode za 2015. godinu za iznos od 551.088,58€. Prihodi su stornirani za plaćanja - rashode koji se odnose na javne ustanove koje su potrošačke jedinice budžeta, plaćanja koja su vršena mjesnim zajednicama za izgradnju i održavanje lokalne infrastrukture i za iznos sredstava koja su prenesena sa Glavnog računa trezora na žiro račun javnih ustanova. Navedena plaćanja nijesu evidentirana kao rashod, već je za navedeni iznos izvršeno storniranje prihoda.

2. Račun 7155 - Ostali prihodi iskazan je u iznosu od 382.206,42€ i isti je uvećan za 43.271,04€. Uvećanje se odnosi na prihode po osnovu otplate kredita iz domaćih izvora - 41.921,04€ i prihode od prodaje nepokretnosti – 1.350,00€. Izvršena je reklasifikacija i račun je umanjen za 43.271,04€, a uvećan račun 7511 - Pozajmice i krediti od domaćih izvora za 41.921,04€ i račun 721- Prihodi od prodaje imovine za 1.350,00€.

3. Račun 721- Prihodi od prodaje imovine iskazan je u iznosu od 686.344,94€ i isti je uvećan za 22.715,11€. Uvećanje se odnosi na prihode od zakupa imovine – 15.620,18€ i prihode po osnovu poreza na nepokretnosti – 7.094,93€. Izvršena je reklasifikacija i račun je umanjen za 22.715,11€, a uvećan je račun 715- Ostali prihodi za 15.620,18€ i račun 7113 - Porez na imovinu- nepokretnosti za 7.094,93€.

4. Sa računa 441- Kapitalni izdaci plaćen je iznos od 50.782,60€ koji obuhvata isplate glavnice i kamate po Ugovoru o kreditu br. 2004-04 od 27.04.2005. godine. Izvršena je reklasifikacija računa 441 - Kapitalni izdaci i račun je umanjen za iznos glavnice i kamate (50.782,00€), a uvećan račun 461 - 2 Otplata HOV i kredita nerezidentima za iznos od 19.749,00€ i računa 416 - Kamate za iznos od 31.033,00€.

5. Sa računa 441 - Kapitalni izdaci plaćen je iznos od 161.974,33€ koji obuhvata isplatu glavnice i kamata po osnovu zaključenih ugovora o finansijskom lizingu sa Hypo Alpe Adria bakom AD (6 ugovora). Izvršena je reklasifikacija računa 441 - Kapitalni izdaci i račun je umanjen za 161.974,33€, a uvećan račun 461-1 Otplata HOV i kredita rezidentima za iznos od 150.928,71€ (glavnicu 146.325,56€ + troškove učešća 4.603,15€) i račun 416 - Kamate za iznos od 11.045,62€.

6. Sa računa 441 - Kapitalni izdaci plaćen je iznos od 29.698,32€ koji obuhvata isplatu glavnice i kamata po garanciji datoj JP "Sportski objekti" Podgorica. Izvršena je reklasifikacija računa 441 - Kapitalni izdaci i račun je umanjen za iznos od 29.698,32€, a uvećan račun 462 – Otplata garancija za isti iznos.

7. Sa računa 432 - Ostali transferi plaćen je iznos od 231.557,38€ koji se odnosi na otplatu neizmirenih obaveza prema Fondu za obeštećenje. Izvršena je reklasifikacija računa 432-Ostali transferi i isti umanjen za iznos od 231.557,38€, a uvećan račun 463 - Otplata obaveza za isti iznos.

8. Sa računa 414 - Rashodi za usluge plaćen je iznos od 80.000,00€ Atlas banci AD radi davanja kredita za stimulisanje preduzetništva i poljoprivredne proizvodnje po Ugovoru o komisionom plasmanu sredstava br. 01-031/15-5765 od 13.08.2015. Izvršena je reklasifikacija računa 414 – Rashodi za usluge i isti je umanjen za iznos od 80.000,00€, a uvećan račun 451- Pozajmice i krediti za isti iznos.

Nakon korekcije navedenih računa, suficit Glavnog grada Podgorica za 2015. godinu uvećan je za 278.897,14€ i iznosi 6.474.964,60€.

▪ Glavni grad treba da u skladu sa MRS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvene procjene i greške izvrši ispravku u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2015. godinu.

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Odluke o Završnom računu Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu utvrđeno je da Glavni grad nije u svim aspektima uskladio poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Revizijom su utvrđena pojedinačna odstupanja i neusklađenosti sa sljedećim zakonskim i podzakonskim propisima: Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, Zakonom o javnim nabavkama, Zakonom o državnoj imovini, Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu u državnoj svojini, Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i Uputstvom o radu trezora Glavnog grad Podgorice te, u skladu sa tim, nadležni Kolegijum izražava **USLOVNO MIŠLJENJE.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA ZA REVIZIJU PRAVILNOSTI:

Glavni grad je stornirao prihode javnih ustanova koje su ostvarile potrošačke jedinice budžeta u iznosu od 551.088,58€ iako nijesu bili ispunjeni svi uslovi iz člana 42 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Revizijom je utvrđeno da Glavni grad u okviru grupe računa 419 – Ostali izdaci nije planirao poziciju 4191 – Izdaci po osnovu ugovora o djelu dok je izvršenje iznosilo 385.981,20€.

▪ Glavni grad u postupku donošenja Odluke o budžetu treba da prilikom procjene primitaka i izdataka iskazanih po ekonomskoj klasifikaciji dosljedno primjenjuje član 34 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, član 42 Zakona o finansiranju lokalne samouprave i član 2 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i planira i izvršava budžet u skladu sa računima dodijeljenim po ekonomskoj klasifikaciji.

Evidencija naknada u softverskom programu vodi se samo za Naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa puta, dok ostale naknade nijesu obuhvaćene softverom.

▪ Glavni grad treba da unaprijedi postojeći softver, na način da postojeće evidencije naknada međusobno integriše i poveže, kako bi se podaci unosili na jednom mjestu i kroz formu automatskog naloga knjižili u Glavnu knjigu. Forma automatskog naloga bi omogućila kontrolu unesenih podataka na osnovu dostavljene dokumentacije i svela mogućnost greške na prihvatljiv nivo.

Sekretarijat za finansije vodi samo evidenciju primljenih ulaznih faktura koje su dostavljene uz Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu, dok ne vodi evidenciju obaveza na klasi 2, što nije u

skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore, budžeta vanbudžetskih fondova i budžeta opština.

▪ Glavni grad Podgorica treba da obezbijedi da se evidencija obaveza vodi na računima klase 2, shodno članu 1 i članu 4 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Revizijom je utvrđeno da organi uprave, službe i javne ustanove koje su potrošačke jedinice budžeta ne pripremaju i dostavljaju izvještaje o korišćenju vozila i potrošnji goriva, sa putnim nalozima i računima o potrošnji goriva, kako bi Služba za zajedničke poslove vodila evidenciju o količini utrošenog goriva i prije distribucije goriva za sledeći mjesec izvršila sravnjenje utrošenih i plaćenih količina goriva za prethodni period.

▪ Glavni grad treba da u potpunosti poštuje Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja motornih vozila u Glavnom gradu i Interno pravilo o količini goriva za korišćenje službenih vozila, priprema i izdaje putne naloge za korišćenje službenih vozila (obrazac PN) i dostavlja Službi za zajedničke poslove izvještaje o korišćenju službenih vozila i potrošnji goriva sa ovjerenim i potpisanim putnim nalozima i računima o potrošnji goriva.

Revizijom je utvrđeno da dva sekretara imaju status V.D. i to od oktobra 2014. godine i 2011. godine, što nije u skladu sa čl. 38 Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

▪ Glavni grad treba da popunjavanje visokog rukovodnog kadra vrši u skladu sa članom 38 Zakona o državnim službenicima i namještenicima na osnovu javnog konkursa.

Glavni grad je zaključivao ugovore o povremenim i privremenim poslovima u kojima nije preciziran zadatak koji angažovana lica treba da obave već je definisano da se „izvršilac obavezuje da za Naručioca obavlja poslove koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost" što nije u skladu sa članom 166 Zakona o radu.

▪ Glavni grad treba da prilikom zaključivanja ugovora o privremenim i povremenim poslovima postupa u skladu sa članom 166 Zakona o radu kojim je definisano da ugovor treba da sadrži odredbe o ličnim podacima izvršioca, poslu radi čijeg se izvršenja zaključuje ugovor, rokovima za otpočinjanje i završetak posla, uslovima i načinu njegovog izvršenja, kao i visini, roku i načinu isplate zarade za izvršeni posao.

Revizijom je utvrđena nepravilna evidencija u okviru računa 4149 – ostale usluge po korisnicima budžeta Glavnog grada u ukupnom iznosu od 361.563,70€, što nije u skladu sa članom 34 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članom 2 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Navedene izdatke je umjesto u okviru računa 4149 – Ostale usluge trebalo evidentirati na računima predviđenim Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

▪ Glavni grad treba da u skladu sa članom 34 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članom 2 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, planiranje i evidenciju izdataka u posebnom dijelu budžeta vrši po organizacionoj, funkcionalnoj, ekonomskoj, programskoj i projektnoj klasifikaciji.

Ugovori o djelu i autorskim honorarima, sa pripadajućim porezima, doprinosima i prirezom, koje je Glavni grad zaključio evidentirani su po mjestu troška i u okviru pojedinih programskih aktivnosti

koje su planirane Odlukom o budžetu Glavnog grada. Međutim, Glavni grad prilikom planiranja budžeta treba da vodi računa da se prvo definišu programi pa zatim troškovi, odnosno prvo programska pa ekonomska klasifikacija, što znači da je Glavni grad izdatke po osnovu ugovora o djelu trebao planirati i evidentirati u okviru računa 4191 – izdaci po osnovu ugovora o djelu.

▪ Glavni grad treba da shodno članu 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, izdatke po osnovu ugovora o djelu planira i evidentira u okviru grupe računa 419 - Ostali izdaci (sintetički račun 4191 – Izdaci po osnovu ugovora o djelu).

Revizijom je utvrđeno da postoje Ugovori o komunalnom opremanju zemljišta od strane investitora koji su zaključeni bez sprovođenja postupka javne nabavke, a na osnovu člana 67 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Revizijom je takođe utvrđeno da postoje tužbe investitora protiv Glavnog grada u značajnim iznosima radi naknade štete zbog kašnjenja u komunalnom opremanju zemljišta.

▪ Glavni grad treba da u skladu sa članom 16 i 65 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata donosi i poštuje Program uređenja prostora, utvrdi dinamiku uređenja prostora i obezbijedi komunalno opremanje građevinskog zemljišta (izgradnju objekata i komunalne infrastrukture). Komunalno opremanje zemljišta zbog racionalnijeg trošenja javnih sredstava, po pravilu treba vršiti nakon sprovođenja postupaka predviđenih Zakonom o javnim nabavkama. U izuzetnim slučajevima kada građevinsko zemljište nije komunalno opremljeno, mogu se u skladu sa članom 67 zaključivati ugovori o komunalnom opremanju zemljišta od strane investitora.

Revizijom kapitalnih izdataka je utvrđeno da postoje investitori koji ne poštuju rok za izvođenje radova, a u pojedinim slučajevima evidentirana su i značajna kašnjenja u odnosu na rokove iz zaključenih ugovora.

▪ Glavni grad treba da u pozivu za javno nadmetanje, realno definiše rokove za izvršenje radova i da u slučaju kršenja ugovora aktivira garancije ili da dio neizvršenih radova ustupi na izvođenje drugom izvođaču kako je i definisano zaključenim ugovorom.

U blagajni Glavnog grada ne vodi se blagajnički dnevnik u kome se evidentiraju gotovinski tokovi novca na dnevnom nivou.
Isplate iz blagajne koje se odnose na stornirane prihode vrše se na osnovu dokumentacije koja nije ovjerena od strane odgovornog lica. Iznos od 13.098,97€ koji se odnosi na stornirane prihode organizacionih jedinica nije evidentiran u glavnoj knjizi.

▪ Glavni grad treba da vodi Blagajnički dnevnik u kojem se evidentiraju gotovinski tokovi novca na dnevnom nivou i da isplate iz blagajne vrši samo na osnovu relevantne dokumentacije koja sadrži podatke o gotovinskoj isplati (namjenu i iznos koji treba isplatiti), a koja je odobrena od strane starješine organa.

Blagajnička dokumentacija se ne nalazi na jednom mjestu i nije sintetizovana.

▪ Glavni grad treba da objedini blagajničku dokumentaciji na jednom mjestu i da u skladu sa članom 6 Internog uputstva o blagajničkom poslovanju gotovinu podignutu na ime avansa čuva u blagajni i da je za nju odgovoran nadležni službenik za finansije - blagajnik koji jedini ima pristup novcu i mjestu u kojem se novac čuva.

Revizijom je utvrđeno da je Glavni grad u 3 (tri) slučaja davao garancije bez saglasnosti Vlade**.**

▪ Glavni grad treba da u slučaju budućih zaduženja, shodno članu 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članu 60-64 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, prilikom davanja garancija i zaduženja prethodno pribavi saglasnost Vlade.

Glavni grad u Izvještaju o budžetskom zaduženju nije pravilno iskazao ugovoreni iznos sredstava, kao ni stanje duga po kreditima na 31.12.2015. godine. Glavni grad je prikazao ugovorena sredstva u iznosu od 33.550.000,00€ i stanje duga na 31.12.2015. godine u iznosu od 22.978.070,56€, a revizijom je utvrđeno da je ugovoreni iznos sredstava 34.043.295,11€, a stanje duga na 31.12.2015. godine 23.070.204,66€. Glavni grad je izdao 5 garancija privrednim društvima čiji je osnivač u iznosu od 11.673.768,97€, a utvrđeno stanje duga po izdatim garancijama na 31.12.2015. godine iznosi 10.712.080,79€.

▪ Glavni grad treba da Izvještaj o budžetskom zaduženju ubuduće sačinjava u skladu sa Pravilnikom o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave i iskaže sva zaduženja i otplate po kreditima, kao i obaveze po osnovu garancija.

Revizijom je utvrđeno da su starješine organizacionih jedinica donijele pojedinačne akte o imenovanju komisija za popis. Tri organizacione jedinice navedene akte donijele su u 2016. godini, dvije organizacione jedinice su kao rok do kojeg je potrebno izvršiti popis odredili tri, odnosno deset dana od dana formiranja komisije (u oba slučaja do 18.12.2015.). Takođe, jedna organizaciona jedinica je popis izvršila na dan 26.12.2015. godine a jedna na dan 20.01.2016. godine, dok jedan broj Komisija za popis nijesu Sekretarijatu za finansije dostavile Izvještaje o obavljenom popisu.

▪ Glavni grad treba da obezbijedi da organi i službe Glavnog grada prilikom vršenja popisa tačno definišu obaveze Komisije, način i rokove vršenja popisa i vode evidenciju imovine u skladu sa članom 41 - 48 Zakona o državnoj imovini i članom 10 - 12 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl. list CG“, br. 13/10) sa stanjem na 31.12. godine za koju se vrši popis.

Revizijom javnih nabavki utvrđeno je pogrešno prikazivanje realizovanih postupaka u godišnjem Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama.

▪ Glavni grad treba da u Izvještaju o sprovedenim postupcima javne nabavke evidentira samo ugovore koji su zaključeni u periodu do 31. decembra godine za koju se podnosi izvještaj pri čemu je u obrascu C potrebno evidentirati sve nabavke koje su realizovane neposrednom pogodbom.

Glavni grad je u određenim slučajevima, prilikom nabavke roba navodio da su količine orjentacione i da se mogu mijenjati, pri čemu naručilac nije u obavezi da preuzme sve artikle navedene u specifikaciji što je u suprotnosti sa članom 41 Zakona.

▪ Glavni grad treba da, prilikom određivanja predmeta javne nabavke postupa u skladu sa članom 41 Zakona kojim je, između ostalog, definisano da predmet javne nabavke treba da bude opisan potpuno, jasno i razumljivo, na način koji omogućava podnošenje odgovarajuće ponude po vrsti, kvalitetu, cijeni, kao i po drugim potrebnim svojstvima i uslovima, pri čemu u opisu predmeta javne nabavke treba navesti podatke o količini, mjestu i rokovima izvršenja ili posebne zahtjeve u pogledu načina izvršenja predmeta javne nabavke.

Glavni grad je u pojedinim slučajevima, vršio plaćanje po ispostavljenim fakturama bez obzira što usluga nije izvršena, a u jednom slučaju i prije zaključivanja ugovora. Naime, za ugovore koji su

zaključeni krajem 2015. godine, faktura je ispostavljana u roku od par dana od dana zaključenja ugovora, a Glavni grad vršio isplatu po istoj bez obzira što predmetna usluga ili isporuka robe nije realizovana tokom 2015. godine već u tekućoj 2016. godini.

▪ Glavni grad treba da fakture koja se ispostavljaju na osnovu zaključenih ugovora, prihvati tek kada se uvjeri da je usluga ili isporuka izvršena, i da plaćanje vrši u skladu sa tačkama 44-46 Uputstva o radu trezora lokalne samouprave.

U postupku revizije utvrđeno je da su sve Izmjene plana evidentirane pod istim brojem, a da zapisnici i izvještaji imaju broj pod kojim je zaveden Poziv za otvoreni postupak ili tenderska dokumentacija. Takođe, prilikom pregleda dokumentacije na terenu, utvrđeno je da zapisnici o individualnom vrednovanju, a u određenim slučajevima i Izjave o nezavisnosti na strani naručioca, nijesu dio dokumentacije koja se odnosi na predmetni postupak, već su iste odložene na drugom mjestu i naknadno su dostavljene.

▪ Glavni grad treba da se pridržava Uputstva za izvršavanje uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, odnosno da se evidentiranje akata, koji se odnose na isti predmet vrši na način da prvi akt dobija klasifikacioni znak predmeta i redni broj djelovodnika, dok svaki naredni akt istog predmeta dobija samo novi podbroj prema redosljedu kojim su evidentirani u djelovodniku, kako bi se izbjeglo postojanje dva različita akta upisana pod istim brojem u djelovodniku. Svu dokumentaciju koja se odnosi na predmetni postupak javne nabavke, potrebno je odložiti na jednom mjestu, u registratoru koji se odnosi na predmetni postupak.

Revizijom je utvrđeno da je po tužbama zaposlenih Glavnog grada zbog povreda prava iz radnih odnosa, Glavni grad u 2015. godini isplatio 60.512,54€. Isplate su se odnosile na neisplaćene prekovremene sate, razlike za regres i naknade nematerijalne štete zaposlenim (iznos 48.138,19€), kao i za troškove parničnih postupaka (iznos od 12.374,35€). U Informaciji o značajnijim sudskim postupcima od 12.02.2016. godine evidentirani su i sudski sporovi na ime naknade za rad duži od punog radnog vremena u iznosu od 259.543,00€ i naknadu štete zbog nepravilne isplate plata u ukupnom iznosu od 190.000,00€.

▪ Glavni grad treba da obezbijedi zaštitu prava zaposlenih u skladu sa članom 134 – 137 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, ili u skladu sa članom 139 putem arbitraže preko Agencije za mirno rješavanje sporova kako bi se izbjegli značajni troškovi sudskih sporova. Takođe, treba postupati po pravosnažnim odlukama nadležnih sudova i izbjeći neekonomično trošenje budžetskih sredstava u postupku prinudne naplate potraživanja.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka kod subjekta revizije nalaže:

- Da Glavni grad u roku od 6 (šest) mjeseci izvijesti Državnu revizorsku instituciju o preduzetim mjerama na ispunjenju preporuka iz ovog Izvještaja.

Rukovodilac Kolegijuma
dr Milan Dabović, predsjednik Senata

_____

1. DIO I – OPŠTI DIO

1.1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Završnog računa Budžeta Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 ("Sl. list CG", br. 01/07, 038/13)
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4: („Sl. list RCG", br. 28/04, 27/06, 78/06 i "Sl. list CG", br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2015. godinu, br: 4011-06-1998 od 22.12.2015. godine;
- Odluci o vršenju revizije nadležnog kolegijuma broj 40112-051-225 od 09.02.2016.godine.

Revizija Završnog računa budžeta Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom o radu Državne revizorske institucije („Sl. list CG", br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS);
- Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI)

1.2. Vrsta, predmet i obuhvat revizije

Predmet revizije je Završni račun budžeta Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu. U okviru revizije Završnog računa budžeta detaljno su analizirani:

- Primici Glavnog grada;
- Izdaci Glavnog grada;
- Realizacija kapitalnih projekata;
- Evidencija državne imovine u Glavnom gradu;
- Zaduženost i izdate garancije
- Neizmirene obaveze;

Predmet revizije bili su i normativna uređenost i organizaciono ustrojstvo Glavnog grada, sistem javnih nabavki i sistem unutrašnjih finansijskih kontrola. Obavljena je finansijska revizija i revizija pravilnosti, koja podrazumijeva sveobuhvatan uvid u finansijsko poslovanje Glavnog grada i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima.

1.3. Cilj revizije

Cilj revizije je izricanje mišljenja o pouzdanosti i tačnosti Završnog računa Budžeta Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu, ocjena unutrašnjeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole i pravilnosti (zakonitost) poslovanja. Pravilnost (zakonitost) poslovanja podrazumijeva izricanje mišljenja o tome da li su transakcije izvršene u skladu sa zakonom, drugim propisima, datim ovlašćenjima i za planirane svrhe. Za reviziju Završnog računa Budžeta Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu određena je materijalnost u iznosu od 449.443,21€.

1.4. Metode i tehnike revizije

Revizija je planirana i izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije javnog sektora ISSAI kao i Detaljnim planom revizije Završnog računa Budžeta Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu. Predmetna revizija uključila je sljedeće revizorske provjere:

- Funkcionisanja sistema unutrašnjih finansijskih kontrola;
- Suštinske provjere transakcija;
- Detaljne provjere salda računa;
- Detaljne provjere stanja imovinskih knjiga;
- Detaljne provjere sprovedenih postupaka javnih nabavki.

Revizija je uključila ispitivanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, korišćenjem analitičkih i suštinskih postupaka, kojim su provjereni iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje rizika i materijalnosti vršeno je u skladu sa Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti Državne revizorske institucije, a uzorkovanje je vršeno primjenom revizorskog programa IDEA.

1.5. Vrijeme vršenja revizije

Revizija Glavnog grada je izvršena u periodu od 21.03. do 27.09.2016. godine. Reviziju je sproveo revizorski tim DRI u sastavu:

- Vladan Perović, državni revizor - načelnik u sektoru V,
- Ljiljana Crnčević, državni revizor - rukovodilac odjeljenja,
- Sonja Raičković, državni revizor,
- Mićun Vlahović, državni revizor.

2 DIO II – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Normativna uređenost Glavnog grada

Glavni grad Podgorica funkcioniše u skladu sa Zakonom o Glavnom gradu („Sl. list RCG“ br. 65/05 i „Sl list Crne Gore“ br. 88/09, 72/10 i 02/16), Zakonom o lokalnoj samoupravi („Sl. list RCG“ br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Sl. list Crne Gore“ br. 88/09, 3/10, 73/10, 38/12 i 10/14), Zakonom o finansiranju lokalne samouprave („Sl. list RCG“ br. 42/03, 44/03, i „Sl list Crne Gore“ br. 05/08, 51/08 i 74/10 i 01/15), Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br. 20/14), Zakonom o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09 i 40/11), Zakon o javnim nabavkama (“Sl. list CG”, br. 042/11, 57/14 i 28/15) i Statutom Glavnog grada (“Sl. list CG”- Opštinski propisi, broj 28/06, 39/10 i 18/12). Na pitanja ostvarivanja lokalne samouprave u Glavnom gradu koja nijesu posebno uređena Zakonom o Glavnom gradu primjenjuju se odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi.

Organi Glavnog grada su Skupština Glavnog grada i Gradonačelnik Glavnog grada.

Skupštinu Glavnog grada čine odbornici koje biraju građani na period od četiri godine, u skladu sa čl. 12 Zakona o Glavnom gradu. Skupština je predstavnički organ građana i njen rad je regulisan Zakonom o Glavnom gradu (čl. 12 – čl. 14) i Statutom Glavnog grada (čl. 34 - čl. 72).

Gradonačelnik Glavnog grada, je izvršni organ Glavnog grada i njegov rad je regulisan Zakonom o Glavnom gradu (čl. 15 – čl. 17) i Statutom Glavnog grada (čl. 73 – čl. 91).

Organe gradske uprave osniva Skupština Glavnog grada, dok gradonačelnik utvrđuje organizaciju i način rada organa uprave Glavnog grada i daje saglasnost na akte o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u organima uprave, stručnim i drugim službama. Organi lokalne uprave vrše poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima. Na osnovu člana 18 Zakona o Glavnom gradu, člana 57 stav 1 tačka 5 Zakona o lokalnoj samoupravi i člana 72 Statuta Glavnog grada, Gradonačelnik Glavnog grada donio je Odluku o organizaciji i načinu rada uprave Glavnog grada („Sl. list CG– opštinski propisi“ br. 19/13, 32/14 i 34/15) kojom je obrazovano sedamnaest organa uprave Glavnog grada (sekretarijati, uprave, direkcije, stručne službe i posebne službe). Iz Budžeta Glavnog grada finansiraju se i javne ustanove čiji je osnivač Glavni grad. Korisnici Budžeta Glavnog grada prikazani su u sljedećoj tabeli:

Sekretarijati	Uprave	Direkcije	Stručne službe	Posebne službe	Javne ustanove
Sekretarijat za lokalnu samoupravu	Uprava lokalnih javnih prihoda	Direkcija za imovinu	Služba gradonačelnika	Komunalna policija	JU za brigu o djeci "Dječji savez"
Sekretarijat za finansije			Služba glavnog administratora	Služba zaštite	JU "Muzeji i galerije"
Sekretarijat za razvoj preduzetništva			Služba menadžera	Centar za informacioni sistem	JU NB "Radosav Ljumović"
Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora			Služba za zajedničke poslove	Služba za unutrašnju reviziju	JU za smještaj i rehabilitaciju i resocijali zaciju korisnika psihoaktivnih supstanci
Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj					JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju
Sekretarijat za socijalno staranje					JU "Gradsko pozorište"
Sekretarijat za kulturu i sport					JU KIC "Budo Tomović"
					JU KIC "Zeta"
					JU KIC "Malesija"

U postupku revizije dostavljeni su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizacji radnih mjesta korisnika Budžeta Glavnog grada. Pregled sistematizovanih radnih mjesta i broja izvršilaca koji se odnosi na organe lokalne uprave i javne ustanove dat je u sljedećoj tabeli:

Glavni Grad		SISTEMATIZOVANO	
		broj radnih mjesta	broj izvršilaca
korisnici budžeta	Organi lokalne uprave/službe	369	693
	Javne ustanove	156	229
Ukupno		**525**	**922**

Revizijom je utvrđeno da je na dan 31.12.2015. godine u Glavnom gradu bilo zaposleno 880 izvršilaca. Sekretarijat za lokalnu samoupravu vodi evidenciju zaposlenih u svim organima lokalne uprave, izuzev za Službu zaštite.

Revizijom, na uzorku od 50 zaposlenih (50 personalnih dosijea) utvrđeno je sledeće:

- Pravo na uvećanje zarade u iznosu od 10%, na osnovu člana 11 Odluke o zaradama lokalnih službenika i namještenika, ostvaruju starješine organa, inspektori, samostalni savjetnici I u Direkciji za imovinu i referenti (kuriri). Isplata paušalnog mjesečnog dodatka jednom licu, shodno Rješenju o utvrđivanju paušalnog mjesečnog dodatka koje je doneseno od strane v.d. direktora Službe za zajedničke poslove. Paušalni dodatak je utvrđen i isplaćivan u iznosu od 80€, počev od 01.01.2015. godine i isti nije u skladu sa čl. 11 Odluke o zaradama lokalnih službenika i namještenika.
- U personalnim dosijeima zaposlenih nijesu bila odložena sljedeća dokumenta: Uvjerenja o položenom stručnom ispitu (za 4 zaposlena), Rješenja o zasnivanju radnog odnosa (dva zaposlena), Rješenja o fiksnom dijelu zarade kao i eventualna rješenja o uvećanju zarade (5 zaposlenih) i propratna dokumentacija vezana za postupak zapošljavanja. Naknadno su dostavljena: Rješenja o fiksnom dijelu zarade (za svih 5 zaposlenih, dok Rješenja o uvećanju zarade nijesu), Rješenja o položenom stručnom ispitu (za dva zaposlena), kao i dokumentacija vezana za zapošljavanje.
- Personalni dosijei Službe zaštite vode se u Službi zaštite, odnosno odvojeno od centralne kadrovske evidencije. U skladu sa članom 151 Zakona o državnim službenicima i namještenicima i članom 4 tačka 5 Odluke o organizaciji i načinu rada uprave Glavnog grada vođenje Centralne kadrovske evidencije i evidencije internog tržišta rada je u nadležnosti Sekretarijata za lokalnu samoupravu.
- Dokumentacija koja se odnosi na proceduru zapošljavanja nije dio personalnog dosijea, već se ista nalazi u organu za čije potrebe se vrši zapošljavanje.
- Dva sekretara imaju status V.D. i to od oktobra 2014. godine i 2011. godine, što nije u skladu sa čl. 38 Zakona o državnim službenicima i namještenicima.
- Članom 4, stav 5, Odluke o organizaciji i načinu rada uprave Glavnog grada, između ostalog, određeno je da Sekretarijat za lokalnu samoupravu vrši poslove upravljanja kadrovima; objavljivanje oglasa i konkursa za potrebe lokalne uprave na osnovu odluke o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta; učestvovanje u radu Komisije za provjeru sposobnosti za vršenje poslova radnog mjesta, ocjenjivanje i sačinjavanje liste kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa koju obrazuje starješina organa u kome se vrši popuna. Međutim, članom 90 Zakona o lokalnoj samoupravi je određeno da u pogledu pravnog statusa lokalnih funkcionera i lokalnih službenika i namještenika shodno se primjenjuju propisi kojima se uređuje status državnih funkcionera, kao i državnih službenika i namještenika. Takođe, čl. 151 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, između ostalog je navedeno da organ za upravljanje kadrovima vrši poslove koji se odnose na sprovođenje oglasa za potrebe državnog organa. U skladu sa članom 42 Zakona o državnim službenicima i namještenicima propisano je da provjeru sposobnosti kandidata vrši Komisija koju obrazuje organ za upravljanje kadrovima i čine je predstavnik organa za upravljanje kadrovima, predstavnik organa u kome se zasniva radni odnos i stručna lica za provjeru posebnih vještina koja se traže oglasom. U postupku revizije, utvrđeno je da Sekretarijat za lokalnu samoupravu, kao organ za upravljanje kadrovima, ne formira Komisiju za provjeru sposobnosti, već samo delegira člana za rad komisije koju obrazuju starješine organa u kome se vrši popuna radnog mjesta. Takođe revizijom je utvrđeno da Sekretarijat za lokalnu samoupravu, kao organ za upravljanje kadrovima ne sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa, kao ni rang listu za izbor kandidata, što nije u skladu sa članom 41 i 44 Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

▪ Glavni grad treba da popunjavanje visokog rukovodnog kadra vrši u skladu sa članom 38 Zakona o državnim službenicima i namještenicima na osnovu javnog konkursa.

▪ Glavni grad treba da obezbijedi da se u personalnim dosijeima zaposlenih nalazi sva dokumentacija kojom se odlučuje o pravima i obavezama državnog službenika i namještenika i da evidenciju o zaposlenim u Službi zaštite (personalni dosijei) objedini u jedinstvenu kadrovsku evidenciju koja se vodi u Sekretarijatu za lokalnu samoupravu.

▪ Preporučuje se Glavnom gradu da preispita cjelishodnost člana 4 tačka 5 Odluke o organizaciji i načinu rada uprave Glavnog grada, u dijelu koji se odnosi na poslove iz nadležnosti Sekretarijata za lokalnu samoupravu kao organa za upravljanje kadrovima.

2.2. Ocjena pouzdanosti sistema unutrašnjih finansijskih kontrola

U skladu sa članom 3 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Sl. list CG“ br. 70/08, 20/11, 30/12 i 34/12), Glavni grad je dužan da uspostavi sistem unutrašnjih finansijskih kontrola (finansijsko upravljanje i kontrola i unutrašnja revizija). Finansijsko upravljanje i kontrola treba da obuhvata sve finansijske i druge aktivnosti u poslovanju Glavnog grada. Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, članom 13 stav 1 tačka 12 propisana je i obaveza uvođenja internih pravila, postupaka i smjernica za sisteme finansijskog upravljanja i kontrola. Glavni grad je kasnio u donošenju Internog pravila za sprovođenje javnih nabavki putem neposredne pogodbe, tako da je isto donešeno 24.12.2015. godine.

Članom 28 tač. 5 Zakona o državnoj imovini propisano je da Vlada, odnosno nadležni organ opštine posebnim propisom određuje uslove i način korišćenja prevoznih sredstava. Glavni grad je donio Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja motornih vozila u Glavnom gradu Podgorica br. 01-031/15-293 od 16.01.2015. godine kojim je bliže utvrdio uslove i način korišćenja službenih vozila. Za korišćenje službenog i drugog vozila, Gradonačelnik, drugo ovlašćeno lice ili starješina organa izdaje putni nalog za korišćenje vozila (obrazac PN) kao mjesečni nalog ili radi obavljanja određenih zadataka.

Revizijom je utvrđeno da je ovlašćeno lice Glavnog grada pripremalo i izdavalo Putne naloge za korišćenje službenih vozila (Obrazac PN-3), na mjesečnom nivou, za službena vozila koja koriste starješine organa.

Putne naloge su pripremali i izdavali Služba za zajedničke poslove, Sekretarijat za komunalne poslove, Komunalna policija, JU Kakaricka gora. Za ostala vozila koje koriste druge organi, službe i javne ustanove nijesu dati na uvid putni nalozi za korišćenje službenih vozila.

Potrošnja goriva u Glavnom gradu utvrđena je Internim pravilom o količini goriva za korišćenje službenih vozila br. 17-032/14-3731 od 06.11.2014. godine. Shodno Internom pravilu Služba za zajedničke poslove priprema mjesečni raspored potrošnje goriva po potrošačkim jedinicama na nivou Glavnog grada i dostavlja ga Gradonačelniku na odobrenje. Raspored potrošnje goriva se vrši na osnovu odgovarajućih i ovjerenih kartica koje se početkom mjeseca u pripadajućoj količini od strane odgovornog lica raspoređuje korisnicima. Ukoliko dođe do potrebe za rezervnom količinom goriva, istu može odobriti, na osnovu pisanog zahtjeva, Glavni administrator.

Glavni grad Podgorica je zaključio Ugovor o nabavci nafte i naftnih derivata sa dobavljačem koji evidentira točenje goriva putem kompanijskih kartica i dostavlja za svaki mjesec zbirnu fakturu Glavnom gradu. U prilogu fakture dostavlja se Izvještaj o potrošnji po karticama, u kojem se evidentira: ime korisnika vozila, broj kartice, registarski broj vozila, količina, cijena i ukupna vrijednost goriva. Plaćanje faktura za potrošnju goriva vrši Služba za zajedničke poslove.

Revizijom je utvrđeno da organi uprave, službe i javne ustanove koje su potrošačke jedinice budžeta ne pripremaju i ne dostavljaju izvještaje o korišćenju vozila i potrošnji goriva, sa putnim nalozima i računima o potrošnji goriva, kako bi Služba za zajedničke poslove vodila evidenciju o količini utrošenog goriva i prije distribucije goriva za sledeći mjesec izvršila sravnjenje utrošenih i plaćenih količina goriva za prethodni period.

▪ **Glavni grad treba da u potpunosti poštuje Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja motornih vozila u Glavnom gradu i Interno pravilo o količini goriva za korišćenje službenih vozila, priprema i izdaje putne naloge za korišćenje službenih vozila (obrazac PN) i dostavlja Službi za zajedničke poslove izvještaje o korišćenju službenih vozila i potrošnji goriva sa ovjerenim i potpisanim putnim nalozima i računima o potrošnji goriva.**

Glavni grad je u skladu sa članom 18 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i članom 3 Uredbe o uspostavljanju revizije u javnom sektoru, uspostavio posebnu organizacionu jedinicu – Službu za unutrašnju reviziju. Služba za unutrašnju reviziju je operativna. Donesen je Strateški plan unutrašnje revizije za period od 2013 – 2015. godine br.18-407-56/2012 od 28.12.2012. godine i Godišnji plan unutrašnje revizije za 2015. godinu br.18-407/14-85 od 18.12.2014. godine, a tokom 2015. godine je izvršila deset pojedinačnih revizija.

2.2.1. Računovodstvene politike i trezorsko poslovanje

Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, je određeno da se stanje imovine i obaveza budžeta Crne Gore, budžeta vanbudžetskih fondova i budžeta opština iskazuje na sljedećim klasama: 0 – nefinansijska imovina; 1 – finansijska imovina; 2 – obaveze; 3 – kapital.
Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, član 67 stav 5 propisano je da lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija vodi budžetsko računovodstvo i izvještavanje koje obuhvata i računovodstvene poslove vezane za obradu plaćanja i evidentiranje primanja, vođenje dnevnika, glavne knjige i odabranih pomoćnih knjiga za sva primanja i izdatke i međunarodne donacije i druge vidove pomoći.
Finansijsko - računovodstveni poslovi budžeta Glavnog grada obavljaju se u Sekretarijatu za finansije. Glavni grad ne primjenjuje modifikovanu gotovinsku osnovu za evidenciju obaveza, odnosno obaveze ne vodi na klasi 2, imovina se vodi na klasi 0, dok za evidenciju primitaka i izdataka primjenjuje gotovinsku osnovu.
Glavni grad je donio Interno uputstvo za plaćanje ulaznih faktura u Glavnom gradu br. 05-402/12-4197 od 05.07.2012. godine kojim je propisan postupak evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura. Sve fakture koje pristignu u Glavni grad, a odnose se na njene potrošačke jedinice, zaprimaju se u arhivi – pisarnici Glavnog grada, gdje se evidentiraju i dodjeljuje im se arhivski broj. Nakon toga, kroz dostavnu knjigu prosljeđuju se starješini potrošačke jedinice na koju se odnose. Starješina potrošačke jedinice dobijene fakture signira i dostavlja ovlašćenim službenicima na kontrolu. Nakon provjere računske tačnosti i upoređivanja sa narudžbenicom, otpremnicom ili zapisnikom o prijemu robe, starješina potpisuje-ovjerava primljene fakture, a ovlašćeni službenik priprema Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu i isti sa kompletnom pratećom dokumentacijom dostavlja Sekretarijatu za finansije na plaćanje. Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu priprema se u dva primjerka, jedan uz originalnu dokumentaciju ostaje u Sekretarijatu za finansije a drugi se vraća potrošačkoj jedinici radi praćenja. Ovlašćeni službenik Sekretarijata za finansije nakon provjere kompletnosti i ispravnosti dostavljene fakture i prateće dokumentacije istu zavodi u Knjigu ulaznih faktura.

Revizijom je utvrđeno da:
- Potrošačke jedinice Glavnog grada primljene fakture ne evidentiraju kroz Knjigu ulaznih faktura, na osnovu koje bi pratili prijem i realizaciju istih i pravo stanje neizmirenih obaveza Glavnog grada (svih potrošačkih jedinica budžeta Glavnog grada).
- Sekretarijat za finansije vodi samo evidenciju primljenih ulaznih faktura koje su dostavljene uz Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu, dok ne vodi evidenciju obaveza na klasi 2, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore, budžeta vanbudžetskih fondova i budžeta opština.

▪ Glavni grad Podgorica treba da izmijeni Pravilnik o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura i precizno propiše način protoka dokumentacije od prijema do knjiženja, kao i vođenje jedinstvene knjige ulaznih faktura u elektronskoj formi.

▪ Glavni grad Podgorica treba da obezbijedi da se evidencija obaveza vodi na računima klase 2, shodno članu 1 i članu 4 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Glavni grad Podgorica je, shodno Pravilniku o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave i Zakonu o finansiranju lokalne samouprave sačinio i dostavio Ministarstvu finansija, kvartalne izvještaje o planiranim i izvršenim prihodima budžeta, o planiranim i izvršenim rashodima budžeta i budžetskom zaduženju Opštine na sljedećim obrascima:
- Obrascu POP - Izvještaj o planiranim i ostvarenim prihodima budžeta;
- Obrascu PIR - Izvještaj o planiranim i izvršenim rashodima budžeta;
- Obrascu BUZ - Izvještaj o budžetskom zaduženju i
- Obrascu NEO - Izvještaj o neizmirenim budžetskim obavezama.

Izvještaji su dostavljani u rokovima propisanim Pravilnikom, tj. u roku od 30 dana od isteka kvartala. Prilikom sačinjavanja navedenih izvještaja u Obrazac NEO - Izvještaj o neizmirenim budžetskim obavezama nijesu prikazane obaveze preduzeća čiji je osnivač Glavni grad, a u Obrazac BUZ - Izvještaj o budžetskom zaduženju, uključene su zaduženja preduzeća, čiji je osnivač Opština, po kvartalima i na kraju IV kvartala. U Obrascu BUZ - Izvještaj o budžetskom zaduženju nijesu iskazane garancije koje je Glavni grad dao preduzećima čiji je osnivač.
Glavni grad je shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave dostavio Ministarstvu finansija godišnji finansijski izvještaj na propisanim obrascima:
- Obrazac 1 – Izvještaj o novčanim tokovima I – ekonomska klasifikacija,
- Obrazac 2 – Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija,
- Obrazac 5 – Izvještaj o neizmirenim obavezama,
- Obrazac 7 – Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji.

Revizijom je utvrđeno da:
- Glavni grad nije Ministarstvu finansija dostavio kvartalne finansijske izvještaje u rokovima propisanim Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave;
- potrošačke jedinice Glavnog grada nijesu Sekretarijatu za finansije, dostavile kvartalne finansijske izvještaje na obrascima 3 i 5 iz člana 3 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Navedene izvještaje potrošačke jedinice su bile dužne dostavljati najkasnije do 15. u mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal;

- potrošačke jedinice Glavnog grada nijesu dostavile godišnji finansijski izvještaj Sekretarijatu za finansije, a isti su bile u obavezi dostaviti, shodno Pravilniku, najkasnije do 1. februara 2015. godine na obrascima 3 i 5;

Glavni grad je u toku revizije dostavio Izmijenjene finansijske izvještaje, koji su sastavni dio Prijedloga Odluke o završnom računu budžeta Glavnog grada.

▪ **Glavni grad treba da u potpunosti primjenjuje odredbe Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i Pravilnika o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave i dostavlja izvještaje na propisanim obrascima, u propisanim rokovima i u propisanoj formi.**

2.3. Planiranje i izvršenje budžeta

U skladu sa članom 43 Zakona o finansiranju lokalne samouprave i članom 27 i 35 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Sekretarijat za finansije je dana 10.11.2014. godine dostavio Ministarstvu finansija Crne Gore, Nacrt Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu na uvid i mišljenje. Ministarstvo finansija je u mišljenju br: 01-03-13035/1 od 13.11.2014. godine dalo saglasnost na Nacrt Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu nakon čega je Skupština opštine Glavnog grada, na sjednici održanoj 23. decembra 2014. godine donijela Odluku o Budžetu Glavnog grada za 2015. godinu. Odluka o budžetu Glavnog grada objavljena je u "Sl. list CG" – Opštinski propisi br. 37/14 od 26.12.2014. godine. Plan budžeta za 2015. godine sadržao je primitke i izdatke u iznosu od 49.032.390,00€. Skupština Glavnog grada je na sjednici održanoj 16.05.2016. godine donijela Završni račun budžeta Glavnog grada Podgorice za 2015. godinu i objavila ga u Službenom listu Crne Gore – opštinski propisi br. 23/16 dana 20.05.2016. godine. U članu 1 Završnog računa Budžeta Glavnog grada prikazani su ostvareni primici i izdaci u 2015. godini, kako slijedi:

R/B	O P I S	I Z N O S
I	**Sredstva prenijeta iz prethodne godine**	**5,209,302.98**
II	**Primici**	**49,706,698.86**
	tekući prihodi	31,742,998.91
	naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta	16,797,279.94
	primici od prodaje imovine	686,344.94
	donacije	258,752.78
	transferi	221,322.29
III	**Izdaci**	**44,944,321.28**
	tekući rashodi	25,663,998.76
	otplata dugova	3,780,083.70
	sredstva rezervi	262,996.35
	kapitalni izdaci	15,237,242.47
IV	**Depoziti**	**9,971,680.56**

Prema navedenim podacima, gotovina na kraju 2014. godine iskazana je u iznosu od 5.209.302,98€, a ukupni primici u 2015. godini iznosili su 49.706.698,86€, tako da su raspoloživa sredstva za finansiranje izdataka Glavnog grada za 2015. godinu iznosila 54.916.001,84€. Od ukupno raspoloživih sredstava potrošeno je 44.944.321,28€, dok je gotovina na kraju godine iznosila 9.971.680,56€. Gotovina na kraju 2015. godine veća je u odnosu na početno stanje gotovine za 4.762.377,58€.

Prilikom izvršenja budžeta Glavni grad nije evidentirao prihode i rashode u Odluci o Završnom računu budžeta Glavnog grada za 2015. godinu u iznosu od 551.088,58€, jer isti nijesu bili planirani Odlukom o budžetu Glavnog grada za 2015. godinu, već je iste stornirao na dugovnoj strani prihoda.

Pregled storniranih prihoda Budžeta Glavnog grada, kao i osnov po kom su vršena umanjenja prikazan je u sljedećoj tabeli:

Račun	Naziv	Ukupni ostvareni prihodi	Storнirani prihodi kojima su plaćani rashodi						Ukupan storno	Ukupan storno umanjen za povraćaj sredstava	saldo/ iskazani prihod na 31.12.2015.
			isplata raznim dobavljačima	isplata fizičkim licima (ugovori, honorari i sl)	Plaćanja Poreskoj upravi	Plaćanja Budžetu Glavnog grada/prirez	Povraćaj sredstava	ostalo			
71531000007	JU Dječji savez	14,907.00	0.00	1,000.00	67.24	10.09			1,077.33	1,077.33	13,829.67
71531000010	JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci	118,234.50	550.00	777.50	52.27	7.84			1,387.61	1,387.61	116,846.89
71531000006	Prihodi JU Gradsko pozorište	81,928.72	7,721.15	69,549.00	3,802.97	570.47			81,643.59	81,643.59	285.13
71531000005	Prihodi JU Muzeji i galerije	102,088.10	8,558.13	21,511.11	1,431.78	213.22	1,450.65	66,884.21	100,049.10	98,598.45	2,039.00
71531000009	Prihodi JU NB "Radosav Ljumović"	20,505.70	14,458.06	4,480.50	263.66	39.55	0.00	0.00	19,241.77	19,241.77	1,263.93
71531000002	Prihodi KIC "Budo Tomović"	110,502.95	43,310.41	21,192.37	6,085.68	168.52	0.00	39,108.02	109,865.00	109,865.00	637.95
71531000012	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju	2,500.00	2,462.84						2,462.84	2,462.84	37.16
71531000004	Prihodi JU KIC "Malesija"	2,545.74		417.72	28.09	4.21			450.02	450.02	2,095.72
71531000003	Prihodi JU KIC "Zeta"	1,000.00	184.82	750.00	50.43	7.56			992.81	992.81	7.19
71554000019	Prihodi od JP za potrebe biroa	9,800.00	8,277.34	1,350.00					9,627.34	9,627.34	172.66
71554000018	Projekat od igara na sreću- JU za smještaj i reha bilitaciju korisnika psihoaktivnih supstanci	0.00	1,050.00	2,186.00	1,364.79	43.06			4,643.85	4,643.85	-4,643.85
74122000003	Projekat REMIDA	6,283.62	0.00	6,297.30	374.17	56.11			6,727.58	6,727.58	-443.96
71554000020	Sajam knjiga	10,000.00	5,641.77	4,120.00	155.32	23.31			9,940.40	9,940.40	59.60
71554000000	Ostali prihodi	223,508.41	6,260.00				10,955.54		17,215.54	6,260.00	206,292.87
74210000000	Transferi od budžeta Crne Gore	181,670.11	178,199.88					19,970.11	198,169.99	198,169.99	-16,499.88
Ukupno:		885,474.85	276,674.40	133,631.50	13,676.40	1,143.94	12,406.19	125,962.34	563,494.77	551,088.58	

Storнirani prihodi u najvećem dijelu trošeni su na razna plaćanja dobavljačima, iznos 276.631,50€, isplate fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu i honorara u iznosu od 133.631,50€, kao i ostale isplate u iznosu 126.002,34€. Od ostalih isplata iznos od 39.108,02€ odnosi se na plaćanja za organizovanje i održavanje predstava u KIC „Budo Tomović“, a ostatak na prenos sredstava: sa Glavnog računa Državnog trezora na žiro račun JU „Muzeji i galerije“ u iznosu od 66.884,21€, žiro račun Dnevnog centra za djecu sa posebnim potrebama iznos 9.970,11€ (od igara na sreću) i žiro račun JU za smještaj i rehabilitaciju korisnika psihoaktivnih supstanci iznos 10.000,00€ (od igara na sreću).

Ovakav pristup planiranju Odluke o budžetu Glavnog grada za 2015. godinu, Sekretarijat za finansije je dopisom br: 05-402/16-1848 od 22.04.2016. godine obrazložio primjenom člana 42. Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti jer su ostvareni prihodi nastali aktivnostima javnih ustanova koje nijesu predviđene Budžetom za 2015. godinu.

Međutim, članom 42 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti je određeno da: „ Javne ustanove koje ostvaruju prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, koji nijesu uključeni konsolidovani račun trezora mogu te prihode koristiti za finansiranje tekućih i kapitalnih izdataka, uz saglasnost Ministarstva finansija na plan prihoda i rashoda za fiskalnu godinu i prethodno obavještavanje organa državne uprave koji nad njima vrši nadzor i saglasnost“.

Revizijom je utvrđeno da ovakvim pristupom kod planiranja i izvršenja budžeta nijesu u cjelini ispunjeni uslovi za primjenu čl. 42 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Takođe, čl. 39 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, određeno je da se Budžetom opštine iskazuju sva primanja koja pripadaju opštini i svi izdaci iz djelokruga njene nadležnosti.

Revizijom je utvrđeno da Glavni grad u okviru grupe računa 419 – Ostali izdaci nije planirao poziciju 4191 – Izdaci po osnovu ugovora o djelu dok je izvršenje iznosilo 385.981,20€.

▪ Glavni grad treba da u postupku planiranja i donošenja Odluke o budžetu u dijelu koji se odnosi na procjenu primitaka i izdataka iskazanih po ekonomskoj klasifikaciji planira i sopstvene prihode koje ostvaruju javne ustanove kao i izdatke koji će nastati korišćenjem tih prihoda.

2.4. Primici

Planirani i ostvareni primici Glavnog grada na nivou sintetike su prikazani u sljedećoj tabeli:

ekonomska klasifikacija				Opis	Izvršenje Budžeta 2014.godina	Plan Budžeta 2015.godina	Izvršenje Budžeta 2015godina	% izvršenja
				PRIMICI (71 + 72 + 74)	**45,341,412.33**	**49,032,390.00**	**49,706,698.86**	**101.38%**
	71			**TEKUĆI PRIHODI**	**29,608,196.44**	**31,302,390.00**	**31,742,998,91**	**101.41%**
		711		**Porezi**	**25,354,548.09**	**24,380,000.00**	**26,153,001.58**	**107.27%**
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	7,517,321.93	6,780,000.00	7,210,171.39	**106.34%**
			71131	Porez na nepokretnosti	5,944,949.63	6,750,000.00	7,348,454.39	**108.87%**
			71132	Porez na promet nepokretnosti	2,601,528.34	2,250,000.00	2,472,452.93	**109.89%**
			71175	Prirez porezu na dohodak fizičkih lica	9,290,748.19	8,600,000.00	9,121,922.87	**106.07%**
		713		**Takse**	**1,883,044.07**	**2,130,000.00**	**1,721,067.56**	**80.80%**
			71312	Lokalne administrativne takse	497,810.81	580,000.00	466,393.06	**80.41%**
			71351	Lokalne komunalne takse	1,385,233.26	1,550,000.00	1,254,674.50	**80.95%**
		714		**Naknade**	**13,450,698.54**	**12,090,000.00**	**18,822,066.12**	**155.68%**
			7141	Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa	167,328.34	460,000.00	212,491.44	**46.19%**
			7142	Naknade za korišćenje prirodnih dobara	122,291.06	170,000.00	172,093.02	**101.23%**
			7145	Naknada za korš. građ zemljišta		0.00	0.00	**#DIV/0!**
			7146	**Naknade za komunalno opremanje građ.zemljišta**	**11,599,321.81**	**9,700,000.00**	**16,797,279.94**	**173.17%**
			7147	Naknada za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva		0.00	0.00	**#DIV/0!**
			7148	Godišnja naknada za korišćenje puteva	1,561,757.33	1,760,000.00	1,640,201.72	93.19%
			71484	Godišnja naknada pri registraciji drumskih motornih vozila	521,264.89	560,000.00	561,556.53	**100.28%**
			71489	Ostale naknade za puteve	1,040,492.44	1,200,000.00	1,078,645.19	**89.89%**
		715		**Ostali prihodi**	**2,207,203.98**	**2,402,390.00**	**1,844,143.59**	**76.76%**
			71513	Prihodi od rente		1,250,000.00	1,023,843.33	**81.91%**
			71523	Novčane kazne izrečene u prekršajnom i drugom postupku	256,538.89	280,000.00	180,447.90	**64.45%**
			71525	Kamate zbog neblagovremenog plaćanja lokalnih poreza	25,069.56	20,000.00	57,891.85	**289.46%**
			71531	Prihodi koje organi ostvar.vršenjem svoje djelatnosti	235,760.06	400,000.00	199,754.09	**49.94%**
			71532	Prihodi od zakupa poslovnih prostora(prihodi od rente)	1,118,287.37	0.00	0.00	**#DIV/0!**
			71554	Ostali prihodi	571,548.10	452,390.00	382,206.42	**84.49%**
	72			**Primici od prodaje imovine**	**860,670.14**	**4,730,000.00**	**686,344.94**	**14.51%**
		721		Primici od prodaje nefinansijske imovine	860,670.14	4,730,000.00	686,344.94	**14.51%**
			72112	Prodaja nepokretnosti u korist budžeta Glavnog grada	860,670.14	4,730,000.00	683,903.37	**14.46%**
	73			**Sredstva prenesena iz prethodne godine**	**6,732,148.96**	**2,720,000.00**	**5,209,302.98**	**191.52%**
		732		Sredstva prenesena iz prethodne godine	6,732,148.96	2,720,000.00	5,209,302.98	**191.52%**
	74			**Donacije i transferi**	**1,585,247.51**	**580,000.00**	**480,075.07**	**82.77%**
		741		**Donacije**	**243,274.00**	**230,000.00**	**258,752.78**	**112.50%**
			74112	Kapitalne donacije u korist Opštine	243,274.00	230,000.00	258,752.78	**112.50%**
		742		**Transferi**	**1,341,973.51**	**350,000.00**	**221,322.29**	**63.23%**
			74211	Transferi od budžeta Države	1,341,973.51	350,000.00	221,322.29	**63.23%**
7				**Račun Primici (71 + 72 + 73 + 74)**	**52,073,561.29**	**51,752,390.00**	**54,916,001.84**	**106.11%**

Glavni grad je u 2015. godini ostvario primitke u iznosu od 49.706.698,86€, što je sa sredstvima prenesenim iz prethodne godine u iznosu od 5.209.302,98€ činilo raspoloživu gotovinu na računu primici u iznosu od 54.916.001,894€. U strukturi prihoda najveću stavku činili su porezi u iznosu od 26.153.001,58€, koji su ostvareni za 7,27% više u odnosu na planirane. Prihodi od naknada ostvareni su u iznosu od 18.822.066,12€ ili za 55,68% više u odnosu na planirane. Kod naknada najznačajnija stavka su naknade za komunalno opremanje zemljišta koje su ostvarene u iznosu od 16.797.279,94€, odnosno za 73,17% više u odnosu na planirane. U skladu sa čl. 41 tačka 5 Zakona o finansiranju lokalne samouprave naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta se izuzimaju iz tekućih prihoda.

2.4.1 Porezi

Prihodi od poreza planirani su u iznosu od 24.380.000,00€, a ostvareni su u iznosu od 26.153.001,58€ što čini 107,27% planiranih sredstava i prikazani su u sljedećoj tabeli:

ekonomska klasifikacija		Opis	Izvršenje Budžeta 2014.godina	Plan Budžeta 2015.godina	Izvršenje Budžeta 2015godina	% izvršenja
711		Porezi	25,354,548.09	24,380,000.00	26,153,001.58	107.27%
	7111	Porez na dohodak fizičkih lica	7,517,321.93	6,780,000.00	7,210,171.39	106.34%
	71131	Porez na nepokretnosti	5,944,949.63	6,750,000.00	7,348,454.39	108.87%
	71132	Porez na promet nepokretnosti	2,601,528.34	2,250,000.00	2,472,452.93	109.89%
	71175	Prirez porezu na dohodak fizičkih lica	9,290,748.19	8,600,000.00	9,121,922.87	106.07%

2.4.1.1. Porez na dohodak fizičkih lica

Na računu 711-1 Porez na dohodak fizičkih lica evidentiraju se planirani i ostvareni iznosi poreza na dohodak fizičkih lica, i to: porez na lična primanja zaposlenih kod pravnih i fizičkih lica, porez na ostala lična primanja, porez na prihode od samostalne djelatnosti po stvarnom dohotku i u paušalnom iznosu, porez na prihode od imovine i imovinskih prava, porez na prihode od kapitala, porez na kapitalne dobitke i porez na dohodak po godišnjoj prijavi. Porezi na dohodak fizičkih lica predstavljaju prihode opšte namjene i dijele se između budžeta države i budžeta opštine.

Porez na dohodak fizičkih lica ostvaruje se na osnovu Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Shodno članu 26 tačka 2 Zakona o finansiranju lokalne samouprave Glavnom gradu se ustupa 13% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica ostvarenih na njegovoj teritoriji, a raspoređivanje sredstava po osnovu ovih poreza vrši se dnevno preko Državnog trezora na račun Budžeta Glavnog grada.

Porez na dohodak fizičkih lica planiran je u iznosu od 6.780.000,00€ a ostvaren u iznosu od 7.210.171,39€ što čini 106,34% planiranih prihoda. Najveći iznosi sredstava naplaćeni su po osnovu poreza na dohodak na lična primanja kod pravnih lica u iznosu od 6.273.218,51€, poreza na prihode od kapitala u iznosu 440.513,66€, poreza na ostala lična primanja 285.582,20€ i porez na prihode od imovine i imovinskih prava 128.345,32€.

2.4.1.2. Porez na imovinu

Na računu 711-3 Porez na imovinu evidentiraju se planirani i ostvareni iznosi poreza na nepokretnosti i poreza na promet nepokretnosti, pri čemu porez na nepokretnosti pripada budžetu opštine, a porez na promet nepokretnosti se dijeli između budžeta države i budžeta opštine. Porez na imovinu planiran je u iznosu od 9.000.000,00€ a ostvaren je u iznosu od 9.820.907,32€, od čega se 7.348.454,39€ odnosi na porez na nepokretnosti a 2.472.452,93€ na porez na promet nepokretnosti.

Porez na nepokretnosti - Porez na nepokretnosti planiran je u iznosu od od 6.750.000,00€, a ostvaren je u iznosu od 7.348.725,76€ i veći je u odnosu na plan za 8,87%. Glavni grad Podgorica je na osnovu čl. 1 tačka 2 Zakona o porezu na nepokretnosti donio Odluku o porezu na nepokretnosti ("Sl. list CG-OP", br. 013/12, 49/15) kojom je utvrdio stopu poreza na nepokretnosti, korektivne koeficijente za utvrđivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti, kao i vršenje poslova utvrđivanja, naplate i kontrole poreza. Prihodi od poreza na nepokretnosti pripadaju budžetu opštine na čijoj se teritoriji nalazi nepokretnost, plaćaju ga pravna i fizička lica, vlasnici nepokretnosti. Osnovica poreza na nepokretnosti je tržišna vrijednost nepokretnosti na dan 1. januar godine za koju se utvrđuje, a utvrđuje se množenjem veličine nepokretnosti sa prosječnom tržišnom cijenom m² nepokretnosti i koriguje koeficijentima lokacije, kvaliteta i starosti u skladu sa Zakonom o porezu

na nepokretnosti i Uredbom o bližim kriterijumima i metodologiji za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti. Stopa poreza na nepokretnosti na utvrđenu osnovicu po Odluci Glavnog grada Podgorice iznosi za: građevinske objekte u rasponu od 0,25% do 0,58%, građevinsko zemljište od 0,50% i poljoprivredno i šumsko zemljište u rasponu 0,27 do 0,29%.

Revizijom je utvrđeno da:

Uprava lokalnih javnih prihoda shodno članu 27 i 28 Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list CG", br. 73/10,29/11,28/12 i 08/15) vodi registar poreskih obveznika. Registar se vodi za pravna i fizička lica koja se odvajaju indikatorima Tip 1 za fizička lica i Tip 3 za pravna lica. Broj obveznika po osnovu poreza na nepokretnosti za 2015. godinu je 50.735 i to: za fizička lica 48.994 i za pravna lica 1.741. Iznos neizmirenih obaveza poreza na nepokretnosti po godinama za pravna i fizička lica prikazan je u sljedećoj tabeli[1]:

	Prenešeni saldo iz prethodne godine	Zaduženje za tekucu godinu	Uplate za tekuću godinu	Uplate za prethodne godine	Saldo na kraju godine
2005-2010					1,740,927.79
2011	1,740,927.79	7,903,337.13	4,085,526.25	1,116,574.49	4,442,164.18
2012	4,442,164.18	7,973,022.95	3,893,636.31	1,220,912.69	7,300,638.13
2013	7,300,638.13	8,555,652.48	4,402,888.13	1,885,474.05	9,567,928.43
2014	9,567,928.43	8,715,347.81	4,540,431.45	1,390,775.36	12,352,069.43
2015	12,352,069.43	9,725,092.81	4,865,301.09	2,483,718.28	**14,728,142.87**

Uvidom u podatke poreza na nepokretnosti koje je dostavila Uprava lokalnih javnih prihoda iskazane su neizmirene obaveze poreza na nepokretnost za pravna i fizička lica u iznosu od 14.728.142,87€. Međutim, analizom dostavljenih podataka utvrđeno je da je dio poreskih obveznika u preplati u iznosu od 69.829,54€, a dio ima stanje duga nula, tako da nenaplaćena, a utvrđena potraživanja po osnovu poreza na nepokretnosti iznose 14.797.972,41€.

Revizijom je utvrđeno da je uvećana naplata poreza na nepokretnosti u 2015. godini u ukupnom iznosu od 7.349.019,37€ u odnosu na ranije godine, međutim naplata za tekuću godinu u iznosu od 4.865.301,09€, ostvarena je 50,03% u odnosu na zaduženje u 2015. godini.
U toku 2015. godine doneseno je ukupno 83.699 rješenja po osnovu poreza na nepokretnosti i to: za fizička lica 81.529, a za pravna lica 2.170 rješenja. Od ukupnog broja donesenih rješenja po osnovu poreza na nepokretnosti uručeno je 80.731 a ostalo je neuručeno 2.968 rješenja. U skladu sa čl. 55 tačka 2 Zakona o poreskoj administraciji evidentiranje poreske obaveze vrši se po prijemu poreske prijave i po dostavi poreskog rješenja. Nedostavljanje poreskih rješenja po osnovu poreza na nepokretnosti utiče na smanjenje priliva budžetskih sredstava, odnosno na povećanje broja obveznika koji imaju dug i na visinu duga.

Shodno članu 56 i 57 Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list CG", br. 73/10,29/11,28/12 i 08/15) Uprava lokalnih javnih prihoda sprovodila je postupke prinudne naplate. Za pravna lica, je u toku 2015. godine, doneseno 1.441 zaključaka o prinudnoj naplati poreza na nepokretnosti. Od tog broja 26 zaključaka nije realizovano, jer su obveznici izbrisani iz CRPS, nalaze se u stečaju ili teče žalbeni postupak. Ukupni iznos svih zaključaka o prinudnoj naplati poreza na nepokretnost za pravna lica upućenih obveznicima u 2015. godini iznosi 1.683.442,19€, a ukupna naplata po zaključcima iznosi 819.748,89€ a odnosi se na opomene i prinudne naplate zajedno.
Ukupan broj donesenih zaključaka o prinudnoj naplati za fizička lica u 2015. godini je 29.994. Ukupan poreski dug po zaključcima Uprave lokalnih javnih prihoda je 6.966.368,16€, a naplata je izvršena u iznosu od 1.244.708,61€, što ukazuje da treba nastaviti sa mjerama prinudne naplate prihoda.

[1] *Izvor podataka: Uprava lokalnih javnih prihoda*

Zbog neusaglašenosti podataka katastra nepokretnosti sa stvarnim stanjem na terenu, Uprava lokalnih javnih prihoda u 2015. godini nije shodno članu 2 Odluke o porezu na nepokretnosti ("Sl. list CG-opštinski propisi", br. 013/12, 49/15) vršila naplatu poreza na nepokretnosti za poljoprivredno i šumsko zemljište u vlasništvu fizičkih lica.

▪ **Uprava lokalnih javnih prihoda treba da u skladu sa članom 27 - 35 Zakona o poreskoj administraciji, vrši identifikaciju i registraciju svih poreskih obveznika i u saradnji sa organima zaduženim za vođenje evidencija o prebivalištu i boravištu ili registara lica koja obavljaju određenu djelatnost redovno ažurira registar poreskih obveznika.**

▪ **Uprava lokalnih javnih prihoda treba da poveća broj inspekcijskih kontrola kod obveznika koji ne dostavljaju poreske prijave u predviđenom zakonskom roku ili ne izmiruju redovno svoje poreske obaveze i u skladu sa članom 56 - 71 Zakona o poreskoj administraciji preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim dužnicima.**

Porez na promet nepokretnosti planiran je u iznosu od 2.250.000,00€, a ostvaren je u iznosu od 2.472.452,93€ i veći je za 9,89% u odnosu na plan. Porez na promet nepokretnosti ostvaruje se na osnovu čl. 2 Zakona o porezu na promet nepokretnosti i čl. 27 Zakona o finansiranju lokalne samouprave. U skladu sa navedenim propisima Glavnom gradu pripada 80% prihoda od poreza na promet nepokretnosti ostvarenih na njegovoj teritoriji. Raspoređivanje sredstava po osnovu ovog poreza vrši se dnevno po njihovom prispijeću sa računa Državnog trezora na račun Glavnog grada.

2.4.1.3 Prirez porezu na dohodak fizičkih lica

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica**,** je planiran u iznosu od 8.600.000,00€, a ostvaren je u iznosu od 9.121.922,87€, što je za 6,07% više u odnosu na planirana sredstva. Na osnovu čl. 7 Zakona o finansiranju lokalne samouprave Glavni grad može pravnim i fizičkim licima sa svog područja propisati obavezu plaćanja prireza porezu na dohodak fizičkih lica po stopi do 15%. Prirez porezu na dohodak fizičkih lica plaća se na osnovu Odluke o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG–opštinski propisi“, br. 37/03). Osnovica za obračun prireza je porez na dohodak fizičkih lica ostvaren po osnovu: ličnih primanja, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava i kapitala. Članom 4 Odluke propisano je da poreski obveznik prirez obračunava u prijavi prireza koju je dužan podnijeti organu uprave nadležnom za poslove lokalnih prihoda. Stopa prireza shodno navedenoj Odluci iznosi 15% od poreske osnovice.

Služba za unutrašnju reviziju Glavnog grada je u Upravi lokalnih javnih prihoda izvršila sveobuhvatnu reviziju procesa utvrđivanja i naplate prireza porezu na dohodak fizičkih lica br: 18-407/16-26/1 od 03.03.2016. godine kojom je između ostalog utvrdila: slabosti u evidenciji poreskih prijava, nedovoljnost kadrovskih kapaciteta u naplati prireza, nedostatke informacionog sistema, nepostojanje kaznenih odredbi u Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica za nepodnošenje poreske prijave prireza, nedovoljnu saradnju sa Poreskom upravom CG i povećanje broja inspekcijskih kontrola. Predložene preporuke su prihvaćene od strane Uprave i određeni rokovi za njihovo ispunjenje tokom 2016. godine.

Uprava lokalnih javnih prihoda treba da izvrši preporuke Službe za unutrašnju reviziju kako bi unaprijedila evidenciju, naplatu i kontrolu prihoda od prireza na dohodak fizičkih lica.

2.4.2. Takse

Prihodi od taksi planirani su u iznosu od 2.130.000,00€ a ostvareni u iznosu od 1.721.067,56€ ili 80,80% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

ekonomska klasifikacija		Opis	Izvršenje Budžeta 2014.godina	Plan Budžeta 2015.godina	Izvršenje Budžeta 2015godina	% izvršenja
713		**Takse**	**1,883,044.07**	**2,130,000.00**	**1,721,067.56**	**80.80%**
	71312	Lokalne administrativne takse	497,810.81	580,000.00	466,393.06	**80.41%**
	71351	Lokalne komunalne takse	1,385,233.26	1,550,000.00	1,254,674.50	**80.95%**

Lokalne administrativne takse su planirane u iznosu od 580.000,00€ a ostvarene su u iznosu od 466.393,06€, odnosno 80,41% od plana. Visina lokalnih administrativnih taksi propisana je Odlukom o lokalnim administrativnim taksama ("Sl. list RCG-OP", br. 04/04, 07/04, „Sl. list CG – OP", br. 24/09 i 013/12). Najnačajniji dio prihoda po osnovu administrativnih taksi ostvario je Glavni grad Podgorica u iznosu od 462.658,06€, a ostatak Gradska opština Golubovci – 3.392,00€ i Gradska opština Tuzi - 343,00€.

Lokalne komunalne takse su planirane u iznosu od 1.550.000,00€ a ostvarene su u iznosu od 1.254.674,50€ odnosno 80,95% od plana. Glavni grad je lokalne komunalne takse naplaćivao shodno Odluci o lokalnim komunalnim taksama („Sl. list CG–OP" br. 09/07,09/11,13/12, 27/15 i 36/15) za: korišćenje prostora na javnim površinama, korišćenje reklamnih panoa i bilborda, korišćenje izložbenih vitrine i ostale komunalne takse. Obveznici lokalne komunalne takse podnose zahtjeve Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj Glavnog grada Podgorice, Gradskoj opštini Golubovci i Gradskoj opštini Tuzi, koji pripremaju rješenja i ista dostavljaju Upravi lokalnih javnih prihoda. Uprava lokalnih javnih prihoda na osnovu dobijenih rješenja donosi rješenja o odobrenju za korišćenje javne površine.

Izuzetak su držanje asfaltnih betonskih baza i baza za drobljenje i preradu kamena i proizvodnju pijeska iz razloga što Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj ne izdaje rješenje po zahtjevu obveznika već Uprava lokalnih javnih prihoda donosi rješenja na osnovu zapisnika inspektora Uprave lokalnih javnih prihoda.

Obveznicima se dostavljaju rješenja o utvrđivanju taksene obaveze. U skladu sa Internim pravilima i procedurama u postupku utvrđivanja, naplate i kontrole lokalnih komunalnih taksi br: 15-422/14-90362 od 20.06.2014. godine, evidenciju dostavnica vrši službenik koji je donio rješenje o lokalnoj komunalnoj taksi kao dokaz da je rješenje uručeno. Evidencija dostavnica je važna jer u skladu sa čl. 55 tačka 2 Zakona o poreskoj administraciji po prijemu dostavnica vrši se i evidentiranje poreske (taksene) obaveze. Na osnovu podataka Uprave lokalnih javnih prihoda koji se odnosi na spisak svih poreskih (taksenih) obveznika sa stanjem duga na 31.12.2014. godine, svih zaduženja u 2015. godini i svih uplata u 2015. godine po osnovu lokalnih komunalnih taksi utvrđeno je da potraživanja Glavnog grada po navedenom osnovu na dan 31.12.2015. godine iznose 1.012.576,00€ i prikazana su u sljedećoj tabeli:

lokalnih komunalnih taksa	Naziv	Saldo 31.12.2014	Zaduženja za 2015	Uplate u 2015	Saldo 2014 + zaduženje za 2015 - upate u 2015
550-30232405-02	Obveznici korišćenja prostora za	472,507.05	718,392.75	636,342.27	554,557.53
550-30232586-41	Komunalna taksa za držanje betonskih baza	13,762.68	27,900.00	15,793.66	25,869.02
550-30232473-89	Komunalna taksa za korišćenje izložbenih vitrina	-325.32	610	760	-475.32
550-30232517-54	Komunalna taksa za korišćenje panoa i bilborda	186213.54	637626.17	566013.77	257825.94
550-3023247-36	Ostale komunalne takse	40,907.83	154,157.70	20,266.70	174,798.83
Ukupno:		**713,065.78**	**1,538,686.62**	**1,239,176.40**	**1,012,576.00**

Revizijom su utvrđena neslaganja podataka Uprave lokalnih javnih prihoda i podataka Trezora kao posljedica nepoštovanja procedura određenih Uputstvom o radu trezora, slabosti u informacionom sistemu i evidentiranju taksenih obaveza ali i zbog obima posla za koji je zadužen jedan izvršilac koji obavlja poslove utvrđivanja naknada za korišćenje opštinskih puteva, lokalnih komunalnih taksi i članskog doprinosa.

U skladu sa čl. 64 Uputstva o radu trezora, Uprava treba da vodi dnevnu evidenciju prihoda po poreskim obveznicima koju upoređuje i sravnjuje sa izvodom iz banke i sastavlja Izjavu primaoca. Izjava primaoca nakon obavljenog sravnjenja sa bankarskim izvodom treba da se dostavlja dnevno Trezoru, kako bi se ista evidentirala u Glavnoj knjizi trezora. Nepoštovanje utvrđene procedure i izostanak provjere izvršenih uplata na dnevnoj osnovi odrazilo se na tačnost evidencija Glavnog grada tako da nijesu usaglašeni iznosi sredstava koji su evidentirani u Glavnoj knjizi trezora i evidenciji poreskog knjigovodstva koje vodi Uprava.

2.4.3. Naknade

Prihodi od naknada planirani su u iznosu od 12.090.000,00€ a ostvareni su u iznosu od 18.822.066,12€, odnosno, 55,68% više u odnosu na planirane i prikazani su u sljedećoj tabeli:

ekonomska klasifikacija		Opis	Izvršenje budžeta u 2014. godini	Plan Budžeta za 2015. godinu	Izvršenje budžeta u 2015. godini	% Izvršenja
714		Naknade	12,929,433.65	12,090,000.00	18,822,066.12	155.68%
	7141	Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa	167,328.34	460,000.00	212,491.44	46.19%
	7142	Naknade za korišćenje prirodnih dobara	122,291.06	170,000.00	172,093.02	101.23%
	7146	Naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta	11,599,321.81	9,700,000.00	16,797,279.94	173.17%
	7148	Naknade za korišćenje puteva	1,561,757.33	1,760,000.00	1,640,201.72	93.19%
	71484	Godišnja naknada pri registraciji drumskih motornih vozila	521,264.89	560,000.00	561,556.53	100.28%
	71489	Ostale naknade za puteve	1,040,492.44	1,200,000.00	1,078,645.19	89.89%

- **Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa** su planirane u iznosu od 460.000,00€ a ostvarene su u iznosu od 212.491,44€, odnosno sa 46,19% u odnosu na plan. Ovi prihodi obuhvataju naknade za korišćenje voda, izvađeni materijal iz vodotoka, zaštitu voda od zagađivanja i korišćenje rezultata geoloških istraživanja. Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa predstavljaju zakonom ustupljeni prihod koji se dijeli između budžeta države i budžeta opština. Na osnovu čl. 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Opštini se ustupa 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih bogatstava koja se nalaze na njenoj teritoriji.

- **Naknade za korišćenje prirodnih dobara** su planirane u iznosu od 170.000,00€ a ostvarene su u iznosu od 172.093,02€, odnosno 1,23% više od plana. Ovi prihodi obuhvataju naknade za korišćenje šuma, korišćenje morskog dobra, rudnog bogatstva i mineralnih sirovina koji se takođe dijele u skladu sa članom 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

- **Naknade za korišćenje puteva** su planirane u iznosu od 1.760.000,00€ a ostvarene su u iznosu od 1.640.201,72€, odnosno 93,19% od plana. Ovi prihodi pretežno se odnose na godišnje naknade pri registraciji drumskih vozila, naknade za zakup putnog zemljišta, naknade za priključenje prilaznog puta na javni put i ostale naknade za puteve.

- **Godišnja naknada pri registraciji drumskih motornih vozila** je u skladu sa čl. 25 Zakona o finansiranju lokalne samouprave i čl. 22 tačka 1 Zakona o putevima ("Sl. list RCG" br. 42/04, "Sl. list CG", br. 21/09, 54/09, 40/10 i 40/11) prihod jedinica lokalne samouprave i ostvarena je u iznosu od 561.556,53 ili 100,28% od plana.

- **Ostale naknade za puteve** u skladu sa članom 22 Zakona o putevima i Odlukom o naknadama za korišćenje opštinskih puteva na teritoriji Glavnog grada Podgorice ("Sl. list CG-opštinski propisi", br. 06/12, 30/12 i 40/15) su prihod Glavnog grada. Naknada za korišćenje opštinskih puteva obračunavana je za: postavljanje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova, za korišćenje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova (godišnja naknada), za izgradnju komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog puta, kao i za njihovo korišćenje (godišnja naknada) i ostvarena je u iznosu od 1.078.645,19€ odnosno sa 89,89% od plana.

Revizijom je utvrđeno:
- evidencija naknada u softverskom programu vodi se samo za Naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa puta, dok ostale naknade nijesu obuhvaćene softverom, već službenik u excel programu formira tabele u koje unosi zaduženja i uplate po obveznicima.
- shodno članu 56 i 57 Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list CG", br. 73/10,29/11,28/12 i 08/15) Uprava lokalnih javnih prihoda sprovodila je postupke prinudne naplate Naknada za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa puta. Za 2015. godinu, sprovedeno je ukupno 2.682 zaključaka po opomeni u ukupnom iznosu od 613.446,83€, po tom osnovu je ostalo nerealizovano 268.870,31€. Od ukupnog broja donesenih zaključaka po opomeni uručeno je 1.721 a neuručeno 961. Takođe je sprovedeno 1.286 prinudnih naplata koje su išle prema banci u iznosu od 286.136,80€ od čega je naplaćeno 184.781,32€, nijesu realizovani zaključci u iznosu od 101.355,48€. Ukupan dug po osnovu nerealizovanih zaključaka o prinudnoj naplati naknada za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog puta za period 2010 – 2015. godina iznosi 411.573,73€.

▪ **Glavni grad treba da unaprijedi postojeći softver, na način da postojeće evidencije naknada međusobno integriše i poveže, kako bi se podaci unosili na jednom mjestu i kroz formu automatskog naloga knjižili u Glavnoj knjizi. Forma automatskog naloga bi omogućila kontrolu unesenih podataka na osnovu dostavljene dokumentacije i svela mogućnost greške na prihvatljiv nivo.**

▪ **Glavni grad treba da ažurira registar poreskih obveznika i pojača terensku inspekcijsku kontrolu kako bi smanjio broj neuručenih rješenja i nerealizovanih zaključaka o prinudnoj naplati.**

2.4.4. Naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Glavni grad Podgorica je po osnovu naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta planirao prihod od 9.700.000,00€, dok je izvršenje iznosilo 16.797.279,94€ ili 73,17% više od plana. Saglasno članu 66 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata[2] i Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta[3] koja se primjenjivala u 2015. godini, sredstva od naknada za komunalno opremanje zemljišta mogu se koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi. Samo izuzetno, sredstva od naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora, ako je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen.

[2] *"Sl. list CG" br. 34/11, 47/11, 35/13, 29/13 i 33/14.*
[3] *"Sl. list CG" – opštinski propisi br. 4/14. Izmjene i dopune ove Odluke stupile su na snagu 20.01.2016. godine.*

Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta propisani su uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u Glavnom gradu Podgorica. Navedenom Odlukom propisano je da se način plaćanja naknade, obaveze investitora i lokalne samouprave i ostala pitanja oko naknade uređuju ugovorom. Ugovor zaključuju Investitor i Glavni grad Podgorica, prije izdavanja građevinske dozvole, a nakon obavještenja nadležnog organa da su ispunjeni uslovi za izdavanje građevinske dozvole. Naknada se uplaćuje na uplatni račun budžeta Glavnog grada, a plaćanje, u skladu sa članom 11 Odluke, može biti jednokratno ili u mjesečnim ratama. Jednokratno plaćanje podrazumijevalo je plaćanje naknade u cjelokupnom iznosu u roku od 3 dana od dana zaključenja ugovora i u tom slučaju investitor ima pravo umanjenja za 15% obračunate vrijednosti naknade. Plaćanje naknade u ratama moglo se vršiti u periodu od 3 - 5 godina zavisno od vrste i veličine objekta.
Investitor, shodno Odluci, ima pravo da, ukoliko je zaključio ugovor o naknadi sa plaćanjem u mjesečnim ratama, nakon izmirenja dospjelih obaveza, preostali iznos naknade plati jednokratno, u roku od 10 dana od dana zaključenja aneksa ugovora, u kom slučaju ostvaruje pravo na umanjenje preostalog iznosa od 15%.
Agencija vodi elektronsku evidenciju potraživanja po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta kroz softver za knjigovodstvo, u okviru računa 221 - Kupci i svaki investitor ima svoju analitičku karticu. Agencija, naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta vodi odvojeno za pravna lica i za fizička lica - građane.

Pravna lica - Uvidom u dostavljenu dokumentaciju (ugovori, anex-i ugovora i analitičke kartice) utvrđeno je da se na analitičkoj kartici investitora evidentiraju sva zaduženja i sve uplate bez obzira da li je sa investitorom zaključen jedan ili više ugovora o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta. Zbog navedenog načina evidencije nije moguće tačno i precizno utvrditi kolike su obaveze investitora po osnovu pojedinačnih ugovora, kao i na koji način Agencija prati dospjelost naplate obaveza u ratama.

Revizijom je izvršen uvid u sve zaključene ugovore iz 2015. godine, kao i ugovore koje su investitori zaključili u ranijem periodu i po istim vršili plaćanja u 2015. godini i analitičke kartice istih, kako bi se utvrdilo stanje duga na 31.12.2014. i 31.12.2015. godine, kao i iznos dospjelih a nenaplaćenih potraživanja. Pregled obaveza po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta na 31.12.2014. godine i na 31.12.2015. godine koji je utvrđen u postupku revizije prikazan je u sljedećoj tabeli:

R.b	Ugovori	Način plaćanja obaveza	Saldo po ugovorima na 31.12.2014. g. (dospjeli + nedospjeli dug) - 1 -	Obaveze koje su dospjele do 31.12.2014., a nijesu plaćene -2 -	Obaveza za plaćanje u 2015. g. (obaveza za 2015. + kolona 2) - 3 -	Naplaćeno u 2015. godini - 4 -	Obaveze dospjele do 31.12.2015. a nijesu plaćene (kolona 3-kolona 4) - 5-	Saldo po ugovorima na 31.12.2015. g. (dospjeli + nedospjeli dug) - 6-
1	Ugovori zaključeni u 2015. godini	jednokratno	0.00	0.00	6,478,326.42	6,478,326.42	0.00	0.00
2	Ugovori zaključeni u 2015. godini	odloženo/rate	0.00	0.00	670,908.35	694,933.42	33,861.31	1,301,042.28
3	Ugovori zaključena u ranijem periodu po kojim je vršeno plaćanje u 2015. g.	odloženo/rate	9,142,145.67	2,999,919.09	8,718,178.66	7,203,015.21	1,515,932.23	1,913,202.96
4	Ugovori zaključeni u ranijem periodu a po kojim nije vršeno plaćanje u 2015. g.		6,539,641.59	6,539,641.59	6,539,641.59	0.00	6,539,641.59	6,539,641.59
Ukupno:			15,681,787.26	9,539,560.68	22,407,055.02	14,376,275.05	8,089,435.13	9,753,886.83

Revizijom je utvrđeno:
1. Da je ukupna obaveza investitora po osnovu naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za pravna lica (dospjela i nedospjela) na dan 31.12.2014. godine iznosila 15.681.787,26€;
2. Da se iznos od 9.539.560,68€ odnosi na potraživanja koja su do 31.12.2014. godine dospjela a nijesu naplaćena;
3. Da su obaveze po osnovu naknade za 2015. godinu (neplaćene dospjele obaveze iz ranijeg perioda + obaveze iz 2015. godine) iznosile 22.407.055,02€;

4. Da su u 2015. godini naplaćene naknade u iznosu od 14.376.275,05€, a iste se odnose na:
- naknade po ugovorima o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta koje je Glavni grad u 2015. godini zaključio sa 29 investitora - pravnih lica, od čega su 23 investitora naknadu platili jednokratno u iznosu od 6.478.326,42€, uz umanjenje od 15 % , a 6 (šest) investitora je zaključilo ugovore o plaćanju naknade u ratama i po osnovu obaveza u 2015. godini platili naknade u iznosu od 694.933,42€.
- naknade u iznosu od 7.203.014,31€ koje su naplaćene po Ugovorima koji su zaključeni u ranijem periodu. Jedan broj investitora iskoristio je mogućnost iz člana 11 stav 6 Odluke, da ostatak nedospjelih potraživanja plati jednokratno uz umanjenje od 15% , što je uticalo na veću naplatu prihoda od naknada za komunalno opremanje u odnosu na plan za 2015. godinu.
5. Da se iznos od 8.089.435,139€ odnosi na potraživanja koja su do 31.12.2015. godine dospjela a nijesu naplaćena. Najveći dio nenaplaćenih potraživanja u iznosu od 6.539.641,59€ odnosi se na investitore – pravna lica koji nijesu plaćali svoje obaveze u rokovima i protiv kojih su u najvećem dijelu preduzete mjere naplate (utuženja, sudski sporovi i izvršni postupci). Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da se navedeni dug odnosi na 44 obveznika naknade, a uvidom u sudske sporove utvrđeno da je postupak naplate (utuženje) pokrenut kod 22 obveznika čiji dug iznosi 3.870.390,35€.
6. Da ukupna obaveza investitora po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za pravna lica (dospjela i nedospjela) na 31.12.2015. godine iznosi 9.753.886,83€.

Fizička lica - Dostavljena je rekapitulacija salda poslovnih partnera – fizička lica na 31.12.2015. godine (račun 221–Kupci u zemlji), koja sadrži, pored šifre i naziva obveznika, dugovni promet (saldo na kraju 2014. + sva zaduženja u 2015. godini), uplate naknade u 2015. godini i saldo na 31.12.2015. godine. Po navedenoj rekapitulaciji ukupan broj obveznika - fizičkih lica je 672.

Na osnovu dostavljene rekapitulacije ukupan dugovni promet za fizička lica iznosi 9.636.604,29€, od čega je u 2015. godini uplaćen iznos od 2.430.531,21€, a ukupna obaveza na 31.12.2015. godine iznosi 7.206.073,08€. Na osnovu dostavljene rekapitulacije nije se moglo utvrditi koliko od navedenog duga se odnosi na dospjela a nenaplaćena potraživanja.
S obzirom, da se radi o velikom broju obveznika naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta – fizičkih lica, izvršen je uvid u 33 ugovora koje je Glavni grad zaključio sa fizičkim licima – obveznicima naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, koji su platili naknade u iznosu od 1.311.157,14€ , odnosno 53% uplata u 2015. godini.
Na osnovu navedenog uzorka utvrđeno je da je od navedenog broja 19 ugovora zaključeno u 2015. godini, a od toga 15 obveznika je platilo naknadu jednokratno u iznosu od 1.042.835,13€, uz umanjenje od 15%, a 4 obveznika su zaključili ugovore o plaćanju naknade u ratama, a po osnovu obaveza u 2015. godini platili su naknade u iznosu od 37.858,01€;
Obaveza po osnovu naknade za preostalih 14 ugovora zaključenih u ranijem periodu, na dan 31.12.2014. godine iznosila je 948.401,53€, od čega se na dospjela a nenaplaćena potraživanja odnosi iznos od 224.459,34€. Obaveza za 2015. godinu (dug + zaduženje za 2015. godinu) iznosila je 512.409,95€, plaćene su obaveze u iznosu od 230.464,00€, a ostalo je nenaplaćen dospjeli dug u iznosu od 281.945,95€. Dug na 31.12.2015. godine po navedenim ugovorima (dospjeli + nedospjeli) iznosi 723.060,19€.
Na osnovu pregledanog uzorka utvrđeno je da se ugovorene obaveze ne poštuju u punom obimu i da se kasni sa plaćanjem naknade, što uzrokuje značajan iznos duga.
Svi zaključeni ugovori sadrže mjere obezbjeđenja plaćanja, a najčešća je hipoteka I reda na nepokretnost čija vrijednost mora biti 30% veća od ugovorene vrijednosti nepokretnosti (fizička lica) i neopoziva bankarska garancija "bez prigovora" plativa na prvi poziv ili bankarska rivolving garancija "bez prigovora" naplativa "na prvi poziv" u vrijednosti 12 mjesečnih rata (pravna lica).

Revizijom je utvrđeno da je:

Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice, protiv pravnih i fizičkih lica preduzimala mjere naplate i isti su utuživani.

Agencija je na analitičkim karticama evidentirala više ugovora o naknadi za komunalno opremanje, kao i obaveze po osnovu kamata (redovna kamata kod plaćanja naknade u ratama i zatezna kamata zbog neblagovremenog plaćanja dospjelih obaveza), odnosno kamate su uključene u obavezu po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i prilikom uplate knjižene kao prihod po osnovu iste.

Na analitičkim karticama investitora evidentiraju se sva zaduženja i sve uplate bez obzira da li je sa investitorom zaključen jedan ili više ugovora o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta.

Agencija je evidentirala kamate na analitičkim karticama obveznika kao obavezu po osnovu naknade za komunalno opremanje, a prihod po osnovu kamate kao prihod po osnovu naknade za komunalno opremanje. Međutim, Naredbom o načinu uplate javnih prihoda propisan je poseban uplatni račun Glavnog grada Podgorica za naplatu prihoda po osnovu kamata i kazni, tako da je uplate kamata trebalo vršiti i evidentirati na za to predviđene račune. Evidentiranje kamata kao prihoda po osnovu naknade za komunalno opremanje, dovodi do nerealnog uvećavanja navedenih prihoda, kao i iznosa sredstava koji se može opredijeliti za komunalno opremanje zemljišta.

▪ Preporučuje se Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice da za investitore koji imaju zaključen jedan ili više ugovora o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, na analitičkoj kartici vodi svaki ugovor posebno kako bi se olakšalo utvrđivanje obaveze investitora po osnovu pojedinačnih ugovora i praćenje dospjelosti naplate obaveza u ratama.

▪ Glavni grad treba da u slučaju kašnjenja u plaćanju, obračunava i iskazuje kamatu odvojeno od glavnog duga i da naplatu iste, kao i troškove postupka u slučaju prinudne naplate, uplaćuje na Naredbom propisan račun prihoda Glavnog grada.

2.4.5. Ostali prihodi

Ostali prihodi planirani su u iznosu od 2.402.390,00€ a ostvareni su u iznosu od 1.844.143,59€, odnosno 76,76% od plana i prikazani su u sljedećoj tabeli:

ekonomska klasifikacija		Opis	Izvršenje Budžeta 2014. godina	Plan Budžeta 2015. godina	Izvršenje Budžeta 2015. godina	% izvršenja
715		Ostali prihodi	2,207,203.98	2,402,390.00	1,844,143.59	76.76%
	71513	Prihodi od rente				
	71523	Novčane kazne izrečene u prekršajnom i drugom postupku	256,538.89	280,000.00	180,447.90	64.45%
	71525	Kamate zbog neblagovremenog plaćanja lokalnih poreza	25,069.56	20,000.00	57,891.85	289.46%
	71531	Prihodi koje organi ostvar.vršenjem svoje djelatnosti	235,760.06	400,000.00	199,754.09	49.94%
	71532	Prihodi od zakupa poslovnih prostora(prihodi od rente)	1,118,287.37	1,250,000.00	1,023,843.33	81.91%
	71554	Ostali prihodi	571,548.10	452,390.00	382,206.42	84.49%

- **Prihodi od novčanih kazni izrečenih u prekršajnom i drugom postupku**, planirani su u iznosu od 280.000,00€ a ostvareni u iznosu od 180.447,90€. Najveći dio ovih prihoda u iznosu od 178.482,19€, ostvaren je na osnovu izrečenih kazni od strane Komunalne policije, koji se uplaćuju na zajednički račun Ministarstva finansija broj: 832-20000-46 a zatim se prenose na Glavni račun trezora Glavnog grada Podgorica, shodno prekršajnim nalozima sa indentifikacionim brojevima koje je Ministarstvo pravde, shodno Zakonu o prekršajima ("Sl. list CG", br. 01/11, 06/11 i 32/14) dodijelilo Komunalnoj policiji Glavnog grada Podgorice.

- **Kamate zbog neblagovremenog plaćanja lokalnih poreza**, planirane su u iznosu od 20.000,00€ a ostvareni su u iznosu od 57.891,85€ ili 289,46% u odnosu na plan. Revizijom je utvrđeno da se ne vodi analitička evidencija prihoda po osnovu kamata zbog neblagovremenog plaćanja, već se uplate po izvodima knjiže u Glavnoj knjizi trezora.

- **Prihodi koje organi ostvare vršenjem svoje djelatnosti**, planirani su u iznosu od 400.000,00€ a u Glavnoj knjizi je evidentirano izvršenje u iznosu od 199.754,09€. Međutim, revizijom je utvrđeno da je Glavni grad u 2015. godini kroz Glavnu knjigu trezora na ovoj poziciji pored evidencije prihoda Službe zaštite i prihoda za slobodan pristup informacijama, vršio i evidenciju dijela ostvarenih prihoda javnih ustanova na potražnoj strani računa prihoda (klasa 7), a na dugovnoj strani računa prihoda evidentirani su prenosi sa jednog računa prihoda na drugi, povraćaji više uplaćenih prihoda i plaćanja dijela rashoda javnih ustanova koje su potrošačke jedinice budžeta Glavnog grada (JU „Dječiji savez", JU „Rehabilitacija i resocijalizacija korisnika psihoaktivnih supstanci", JU „Gradsko pozorište", JU „Muzeji i galerije", JU Narodna Biblioteka „Radosav Ljumović", KIC „Budo Tomović", JU „Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju", KIC „Malesija" i KIC „Zeta"). Ukupno ostvareni prihod javnih ustanova, ukupan storno i iskazani prihod u Glavnoj knjizi na 31.12.2015. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

Račun	Naziv	Ukupni ostvareni prihodi	Stornirani prihodi kojima su plaćani rashodi						Ukupan storno	Ukupan storno umanjen za povraćaj sredstava	saldo/ iskazani prihod na 31.12.2015.
			Isplata raznim dobavljačima	Isplata fizičkim licima (ugovori, honorari i sl.)	Plaćanja Poreskoj upravi	Plaćanja Budžetu Glavnog grada/prirez	Povraćaj sredstava	ostalo			
71531	JU Dječji savez	14,907.00	0.00	1,000.00	67.24	10.09			1,077.33	1,077.33	13,829.67
71531	JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih	118,234.50	550.00	777.50	52.27	7.84			1,387.61	1,387.61	116,846.89
71531	Prihodi JU Gradsko pozorište	81,928.72	7,721.15	69,549.00	3,802.97	570.47			81,643.59	81,643.59	285.13
71531	Prihodi JU Muzeji i galerije	102,088.10	8,558.13	21,511.11	1,431.78	213.22	1,450.65	66,884.21	100,049.10	98,598.45	2,039.00
71531	Prihodi JU NB "Radosav Ljumović"	20,505.70	14,458.06	4,480.50	263.66	39.55	0.00	0.00	19,241.77	19,241.77	1,263.93
71531	Prihodi KIC "Budo Tomović"	110,502.95	43,310.41	21,192.37	6,085.68	168.52	0.00	39,108.02	109,865.00	109,865.00	637.95
71531	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju	2,500.00	2,462.84						2,462.84	2,462.84	37.16
71531	Prihodi JU KIC "Malesija"	2,545.74		417.72	28.09	4.21			450.02	450.02	2,095.72
71531	Prihodi JU KIC "Zeta"	1,000.00	184.82	750.00	50.43	7.56			992.81	992.81	7.19
Ukupno:		454,212.71	77,245.41	119,678.20	11,782.12	1,021.46	1,450.65	105,992.23	317,170.07	315,719.42	137,042.64

Ukupni prihodi koje su ostvarile navedene Javne ustanove u 2015. godini iznosi 454.212,71€, na dugovnoj strani računa Javnih ustanova stornirani su troškovi po raznim osnovama u iznosu od 317.170,07€. Kada iznos ukupnog storno knjiženja u iznosu od 317.170,07€ umanjimo za iznos povraćaja sredstava kod JU Muzeji i galerije u iznosu od 1.450,65€, dobijamo iznos od 315.719,42€ za koji su umanjeni ukupni prihodi Javnih ustanova.

Revizijom izvršenom kod KIC "Budo Tomović" i JU "Muzeji i galerije" utvrđeno je da navedene ustanove ne vode dnevnik blagajne.

▪ Glavni grad treba da uveća poziciju 71531 - Prihodi koje organi ostvare vršenjem svoje djelatnosti za ukupan storno prihoda javnih ustanova u iznosu 315.719,42€ i iskaže je u ostvarenom iznosu od 454.212,71€.

- **Prihodi od zakupa poslovnih prostora** planirani su u iznosu od 1.250.000,00€ a ostvareni u iznosu od 1.023.843,33€, odnosno 81,91% u odnosu na plan. Uslovi, način i postupak davanja u zakup poslovnog prostora u vlasništvu Glavnog grada Podgorica regulisani su Odlukom o davanju u zakup poslovnog prostora u vlasništvu Glavnog grada – Podgorica ("Sl. list RCG – Opštinski propisi", br. 08/05,09/07 i 38/12). Evidencija potraživanja i preduzimanje mjera za naplatu prihoda od zakupa poslovnog prostora je u nadležnosti Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o.

Stanje duga po osnovu prihoda od zakupa poslovnog prostora prikazano je u sljedećoj tabeli[4]:

Stanje duga na 31.12. 2014.	Zaduženje u 2015. godini	Naplaćeno u 2015. godini	Stanje duga na 31.12. 2015.
1	2	3	4
322,274.96	322,274.96	1,033,843.38	401,842.43
-27,892.24	1,098,904.25		-14,506.61
294,382.72	**1,421,179.21**	**1,033,843.38**	**387,335.83**

U iznos zaduženja za 2015. godinu od 1.421.179,21€ uključeno je i početno stanje, tj prenesene obaveze i preplate (27.892,24€) iz 2014. godine.
Na dan 31.12.2015. godine 20 obveznika su u preplati u iznosu od 14.506,61€ dok 126 obveznika duguju iznos od 401.842,43€.

Revizijom prihoda od zakupa poslovnih prostora je utvrđeno da se ugovorene obaveze ne poštuju u punom obimu i da veliki broj zakupaca kasni sa plaćanjem zakupnine, što uzrokuje značajan iznos duga.

- **Ostali prihodi** planirani su u iznosu od 452.390,00€ a ostvareni u iznosu od 382.206,42€, odnosno 84,49% u odnosu na plan. Izvršenje ostalih prihoda po ekonomskoj klasifikaciji prikazano je u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija	Opis	Iznos
71554000000	Ostali prihodi	206,292.87
71554000001	Prihodi od bifea	1,877.00
71554000004	Prihodi od poljoprivrednih kredita	41,921.04
71554000006	Prihodi od kamata na oročena sredstva	55,023.23
71554000007	Prihodi od otkupa stanova	52,931.01
71554000018	Projekat od igara na sreću	-4,643.85
71554000019	Prihodi od javnih preduzeća za potrebe Biroa	172.66
71554000020	Sajam knjiga	59.60
71554000021	Državni trezor - Refundacija	28,572.86
Ukupno:		**382,206.42**

- **Ostali prihodi -** evidentirani su u iznosu od 233.508,41€ od čega se 10.955,54€ odnosi na povraćaj sredstava i isti je opravdan, dok iznos od 6.260,00 koji je knjižen na dugovnu stranu prihoda, predstavlja iznos za koji su umanjeni Ostali prihodi.

- **Prihodi od poljoprivrednih kredita -** evidentirani su u iznosu od 41.921,04€. Prihode od poljoprivrednih kredita u iznosu od 41.921,04€, nije trebalo knjižiti na ovoj poziciji već shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG, budžete vanbudžetskih fondova i budžete Opština ("Sl. list RCG", br.35/05,37/05,81/05 i "Sl. list CG", br. 02/13) na račun, 7314 – Primici od otplate kredita datim fizičkim licima.

- **Prihodi od javnih preduzeća za potrebe biroa** – evidentirana su sredstva u iznosu od 9.800,00€, od čega je iznos od 9.627,34€ knjižen na dugovnoj strani prihoda tako da je saldo ovog računa na dan 31.12.2015. godina iskazan u iznosu 172,66€. Knjiženjem rashoda na dugovnoj strani umanjen je prihod Budžeta Glavnog grada za iznos od 9.627,34€.

2.4.6. Primici od prodaje nefinansijske imovine

Primici od prodaje nefinansijske imovine planirani su u iznosu od 4.730.000,00€ a ostvareni su u iznosu od 686.344,94€, odnosno, 14,46% od plana i prikazani su u sljedećoj tabeli:

ekonomska klasifikacija		Opis	Izvršenje Budžeta 2014.godina	Plan Budžeta 2015.godina	Izvršenje Budžeta 2015godina	% izvršenja
721		**Primici od prodaje imovine**	**860,670.14**	**4,730,000.00**	**686,344.94**	**14.51%**
721		Primici od prodaje nefinansijske imovine	860,670.14	4,730,000.00	686,344.94	**14.51%**
	72112	Prodaja nepokretnosti u korist budžeta Glavnog grada	860,670.14	4,730,000.00	683,903.37	**14.46%**

[4] *Izvor podataka: Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice*

Razlog za neispunjenje planiranog prihoda na ovoj poziciji su:
- problem restitucije koji se pojavio kod parcele planirane za prodaju (procjena 2.800.000,00€ i za koju je postajao zainteresovani investitor),
- planirana je prodaja zgrade Gradskog pozorišta, međutim tender za prodaju 2 puta nije uspio tako da nije ni došlo do prodaje zgrade.

Ugovori o zakupu zemljišta - lokacija za postavljanje montažnog objekta tipa – kiosk, u ukupnom iznosu od 10.120,18€, evidentirani su na kontu 72112 – Prodaja nepokretnosti u korist budžeta Glavnog grada umjesto u okviru računa 715 – Ostali prihodi. Takođe, sredstva po Ugovoru o zakupu prostora br: 1-1241 od 06.08.2010. godine, između Glavnog grada - Služba zaštite i d.o.o. "MNNEWS" Podgorica u iznosu od 5.500,00€, evidentirana su na računu 72112 – Prodaja nepokretnosti u korist budžeta Glavnog grada umjesto u okviru računa 715 – Ostali prihodi.

Sredstva AD "Vatrostalna" po Zaključku o prinudnoj naplati druge rate poreza na nepokretnosti za 2015. godinu, br: 15-422/15-276/2 od 10.12.2015.godine, u iznosu od 7.094,93€, evidentirana su na računu 72112 – Prodaja nepokretnosti u korist budžeta Glavnog grada umjesto na račun 7113 – Porez na imovinu.

▪ **Glavni grad treba da račun 721 - Prihodi od prodaje imovine, koji je iskazan u iznosu od 686.344,94€, umanji za 22.715,11€ a uveća račun 715 – Ostali prihodi za 15.620,18€ i račun 7113 – Porez na imovinu za 7.094,93€.**

2.4.7. Sredstva prenesena iz prethodne godine

Sredstva prenesena iz prethodne godine planirana su u iznosu od 2.720.000,00€ a ostvarena su u iznosu od 5.209.302,98€, odnosno, 91,52% više od plana i prikazana su u sljedećoj tabeli:

ekonomska klasifikacija		Opis	Izvršenje Budžeta 2014.godina	Plan Budžeta 2015.godina	Izvršenje Budžeta 2015godina	% izvršenja
732		Sredstva prenesena iz prethodne godine	6,732,148.96	2,720,000.00	5,209,302.98	191.52%
732		Sredstva prenesena iz prethodne godine	6,732,148.96	2,720,000.00	5,209,302.98	191.52%

Gotovina na kraju 2014. godine iskazana je u iznosu od 5.209.302,98€, i prenesena je kao početni depozit budžeta Glavnog grada za 2015. godinu. Razlika primitaka i izdataka u 2015. godini iznosila je 4.762.377,58€, tako da je početni depozit na kraju godine uvećan za navedeni iznos i na 31.12.2015. godine iskazan je u iznosu od 9.971.680,56€.

Glavni grad je u Godišnjem izvještaju o popisu gotovine, potraživanja, obaveza i imovine Glavnog grada Podgorice na dan 31.12.2015. godine, iskazao stanje sredstava na računima u iznosu od 10.059.221,68€, što je za 87.541,12€ manje, od stanja iskazanog u Završnom računu. Do navedene razlike je došlo jer Glavni grad nije iskazao kao depozite sredstva koja su na osnovu Ugovora o otvaranju i vođenju računa zaključenih 24.12.2015. godine prenesena: JU "Muzeji i galerije" iznos 66.882,71€, JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci u iznosu od 9.998,50€ i JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju u iznosu od 9.968,61€.

2.4.8. Donacije

Sredstva ostvarena od donacija planirana su u iznosu od 230.000,00€ a ostvarena su u iznosu od 258.752,78€, odnosno, 12,50% više od plana i prikazana su u sljedećoj tabeli:

ekonomska klasifikacija		Opis	Izvršenje Budžeta 2014.godina	Plan Budžeta 2015.godina	Izvršenje Budžeta 2015godina	% izvršenja
741		Donacije	243,274.00	230,000.00	258,752.78	112.50%
	74112	Kapitalne donacije u korist Opštine	243,274.00	230,000.00	258,752.78	112.50%

Prihodi po osnovu donacija u 2015. godini ostvareni su po osnovu: Ugovora zaključenog između Evropske Unije koja finansira projekat, Vlade Crne Gore i Glavnog grada Podgorica koje kofinansiraju projekat "Rehabilitacija i resocijalizacija korisnika psihoaktivnih supstanci u Crnoj Gori – izgradnja ženskog paviljona" u iznosu od 258.752,78€ i Ugovora o donaciji zaključenog između Ambasade Narodne republike Kine u Crnoj Gori i Glavnog grada Podgorica u iznosu od 51.500,00€.

Za Projekat "REMIDA" u 2015. godini uplaćeno je 6.283,62€, međutim, troškovi ovog projekta u iznosu od 6.727,58€ su knjiženi na dugovnoj strani prihoda i stornirani u Glavnoj knjizi tako da je saldo ovog računa u minusu i iznosi - 443,96€.

2.4.9. Transferi

Sredstva ostvarena od transfera planirana su u iznosu od 350.000,00€ a u Završnom računu budžeta je iskazano ostvarenje u iznosu od 221.322,78€, odnosno, 63,23% od plana, kako slijedi:

ekonomska klasifikacija		Opis	Izvršenje Budžeta 2014.godina	Plan Budžeta 2015.godina	Izvršenje Budžeta 2015godina	% izvršenja
742		Transferi	1,341,973.51	350,000.00	221,322.29	63.23%
	74211	Transferi od budžeta Države	1,341,973.51	350,000.00	221,322.29	63.23%

Revizijom je utvrđeno da je Glavni grad po osnovu transfera u 2015. godini ostvario primitke u iznosu od 221.322,29€, i to:

Na osnovu Ugovora o finansiranju, zaključenog između Evropske investicione banke (EIB) i Crne Gore za Projekat "Vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u Crnoj Gori", u iznosu od 16.500.000,00€, Zaključka Vlade Crne Gore, br. 03-1595, od 03. marta 2011. godine, i Zaključka Vlade Crne Gore br. 01-8946 od 17.07.2013. godine, Vlada Crne Gore - Ministarstvo finansija i Glavni Grad Podgorica zaključili su dana 17.07.2013. godine Ugovor o grantu za realizaciju projekta vodosnabdijevanja i Odvođenja otpadnih voda u gradskim opštinama Golubovci i Tuzi. Po osnovu Ugovora o grantu za realizaciju projekta vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u Gradskim opštinama Golubovci i Tuzi prenešena su sredstva u iznosu od 237.822,17€.

Transferi od Budžeta Crne Gore iskazani su u iznosu od 181.670,11€ (potražna strana), dok je na dugovnoj strani ovog računa evidentiran iznos od 198.169,99€ (-16.499,88€). Navedeni iznos predstavlja plaćanja izdataka ostvarenih u Mjesnim zajednicama u iznosu od 178.199,88€ i prenosa sredstava od igara na sreću na račune JU Dnevni centar za djecu sa posebnim potrebama u iznosu od 9.970,11€ i JU za smještaj i rehabilitaciju korisnika psihoaktivnih supstanci u iznosu od 10.000,00€ i isti je storniran u Glavnoj knjizi.

2.5. Izdaci

Izdaci Glavnog grada Podgorica za 2015. godinu planirani su u iznosu od 49.032.390,00€ a ostvareni su u iznosu od 44.944.321,32€ i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija					Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
						smanjenje	povećanje			
4				IZDACI	49,032,390.00	747,850.00	747,850.00	49,032,390.00	44,944,321.32	91.66%
	41			TEKUĆI IZDACI	16,431,810.00	394,250.00	359,950.00	16,397,510.00	15,647,075.75	95.42%
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	8,762,080.00			8,767,730.00	8,643,729.26	98.59%
			4111	Neto zarade	5,053,670.00	84,800.00	93,450.00	5,062,320.00	5,024,172.78	99.25%
			4112	Porez na zarade	785,290.00	17,200.00	2,300.00	770,390.00	737,141.39	95.68%
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	1,848,030.00	30,600.00	29,450.00	1,846,880.00	1,816,758.89	98.37%
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	949,090.00	7,950.00	22,500.00	963,640.00	954,137.15	99.01%
			4115	Opštinski prirez	126,000.00	1,800.00	300.00	124,500.00	111,519.05	89.57%
		412		Ostala lična primanja	741,130.00			768,180.00	714,286.16	92.98%
			4123	Naknada za prevoz	412,630.00	1,800.00	5,000.00	415,830.00	399,341.85	96.03%
			4125	Otpremnine	70,000.00			70,000.00	43,793.73	62.56%
			4126	Naknade skupštinskim odbornicima	157,000.00			157,000.00	156,309.00	99.56%
			4127	Ostale naknade	101,500.00		23,850.00	125,350.00	114,841.58	91.62%
		413		Rashodi za materijal	2,178,340.00			2,285,990.00	2,151,014.98	94.10%
			4131	Administrativni materijal	290,860.00	4,600.00		286,260.00	192,919.75	67.39%
			4133	Materijal za posebne namjene	136,780.00	650.00	1,500.00	137,630.00	117,208.03	85.16%
			4134	Rashodi za energiju	1,497,800.00	2,000.00	127,100.00	1,622,900.00	1,612,010.99	99.33%
			4135	Rashodi za gorivo	252,900.00	13,700.00		239,200.00	228,876.21	95.68%
		414		Rashodi za usluge	2,834,760.00			2,801,210.00	2,508,315.09	89.54%
			4141	Službena putovanja	53,550.00		1,100.00	54,650.00	47,593.21	87.09%
			4142	Reprezentacija	8,000.00			8,000.00	5,641.10	70.51%
			4143	Komunikacione usluge	269,360.00	10,000.00	700.00	260,060.00	232,861.25	89.54%
			4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	40,000.00			40,000.00	36,425.16	91.06%
			4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	78,900.00	2,300.00		76,600.00	47,404.44	61.89%
			4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	41,000.00	10,000.00		31,000.00	0.00	0.00%
			4148	Usluge stručnog usavršavanja	27,500.00			27,500.00	16,577.72	60.28%
			4149	Ostale usluge	2,316,450.00	61,550.00	48,500.00	2,303,400.00	2,121,812.21	92.12%
		415		Rashodi za tekuće održavanje	372,600.00			374,800.00	353,976.52	94.44%
			4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	182,400.00			182,400.00	177,600.37	97.37%
			4153	Tekuće održavanje opreme	29,200.00			29,200.00	25,462.84	87.20%
			4154	Tekuće održavanje vozila	161,000.00		2,200.00	163,200.00	150,913.31	92.47%
		416		Kamate	1,170,000.00			1,060,000.00	1,040,095.68	98.12%
			4161	Kamate rezidentima	1,170,000.00	110,000.00		1,060,000.00	1,040,095.68	98.12%
		417		Renta	44,100.00			41,800.00	25,910.59	61.99%
			4171	Zakup objekata	44,100.00	2,300.00		41,800.00	25,910.59	61.99%
		419		Ostali izdaci	328,800.00			297,800.00	209,747.47	70.43%
			4193	Izrada i održavanje softvera	186,000.00	28,000.00		158,000.00	104,806.49	66.33%
			4194	Osiguranje	43,000.00	1,000.00		42,000.00	11,293.86	26.89%
			4196	Komunalne naknade	99,800.00	4,000.00	2,000.00	97,800.00	93,647.12	95.75%
	43			TRANSFERI INSTITUCIJAMA, POJEDINCIMA, NVO I JAVN	10,182,800.00	251,000.00	283,000.00	10,214,800.00	10,016,923.05	98.06%
		431		Transferi instituc.pojedincima, NVO i javnom sekt	1,847,300.00			1,879,300.00	1,767,750.65	94.06%
			4313	Transferi institucijama kulture i sporta	250,000.00		240,000.00	490,000.00	489,985.24	100.00%
			4314	Transferi NVO	40,000.00			40,000.00	36,626.20	91.57%
			4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruže	393,000.00		28,000.00	421,000.00	421,563.84	100.13%
			4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	240,000.00		15,000.00	255,000.00	254,993.05	100.00%
			4317	Transferi za lična primanja pripravnika	250,000.00	176,000.00		74,000.00	38,581.79	52.14%
			4318	Ostali transferi pojedincima	674,300.00	75,000.00		599,300.00	526,000.53	87.77%
		432		Ostali transferi	8,335,500.00			8,335,500.00	8,249,172.40	98.96%
			4324	Transferi opštinama	1,198,500.00			1,198,500.00	1,122,908.24	93.69%
			4325	Transferi budžetu države	358,000.00			358,000.00	299,947.68	83.78%
			4326	Transferi privrednim društvima	6,779,000.00			6,779,000.00	6,826,316.48	100.70%
	44			KAPITALNI IZDACI	19,435,780.00	102,600.00	104,900.00	19,438,080.00	15,237,242.47	78.39%
		441		Kapitalni izdaci	19,435,780.00			19,438,080.00	15,237,242.47	78.39%
			4412	Izdaci za lokalnu infrastrukturu	13,610,000.00	9,000.00	35,000.00	13,636,000.00	11,468,233.98	84.10%
			4413	Izdaci za građevinske objekte	3.315.300.00	80.000.00		3.235.300.00	1.614.836.40	49.91%
			4415	Izdaci za opremu	1,851,980.00	13,600.00	15,900.00	1,854,280.00	1,491,878.10	80.46%
			4416	Investiciono održavanje	658,500.00		54,000.00	712,500.00	662,293.99	92.95%
	46			OTPLATA DUGOVA	2,552,000.00	0.00	0.00	2,552,000.00	3,780,083.70	148.12%
		461		Otplata duga	2,132,000.00			2,132,000.00	2,120,034.82	99.44%
			4611	Otplata HOV i kredita rezidentima	232,000.00			232,000.00	231,258.00	99.68%
			4612	Otplata kredita	1,900,000.00			1,900,000.00	1,888,776.82	99.41%
		463		Otplata obaveza iz prethodnog perioda	420,000.00			420,000.00	1,660,048.88	395.25%
			4631	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	70,000.00			70,000.00	69,367.40	99.10%
			4632	Otplata ostalih obaveza	350,000.00			350,000.00	1,590,681.48	454.48%
	47			REZERVE	430,000.00	0.00	0.00	430,000.00	262,996.35	61.16%
		471		Tekuća budžetska rezerva	280,000.00			280,000.00	262,996.35	93.93%
			4711	Tekuća budžetska rezerva	280,000.00			280,000.00	262,996.35	93.93%
		472		Stalna budžetska rezerva	150,000.00			150,000.00	0.00	0.00%
			4721	Stalna budžetska rezerva	150,000.00			150,000.00	0.00	0.00%

Struktura izdataka je sljedeća: tekući izdaci – 15.647.075,75€ odnosno 34,81%, transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru 10.016.923,05€, odnosno 22,29%, kapitalni izdaci 15.237.242,47€ odnosno 33,90%, otplata dugova – 3.780.083,70€ odnosno 8,41% i rezerve – 262.996,35€ odnosno 0,59%.

2.5.1. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca

Na poziciji 411 – Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na neto zarade, poreze, opštinske prireze i doprinose koji se plaćaju na i iz ličnih primanja. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca planirani su u iznosu od 8.767.730,00€ a realizovani su u iznosu od 8.643.729,26€, odnosno 98,65% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	8,762,080.00			8,767,730.00	8,643,729.26	98.59%
	4111	Neto zarade	5,053,670.00	84,800.00	93,450.00	5,062,320.00	5,024,172.78	99.25%
	4112	Porez na zarade	785,290.00	17,200.00	2,300.00	770,390.00	737,141.39	95.68%
	4113	Doprinosi na teret zaposlenog	1,848,030.00	30,600.00	29,450.00	1,846,880.00	1,816,758.89	98.37%
	4114	Doprinosi na teret poslodavca	949,090.00	7,950.00	22,500.00	963,640.00	954,137.15	99.01%
	4115	Opštinski prirez	126,000.00	1,800.00	300.00	124,500.00	111,519.05	89.57%

Navedeni iznos sredstava obuhvata isplate bruto zarada za organe lokalne uprave i javne ustanove, odnosno za dvadeset i šest (26) korisnika budžeta i to: 18 organa lokalne uprave i 8 javnih ustanova.

Korisnici budžeta Glavnog grada	organi lokalne uprave	javne ustanove	Baza podataka (isplaćeno)
	-1-	-2-	3=1+2
Neto zarade	3.858.361,01	1.165.811,77	**5.024.172,78**
Porez	566.176,82	170.964,57	**737.141,39**
Doprinosi -zaposl	1.394.915,79	421.843,10	**1.816.758,89**
Doprinosi -poslod.	757.446,43	196.690,72	**954.137,15**
Prirez	85.758,06	25.760,99	**111.519,05**
Ukupno	**6.662.658,11**	**1.981.071,15**	**8.643.729,26**

Prilikom kontrole obračuna zarada na uzorku od 60 zaposlenih utvrđeno je da:

- se obračun zarada vrši u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima. Rješenja o fiksnom dijelu zarade i rješenja o uvećanju zarade donose se na osnovu: Odluke o zaradama lokalnih službenika i namještenika u Glavnom gradu[5] i Odluke o naknadama i drugim primanjima lokalnih funkcionera i lica koje imenuje Skupština Glavnog grada[6];
- koeficijenti u obračunskim listama odgovaraju koeficijentima koji su definisani rješenjima o fiksnom dijelu zarade;
- je obračunska vrijednost koeficijenta za 2015. godinu iznosila 106,00€[7] u bruto iznosu, a startni dio zarade 89,67€;
- je isplata neto zarade u pojedinim slučajevima izvršena mimo redovnog mjesečnog obračuna, što znači da obračunske liste (rekapitulacije zarada) ne sadrže tačan podatak o broju zaposlenih u organima lokalne uprave. U zbirnoj obračunskoj listi ne nalaze se zaposleni koji nijesu na vrijeme dostavili doznake za bolovanja, već je obračun zarade izvršen pojedinačno, nakon dostavljanja doznaka. Takođe, isplata varijabile u iznosu od 2.017,52€ izvršena je mimo redovnog obračuna. Mjesečni platni spisak treba da se sastavlja u skladu sa tačkom 96 Uputstva o radu trezora lokalne samouprave;

[5] *„Sl. list CG-opštinski propisi", broj 34/13.*
[6] *„Sl. list CG-opštinski propisi", broj 34/13.*
[7] *Odluka Gradonačelnika broj 01-033/15-37 od 30.01.2015.godine.*

- se zarada zaposlenih uvećava po osnovu prekovremenih sati, noćnog rada, rada u danima državnih praznika, naknade za neiskorišćeni odmor i paušalnog mjesečnog dodatka, dok se za dane (bolovanja) vrši umanjenje zarada;
- su sa računa 4111 – Neto zarade, izvršene isplate po osnovu novčane pomoći (6.656,00€), transfera (1.000,00€), troškova parničnog postupka (359,50€), provizije (311,28€) što je u suprotnosti sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Takođe, isplate naknada za rad komisija, za koje je izvršen povraćaj sredstava u iznosu od 5.569,47€ a koje se odnose na zaposlene u organima lokalne uprave, evidentirane su na grupi računa 414 – Rashodi za usluge i 431 – Transferi, što je u suprotnosti sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa. Navedene isplate je trebalo evidentirati u okviru računa 412 – Ostala lična primanja.
- u ugovorima o povremenim i privremenim poslovima nije preciziran zadatak koji angažovana lica treba da obave već je definisano da se „izvršilac obavezuje da za Naručioca obavlja poslove koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost" što nije u skladu sa čl. 166 Zakona o radu.
- je na poziciji Bruto zarade storniran iznos od 15.548,55€. Razlog storniranja, odnosno povraćaja novca, predstavljaju isplate neto naknada mimo redovnog obračuna koje se zatim, u bruto iznosu, uključuju u obračun zarada za naredni mjesec i uz istovremenu obustavu već isplaćene neto zarade. Nakon izvršenog povraćaja sredstava vrši se storniranje neto zarade. Shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica[8] i Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje[9], prilikom isplate neto naknade, potrebno je istovremeno izvršiti obračun i isplatu pripadajućih poreza i doprinosa.

▪ Glavni grad treba da u skladu sa tačkom 96 Uputstva o radu trezora lokalne samouprave priprema mjesečni platni spisak za sve zaposlene u potrošačkim organizacijama, bez obzira da li su opravdano ili neopravdano izostali sa posla. U slučaju neopravdanog izostajanja sa posla, potrebno je shodno članu 85 Zakona o državnim službenicima i namještenicima pokretati disciplinski postupak radi utvrđivanja odgovornosti zaposlenog.

▪ Glavni grad treba da na računu 411 – Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca, evidentira isključivo isplate neto zarada i pripadajućih poreza i doprinosa zaposlenih, i to u iznosu koji odgovara izvršenom obračunu, dok isplate naknada za rad komisija treba da isplaćuje sa pozicije Ostala lična primanja zaposlenih.

▪ Glavni grad treba da u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, prilikom isplate naknada i drugih primanja istovremeno vrši obračun i isplatu pripadajućih poreza i doprinosa, kako bi se izbjeglo storniranje već isplaćenih iznosa.

▪ Glavni grad treba da prilikom zaključivanja ugovora o privremenim i povremenim poslovima postupa u skladu sa čl. 166 Zakona o radu kojim je definisano da ugovor treba da sadrži odredbe o ličnim podacima izvršioca, poslu radi čijeg se izvršenja zaključuje ugovor, rokovima za otpočinjanje i završetak posla, uslovima i načinu njegovog izvršenja, kao i visini, roku i načinu isplate zarade za izvršeni posao.

[8] *"Sl. list Crne Gore", broj 60/14 i 79/15.*
[9] *"Sl. list Crne Gore", broj 08/15.*

2.5.2. Ostala lična primanja i naknade zaposlenih

Na poziciji 412 – evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: naknade za prevoz, otpremnine, naknade skupštinskim poslanicima i ostale naknade zaposlenim. Izdaci po osnovu ostalih ličnih primanja planirani su u iznosu od 768.180,00€, preusmjerenjima sredstava plan je uvećan za 27.050,00€, tako da je konačni plan iznosio 768.180,00€, a izvršenje 714.286,16€, odnosno 92,98%, i prikazano je u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
412		**Ostala lična primanja**	**741,130.00**			**768,180.00**	**714,286.16**	**92.98%**
	4123	Naknada za prevoz	412,630.00	1,800.00	5,000.00	415,830.00	399,341.85	96.03%
	4125	Otpremnine	70,000.00			70,000.00	43,793.73	62.56%
	4126	Naknade skupštinskim odbornicima	157,000.00			157,000.00	156,309.00	99.56%
	4127	Ostale naknade	101,500.00		23,850.00	125,350.00	114,841.58	91.62%

Revizijom je utvrđeno sljedeće:

Naknade za prevoz - Isplatu naknada za prevoz i pripadajućih poreza, doprinosa i prireza u bruto iznosu od 32,73€ (neto iznos 25,00€), Glavni grad vrši svim licima zaposlenim u organima i službama i javnim ustanovama (potrošačkim jedinicama), osim licima kojima je odobreno korišćenje služenog vozila. Obračun i isplata naknade za prevoz vrši se uz obračun i isplatu mjesečnih zarada, pri čemu se bankama kod kojih zaposleni imaju otvorene tekuće račune dostavljaju spiskovi sa ukupnim iznosom za isplatu. Iz tih spiskova nije moguće utvrditi koji dio sredstava se odnosi na zaradu, a koji na naknadu za prevoz.

Otpremnine - Tokom 2015. godine evidentirana je isplata otpremnine za 9 (devet) lica. Revizijom je utvrđeno da Glavni grad nije isplatio poreze i doprinose na osnovu isplate otpremnina.

Naknade skupštinskim odbornicima vršene su na osnovu Odluke o naknadama odbornicima u Skupštini Glavnog grada – Podgorice (Sl. list RCG – opštinski propisi, br. 9/07, 13/08, 37/11, 18/13).

Ostale naknade su planirane u iznosu od 125.350,00€ a izvršene u iznosu od 114.841,58€.

2.5.3. Rashodi za materijal

Na poziciji 413 - Rashodi za materijal evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na **administrativni materijal, materijal za posebne namjene, energiju, gorivo i ostale rashode za materijal**. Navedeni izdaci su planirani u iznosu od 2.285.990,00€ a realizovani u iznosu od 2.151.014,98€, ostvareni su sa 94,10% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
413		**Rashodi za materijal**	**2,178,340.00**			**2,285,990.00**	**2,151,014.98**	**94.10%**
	4131	Administrativni materijal	290,860.00	4,600.00		286,260.00	192,919.75	67.39%
	4133	Materijal za posebne namjene	136,780.00	650.00	1,500.00	137,630.00	117,208.03	85.16%
	4134	Rashodi za energiju	1,497,800.00	2,000.00	127,100.00	1,622,900.00	1,612,010.99	99.33%
	4135	Rashodi za gorivo	252,900.00	13,700.00		239,200.00	228,876.21	95.68%

Administrativni materijal – revizijom izdataka na ovom računu nijesu utvrđene nepravilnosti.

Materijal za posebne namjene - Revizijom je utvrđeno da je u okviru računa 4133 – materijal za posebne namjene evidentirana i nabavka tonera u iznosu od 15.260,00€ od dobavljača Raster d.o.o. Nabavku tonera u iznosu od 15.260,00€ trebalo je evidentirati kao kancelarijski materijal u okviru računa 4131 – administrativni materijal.

Rashodi za energiju - od ukupno testiranog iznosa, iznos od 103.784,27€ odnosi se na troškove električne energije za objekte koje koriste gradske službe, a iznos od 1.242.917,21€ odnosi se na troškove javne rasvjete u Glavnom gradu. Troškovi javne rasvjete u Glavnom gradu plaćaju se na osnovu ugovora o cesiji u kojima se kao cedent pojavljuje Komunalne usluge DOO, kao cesus Glavni grad, a kao Cesionar Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić, a glase na iznose mjesečnog duga za utrošenu električnu energiju.

Rashodi za gorivo - Glavni grad je nakon sprovedenog postupka javnih nabavki sa dobavljačem Lukoil DOO Podgorica zaključio Ugovor o nabavci roba broj 01-031/15-3134 od 22.04.2015. godine na iznos od 201.655,44€ sa uračunatim PDV-om, a do tada nabavka se vršila u skladu sa Ugovorom o nabavci roba broj 01-031/14-2277 od 27.03.2014. godine na ukupnu vrijednost od 178.369,00€ sa uračunatim PDV-om i odobrenim rabatom od 0,041€ po litru za sve ponuđene vrste goriva.

2.5.4. Rashodi za usluge

Na poziciji 414 - Rashodi za usluge evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge, usluge prevoza, advokatske i notarske usluge, konsultanske usluge, projekti i studije, usluge stručnog usavršavanja i ostale usluge. Navedeni izdaci planirani su u iznosu od 2.801.210,00€ a realizovani u iznosu od 2.508.315,09€, ostvareni su sa 89,54% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
414		**Rashodi za usluge**	**2,834,760.00**			**2,801,210.00**	**2,508,315.09**	**89.54%**
	4141	Službena putovanja	53,550.00		1,100.00	54,650.00	47,593.21	87.09%
	4142	Reprezentacija	8,000.00			8,000.00	5,641.10	70.51%
	4143	Komunikacione usluge	269,360.00	10,000.00	700.00	260,060.00	232,861.25	89.54%
	4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	40,000.00			40,000.00	36,425.16	91.06%
	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	78,900.00	2,300.00		76,600.00	47,404.44	61.89%
	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	41,000.00	10,000.00		31,000.00	0.00	0.00%
	4148	Usluge stručnog usavršavanja	27,500.00			27,500.00	16,577.72	60.28%
	4149	Ostale usluge	2,316,450.00	61,550.00	48,500.00	2,303,400.00	2,121,812.21	92.12%

Najveći izdatak se odnosi na izdatke za ostale usluge (2.121.812,21€), komunikacione usluge (232.861,25€), rashode za službena putovanja (47.593,21€) i advokatske, notarske i pravne usluge (47.404,44€).

Rashodi za službena putovanja - Revizijom je utvrđeno da Glavni grad nije donio interne procedure kojima su regulisani postupak izdavanja i evidencije putnih naloga. U postupku revizije nije bilo moguće utvrditi tačan iznos potraživanja od zaposlenih po osnovu povraćaja neutrošene akontacije jer se u Glavnom gradu, ne vodi evidencija otvorenih putnih naloga za službeno putovanje koja bi, između ostalog sadržala podatke o: iznosu date akontacije, iznosu obračunatih troškova po putnom nalogu kao i podatak o iznosu koji treba isplatiti ili naplatiti od zaposlenog, a koji predstavlja razliku između isplaćene akontacije i obračunatih troškova.

Izdaci za reprezentaciju - Revizijom je utvrđeno da Glavni grad nije donio interno pravilo koje se odnosi na korišćenje sredstava za reprezentaciju.

Izdaci za komunikacione usluge – obuhvataju izdatke za poštanske usluge, usluge fiksne telefonije, usluge interneta i usluge mobilne telefonije ostvarene po osnovu zaključenih ugovora sa odabranim dobavljačima.

Izdaci za bankarske usluge odnose na proviziju koju naplaćuju banke preko kojih Glavni grad obavlja platni promet.

Izdaci za advokatske, notarske i pravne usluge - Testirani iznos se odnosi na plaćanje advokatskih usluga na osnovu Ugovora o zastupanju, plaćanje usluga vještačenja radi izrade elaborata eksproprijacije oko Golubovaca – dionica 2 i druge pravne usluge.

Izdaci za ostale usluge - Odlukom o budžetu Glavnog grada izdaci za ostale usluge planirani su kao programske aktivnosti po organima i službama Glavnog grada korisnicima budžetskih sredstava. Isplate koje se odnose na organe i službe Glavnog grada prikazane su u sljedećoj tabeli:

Korisnik budžeta Glavnog grada	Planirano	Izvršeno	% izvršenja
	1,759,700.00	**1,613,773.15**	**91.71%**
Služba gradonačelnika	150,500.00	78,251.18	**51.99%**
Služba Glavnog administratora	3,500.00	1,612.98	**46.09%**
Služba menadžera	2,000.00	702.10	**35.11%**
Služba Skupštine	12,000.00	7,298.45	**60.82%**
Sekretarijat za finansije	8,000.00	7,135.57	**89.19%**
Uprava lokalnih javnih prihoda	2,800.00	1,785.00	**63.75%**
Sekretarijat za razvoj preduzetništva	280,000.00	271,323.69	**96.90%**
Sekretarijat za socijalno staranje	639,000.00	635,638.12	**99.47%**
Sekretarijat za kulturu i sport	279,000.00	326,123.21	**116.89%**
Sekretarijat za lokalnu samoupravu	10,000.00	4,154.80	**41.55%**
Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora	135,000.00	83,083.03	**61.54%**
Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj	105,000.00	97,185.50	**92.56%**
Komunalna policija	30,000.00	28,872.24	**96.24%**
Služba za zajeničke poslove	43,300.00	46,704.93	**107.86%**
Direkcija za imovinu	43,500.00	9,125.66	**20.98%**
Služba zaštite	16,100.00	14,776.69	**91.78%**

Korisnik budžeta Glavnog grada	Planirano	Izvršeno	% izvršenja
	556,950.00	**508,039.06**	**91.22%**
JU za brigu o djeci Dječji savez	116,000.00	90,506.68	78.02%
JU za rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivniih s	82,200.00	77,512.02	94.30%
JU Muzeji i galerije	80,780.00	63,076.32	78.08%
JU NB Radosav Ljumović	43,800.00	43,747.29	99.88%
JU Gradsko pozorište	126,200.00	127,358.07	100.92%
JU KIC Budo Tomović	65,810.00	65,573.18	99.64%
JU KIC Zeta	21,810.00	21,614.09	99.10%
JU KIC Malesija	20,350.00	18,651.41	91.65%

Revizijom je utvrđeno da Glavni grad nije vršio pravilnu evidenciju izdataka, odnosno, navedene izdatke nije planirao i evidentirao u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Pregled nepravilne evidencije sa budžetske pozicije 4149 - Ostale usluge dat je u sljedećoj tabeli:

Organizaciona jedinica - korisnik sredstava budžeta				415	418	419	431				432	441	451	Ukupno
	4133	4135	4145	4153	4181	4191	4313	4314	4316	4319	4326	4415	4513	
07 - Sekretarijat za razvoj preduzetništva					35,215.68						25,000.00		19,000.00	79,215.68
08 - Sekretarijat za socijalno staranje	8,592.42							3,000.00				34,601.10		46,193.52
09 - JU za brigu o djeci Dječji savez	239.08	3,748.50				6,890.00								10,877.58
10 - JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci	2,616.08			2,742.59										5,358.67
11 - Sekretarijat za kulturu i sport			256.80			12,530.00	94,099.34		1,000.00	500.00				108,386.14
13 - JU NB Radosav Ljumović												14,941.95		14,941.95
14 - JU Gradsko pozorište	106.45					26,670.00								26,776.45
15 - JU KIC Budo Tomović			3,180.81			965.00								4,145.81
16 - JU KIC Zeta						250.00	5,790.00							6,040.00
20 - Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj										52,490.00	4,055.30			56,545.30
22 - Služba za zajedničke poslove	3,007.60					75.00								3,082.60
Ukupno:	14,561.63	3,748.50	3,437.61	2,742.59	35,215.68	47,380.00	99,889.34	3,000.00	1,000.00	52,990.00	29,055.30	49,543.05	19,000.00	361,563.70

Revizijom je utvrđena nepravilna evidencija u okviru računa 4149 – ostale usluge po korisnicima budžeta Glavnog grada u u ukupnom iznosu od 361.563,70€, što nije u sa članom 34 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i čl. 2 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Navedene izdatke je umjesto u okviru računa 4149 – Ostale usluge trebalo evidentirati na računima predviđenim Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

▪ Glavni grad treba da u skladu sa članom 34 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i čl. 2 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, planiranje i evidenciju izdataka u posebnom dijelu budžeta vrši po organizacionoj, funkcionalnoj, ekonomskoj, programskoj i projektnoj klasifikaciji.

2.5.5. Izdaci za tekuće održavanje

Na poziciji 415 – rashodi za tekuće održavanje, evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na izdatke koji su namijenjeni održavanju javne infrastrukture, građevinskih objekata i opreme u ispravnom stanju. Izdaci za tekuće održavanje planirani su u iznosu od 374.800,00€ a realizovani u iznosu od 353.976,52€, odnosno sa 94,44% u odnosu na planirane izdatke i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
415		Rashodi za tekuće održavanje	372,600.00			374,800.00	353,976.52	94.44%
	4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	182,400.00			182,400.00	177,600.37	97.37%
	4153	Tekuće održavanje opreme	29,200.00			29,200.00	25,462.84	87.20%
	4154	Tekuće održavanje vozila	161,000.00		2,200.00	163,200.00	150,913.31	92.47%

Tekuće održavanje građevinskih objekata – račun 4152, revizijom je utvrđena nepravilna evidencija izdataka u iznosu od 29.042,93€, koje je trebalo, u skladu sa čl. 9. Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, evidentirati na računu: 4415 – izdaci za opremu u iznosu od 17.864,54€ i 4153 – tekuće održavanje opreme u iznosu od 11.178,39€.

Revizijom izdataka na računima **Tekuće održavanje opreme** i **Tekuće održavanje vozila** nijesu utvrđene nepravilnosti.

2.5.6. Kamate

Na poziciji 416 - Kamate evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnosi na izdatke po osnovu kamata plaćenih rezidentima i nerezidentima. Izdaci za kamate planirani su u iznosu od 1.170.000,00€, preusmjerenjima plan je umanjen na 1.060.000,00€ dok je realizacija iznosila 1.040.095,68€, odnosno sa 98,12% u odnosu na plan. Pregled kredita i kamata koje su obračunate i plaćene u 2015. godini po osnovu tih kredita prikazan je u sljedećoj tabeli:

Kredit		kamata – 2015. godina		Plaćanje
broj	banka	Obračunata	Isplaćena	
1 PG 15 -6.serija obveznica	IRF	47.459,00	47.459,00	godišnje
2 PG 15 -4.serija obveznica	IRF	52.119,00	52.119,00	godišnje
100341	Dexia	23.918,07	23.918,07	Kvartalno
100619	Dexia	40.749,37	40.749,37	Kvartalno
113635	kommunal kredit	34.684,47	34.685,19	Kvartalno*
114621	KA finanz	10.733,33	10.733,33	
PRJ-30009-MNE	IFC	403.432,75	403.432,75	polugodišnje
PRJ-31065-MNE	IFC	426.998,97	426.998,97	polugodišnje
Ukupno		1.040.094,96	1.040.095,68	

Otplate kamata su vršene sljedećim kreditorima:
Investiciono razvojnom fondu CG - iznos od 99.578,00€, po osnovu otplate obaveza po I i II emisiji obveznica. U 2015. godini otplaćena je obavaza po osnovu kamata za VI serije - I emisije obveznica u iznosu od 47.459,00€ i obaveza po osnovu kamata za IV serije – II emisije obveznica u iznosu od 52.119,00€. Isplaćene kamate po osnovu obveznica odgovaraju obavezama za 2015. godinu iskazanim u planu otplate;
Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije - iznos od 23.918,07€ po Ugovoru o kreditu br. 100341 od 14.12.2006. godine zaključenom na iznos od 2.200.000,00€. Plaćanje kamate izvršeno kvartalno (4 puta), a na osnovu zahtjeva za uplatu obaveza po kreditu koji je dostavio kreditor;
Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije - iznos od 86.167,89€ po Ugovoru o kreditu br. 100619 zaključenom na 8.000.000,00€. Navedeni kredit se sastoji iz dva dijela i to kredit br. 100619 na iznos od 3.800.000,00€ po kojem su plaćene kamate u iznosu od 40.749,37€ i kredit br. 113635 na iznos od 4.200.000,00€ po kojem su plaćene kamate u iznosu od 45.418,52€ (34.684,47€ - kommunal kredit br. 113635 i 10.733,33€ - KA finanz br. 114621[10]);
Međunarodnoj finansijskoj korparaciji - International Finance Corparation (IFC)– iznos od 403.432,75€ po Ugovoru o kreditu br. 30009 (zaključen na iznos od 10.150.000,00€). Revizijom je utvrđeno da su tokom 2015. godine plaćene 2 rate kamate po kreditu, a na osnovu fakture – zahtjeva koji je dostavio kreditor;
Međunarodnoj finansijskoj korporaciji - International Finance Corparation (IFC)– iznos od 426.998,97€ po Ugovoru o kreditu br. 31065 (zaključen na iznos od 10.700.000,00€). Revizijom je utvrđeno da su tokom 2015. godine plaćene 2 rate kamate po kreditu, a na osnovu fakture – zahtjeva koji je dostavio kreditor.

U postupku revizije utvrđeno je:
- da je plaćanje kamata izvršeno u skladu sa obračunom koji je dostavio kreditor;
- da je Glavni grad pored navedenih i plaćenih obaveza po osnovu kamata imao i obavezu plaćanja kamate po kreditu Dutch International Guarantees for Housing (DIGH) - Ugovor o kreditu br. 2004-04, koji je bio namijenjen za finansiranje izgradnje 48 stanova u dvije identične zgrade u Podgorici u iznosu od 31.033,00€ i obavezu plaćanja kamata po ugovorima o finansijkom lizingu u iznosu od 11.045,62€;
- da su kamate u ukupnom utvrđenom iznosu od 42.078,62€ plaćene sa računa 441- Kapitalni izdaci umjesto sa računa 416 - Kamate.

Glavni grad treba da otplatu kamata vrši sa računa 416 – Kamate, a shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

2.5.7. Renta

Na poziciji 417- Renta evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na izdatke za zakup objekata, opreme ili zemljišta. Izdaci za Rentu planirani su u iznosu od 41.800,00€, a realizovani u iznosu od 25.910,59€, ili sa 61,99% u odnosu na plan.

Revizijom je utvrđeno da se izdaci na ovoj budžetskoj poziciji odnose na zakup prostorija za rad odborničkih klubova, zakup poslovnog prostora u JP Sportski objekti kojeg koristi Komunalna policija Glavnog grada, zakup sale Uprave za imovinu i dr.

[10] *Plaćanja prema Kommunal kredit i KA finanz odnose se na isti kredit, u međuvremenu je došlo do reorganizacije „Kommunal kredit"*

2.5.8. Ostali izdaci

Na poziciji 419 - Ostali izdaci evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na izdatke po osnovu isplate ugovora o djelu, troškova sudskih postupaka, izrade i održavanja softvera, osiguranja, kontribucija za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama, komunalne naknade, kazne, takse i ostalo. Planirani su u iznosu od 297.800,00€, a realizovani u iznosu od 209.747,47€, ili sa 70,43% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
419		Ostali izdaci	328,800.00			297,800.00	209,747.47	70.43%
	4193	Izrada i održavanje softvera	186,000.00	28,000.00		158,000.00	104,806.49	66.33%
	4194	Osiguranje	43,000.00	1,000.00		42,000.00	11,293.86	26.89%
	4196	Komunalne naknade	99,800.00	4,000.00	2,000.00	97,800.00	93,647.12	95.75%

Izdaci za izradu i održavanje softera izvršeni su u iznosu od 104.806,49€ i odnose se na izradu i implemantaciju poslovnog softvera za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nepokretnost, mjesečnog održavanja portala Glavnog grada, instaliranja antivirus programa i usluga održavanja informacionih sistema po osnovu ugovora koje je Glavni grad zaključivao nakon sprovedenih postupaka javnih nabavki. Revizijom je utvrđeno da su u okviru računa 4193 – izrada i održavanje softvera nepravilno evidentirana izdaci za: nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 4.949,98€ koju je trebalo evidentirati na računu 4415 – izdaci za opremu i izdaci za stručno usavršavanje u iznosu od 1.480,00€ koju je trebalo je evidentirati na računu 4148 – usluge stručnog usavršavanja.
Izdaci za komunalne naknade na osnovu ispostavljenih mjesečnih računa isplaćeni su privrednim društvima: „Čistoća“ DOO za odvoz komunalnog otpada, „Deponija“ DOO za deponovanje komunalnog otpada, JP „Vodovod i kanalizacija“ za utrošenu vodu i „Željeznička infrastruktura Crne Gore“ AD na ime plaćanja utroška vode Službe zaštite Glavnog grada u Robnom magacinu u željezničkoj stanici Tuzi.

Izdaci po osnovu ugovora o djelu - Odlukom o budžetu Glavnog grada za 2015. godinu nijesu planirani izdaci po osnovu ugovora o djelu. Međutim, uvidom u IOPPD obrasce utvrđeni je da je Glavni grad tokom 2015. godine zaključio ukupno 1.807 ugovora u ukupnom iznosu (osnovica za obračun) od 385.981,20€ i to 1.661 ugovora o djelu za lica koja su prijavljena na penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje po drugom osnovu (šifra 47 u IOPPD obrascu) i 145 ugovora o djelu – ugovora o autorskim honorarima za lica koja nijesu prijavljena na penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje po drugom osnovu (šifra 48 u IOPPD obrascu). U sljedećoj tabeli dat je pregled zaključenih Ugovora o djelu tokom 2015. godine po organizacionim jedinicama Budžeta Glavnog grada koje su ih zaključivale:

R. br.	Organizaciona jedinica	Šifra 47	Šifra 48	Ukupno	iznos (osnovica za obračun)
1	Glavni grad sa službama	716	125	**841**	**156.209,53**
2	JU Dječji savez	131		**131**	**27.219,25**
3	JU Gradsko pozorište	375		**375**	**101.107,74**
4	JU KIC Budo Tomović	127	8	**135**	**27.420,84**
5	JU KIC Malesija	11		**11**	**2.547,42**
6	JU KIC Zeta	19		**19**	**4.908,22**
7	JU Muzeji i galerije	159	12	**171**	**50.963,00**
8	JU Narodna biblioteka Radosav Ljumović	105		**105**	**12.772,18**
9	JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci	18		**18**	**2.833,02**
	Ukupno:	**1.661**	**145**	**1.806**	**385.981,20**

Ugovori o djelu i autorskim honorarima sa pripadajućim porezima, doprinosima i prirezima koje je Glavni grad zaključio evidentirani su po mjestu troška i u okviru pojedinih programskih aktivnosti koje su planirane Odlukom o budžetu Glavnog grada.

Međutim, Glavni grad prilikom planiranja budžeta treba da vodi računa da se prvo definišu programi pa zatim troškovi, odnosno prvo programska pa ekonomska klasifikacija, što znači da je Glavni grad izdatke po osnovu ugovora o djelu trebao planirati i evidentirati u okviru računa 4191 – Izdaci po osnovu ugovora o djelu. Nacrtom Odluke o budžetu Glavnog grada za 2017. godinu planirana je pozicija 4191 - ugovori o djelu.

▪ **Glavni grad treba da shodno članu 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, izdatke po osnovu ugovora o djelu planira i evidentira u okviru grupe računa 419 - Ostali izdaci (sintetički račun 4191 – Izdaci po osnovu ugovora o djelu).**

2.5.9. Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru

Na kategoriji računa 431 – Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja bez odgovarajućeg činjenja protivusluge, a koja su vezana za učesnike u javnoj potrošnji, nosioce javne potrošnje, nevladin sektor i pojedince pod uslovom da nemaju komercijalni karakter.

Izdaci za transfere institucijama, pojedinicima, nevladinom i javnom sektoru planirani su u iznosu od 1.879.300,00€, realizovani u iznosu od 1.767.750,65€, odnosno sa 94,06% u odnosu na planirane izdatke, i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
431	**Transferi instituc.pojedincima, NVO i javnom sekt**		**1,847,300.00**			**1,879,300.00**	**1,767,750.65**	**94.06%**
	4313	Transferi institucijama kulture i sporta	250,000.00		240,000.00	490,000.00	489,985.24	100.00%
	4314	Transferi NVO	40,000.00			40,000.00	36,626.20	91.57%
	4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruže	393,000.00		28,000.00	421,000.00	421,563.84	100.13%
	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	240,000.00		15,000.00	255,000.00	254,993.05	100.00%
	4317	Transferi za lična primanja pripravnika	250,000.00	176,000.00		74,000.00	38,581.79	52.14%
	4318	Ostali transferi pojedincima	674,300.00	75,000.00		599,300.00	526,000.53	87.77%

Revizijom je utvrđeno sljedeće:

Transferi institucijama kulture i sporta u potpunosti su izvršeni preko Sekretarijata za kulturu i sport. Sa ovog računa vršene su isplate fizičkim licima u ukupnom iznosu od 9.050,00€. Navedene iznose trebalo je evidentirati u okviru računa 4318 – ostali transferi pojedincima.

Transferi nevladinim organizacijama - Komisija za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata nevladinih organizacija, nakon sprovedenog javnog konkursa donijela je Odluku broj 01-033/15-382 od 15.06.2015. godine kojom je određeno da se sredstva sa ove pozicije raspodijele za finansiranje projekata 11 (jedanaest) nevladinih organizacija (NVO Skadar Lake, NVO Centar za prava djeteta, NVO Korak po korak, NVO Udruženje Roma Crne Gore, NVO, NVO Kutak i dr.). Sredstva su isplaćena sa budžetskog razdjela Sekretarijata za finansije.

Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima – izvršeni su sa budžetskog razdjela Službe Skupštine u iznosu 325.563,84€. Sa budžetskog razdjela Sekretarijata za finansije izvršene su isplate Opštinskom Crvenom krstu u iznosu od 72.000,00€ i Savezu udruženja boraca u iznosu od 24.000,00€.

Transferi za jednokratne socijalne pomoći - Glavni grad je donio Odluku o oblicima socijalne i dječje zaštite ("Sl. list CG – opštinski propisi", broj 39/08), kojom je definisano pravo na jednokratnu socijalnu pomoć koju može ostvariti porodica ili pojedinac, ako se zbog posebnih okolnosti koje utiču na stambeno, materijalno ili zdravstveno stanje nađe u stanju socijalne

potrebe, naročito u slučajevima zadovoljavanja osnovnih životnih potreba, potreba izazvanih specifičnim stanjem ili situacijom (teška invalidnost, bolest, smrt, elementarne nepogode i dr). Odobrene isplate su se kretale u rasponu od 50 do 300€ i izvršene su sa budžetskog razdjela Sekretarijata za socijalno staranje u iznosu od 254.993,05€. Uz zahtjev za plaćanje prilaže se i mišljenja sa spiskom lica kojima treba izvršiti isplatu, odnosno, mišljenja o pojedinačnim isplatama licima u stanju socijalne potrebe.

Transferi za lična primanja pripravnika - Revizijom je utvrđeno da tokom 2015. godine Glavni grad nije vršio prijem pripravnika u radni odnos. Isplate za lična primanja pripravnika izvršene su sa budžetskog razdjela Sekretarijata za finansije i odnose se na primanja pripravnika koji su pripravnički staž počeli obavljati tokom 2014. godine.

Ostali transferi pojedincima – planirani su u iznosu od 599.300,00€ a izvršeni u iznosu od 526.000,53€, i to sa budžetskog razdjela Sekretarijata za socijalno staranje – iznos 329.330,98€, Sekretarijata za finansije – iznos 75.962,47€, Sekretarijata za kulturu i sport – iznos 60.393,95€, Službe Skupštine – iznos 51.718,20€, Službe Gradonačelnika – iznos 7.517,60€ i JU "Muzeji i Galerije" – iznos 1.077,33€.

2.5.10. Ostali transferi

Na poziciji 432 - Ostali transferi, evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koje se odnose na izdatke nastale po osnovu isplate sredstava prema fondovima, opštinama, budžetu države i javnim preduzećima. Izdaci za ostale transfere planirani su u iznosu od 8.335.500,00€, dok je realizacija iznosila 8.249.172,40€, odnosno sa 98,96% u odnosu na plan. Izdaci za ostale transfere prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
432		Ostali transferi	8,335,500.00			8,335,500.00	8,249,172.40	98.96%
	4324	Transferi opštinama	1,198,500.00			1,198,500.00	1,122,908.24	93.69%
	4325	Transferi budžetu države	358,000.00			358,000.00	299,947.68	83.78%
	4326	Transferi privrednim društvima	6,779,000.00			6,779,000.00	6,826,316.48	100.70%

Na poziciji 4324 – Transferi opštinama planirani su izdaci u iznosu od 1.198.500,00€ dok je izvršenje iznosilo 1.122.908,24€, odnosno 93,96% u odnosu na plan. Najveći iznosi sredstava sa ove budžetske pozicije preneseni su gradskim opštinama: GO Golubovci - 587.781,05€, GO Tuzi - 511.719,82€, mjesnim zajednicama za plaćanje komunalnih usluga - 22.407,07€ i opštini Mojkovac 1.000,00€ kao pomoć ugroženim porodicama od posledica požara na stambenom objektu.

Revizijom ove budžetske pozicije je utvrđeno da je Glavni grad transferisao sredstva gradskim opštinama za operativne izdatke u skladu sa odlukama o finansijskim planovima gradskih opština za 2015. godinu. Glavni grad je uspostavio kontrolu utroška ovih sredstava. Gradske opštine dostavljaju zahtjev za dodjelu pripadajućih budžetskih sredstava sa propratnom dokumentacijom Sekretarijatu za finansije Glavnog grada koji nakon provjere ispravnosti zahtjeva prenosi sredstva na bankovne račune gradskih opština.

Na poziciji 4325 – Transferi budžetu države izvršenje je iznosilo 299.947,68€, i cjelokupan iznos je prenesen Državnom trezoru na uplatni račun 832 – 214 - 40 na kojem se prikupljaju prihodi Fonda za obeštećenje. Glavni grad je na poziciji 7211 – Prodaja nepokretnosti ostvario prihode od prodaje nepokretnosti u iznosu od 683.903,37€ i u skladu sa članom 44. Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, 10% od prodaje državne imovine, odnosno 68.390,33€ je prenijeto Fondu za obeštećenje. S obzirom da je Glavni grad imao neizmirenih obaveza prema Fondu za obeštećenje, iznos od 231.557,38€, isplaćen 31.12.2015. godine predstavlja izmirenje

dijela obaveze i trebalo ih je isplatiti sa pozicije 4630 – otplata obaveza iz prethodnog perioda. Revizijom je utvrđeno da preostale neizmirene obaveze Glavnog grada prema Fondu za obeštećenje, na dan 31.12.2015. godine iznose 700.000,00€.

Na poziciji 4326 – Transferi privrednim društvima planirano je 6.779.000,00€ a izvršenje je iznosilo 6.826.316,48€, ili za 27.316,48€ više u odnosu na plan, odnosno 100,70%. Za navedeno prekoračenje budžeta nije vršeno preusmjeravanje sredstava. Izvršenje budžeta prikazano je u sljedećoj tabeli:

Struktura budžetske pozicije 432 - ostali transferi					
Korisnici transfera	**Vršenje javne funkcije**	**intervencije u komunalnoj privredi**	**plaćanja za usluge Veterinarske ustanove**	**uklanjanje i sanacija neuređenih odlagališta**	**Ukupno:**
Čistoća d.o.o.	1,920,000.00	104,421.95	29,277.31	26,492.63	2,080,191.89
Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice	1,101,592.00				1,101,592.00
Zelenilo d.o.o.	926,040.00	12,517.37			938,557.37
Komunalne usluge d.o.o.	926,040.00	11,588.05			937,628.05
Sportski objekti d.o.o.	751,000.00				751,000.00
Agencija za stanovanje d.o.o.	624,000.00	82,944.95		678.38	707,623.33
Pogrebne usluge d.o.o.	204,000.00				204,000.00
Vodovod i kanalizacija d.o.o.		76,485.86			76,485.86
Parking servis d.o.o.		19,350.00			19,350.00
Ostali		7,927.74		1,960.24	9,887.98
Ukupno:	6,452,672.00	315,235.92	29,277.31	29,131.25	**6,826,316.48**

Prenesena sredstva se odnose na: transfere za vršenje javne funkcije privrednim društvima čiji je osnivač Glavni grad u iznosu od 6.452.672,00€, sredstva za intervencije u komunalnoj privredi 315.235,92€, plaćanja za usluge Veterinarske ustanove MontVet – Podgorica u iznosu 29.277,31€ i za uklanjanje i sanaciju neuređenih odlagališta u iznosu od 29.131,00€.
Najveći iznosi prenesenih sredstava se odnos na transfere za vršenje javne funkcije privrednim društvima čiji je osnivač Glavni grad u iznosu od 6.452.672€. Sredstva su prenošena mjesečno na osnovu izvještaja nadležnih sekretarijata, koji vrše upravni nadzor i poslove ostvarivanja prava osnivača u javnim službama, na žiro račun korisnika u iznosu od 1/12 ukupno planiranih budžetskih sredstava. Prenos sredstava Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice je vršen na isti način ali bez izvještaja nadležnog sekretarijata.

Revizijom budžetske pozicije - Sredstva za intervencije u komunalnoj privredi utvrđene su neizmirene obaveze Glavnog grada prema d.o.o „Čistoća“ za izvršene usluge u iznosu od 123.509,94€, koje je navedeno preduzeće iskazalo u IOS-u od 06.05.2016. godine a Glavni grad iste osporio jer se najvećim dijelom radi o spornim obavezama iz 2011. i 2012. godine.

Glavni grad i privredno društvo “Čistoća” d.o.o. – Podgorica treba da u najkraćem roku izvrše usaglašavanje međusobnih obaveza i potraživanja.

2.5.11. Kapitalni izdaci

Na grupi računa 441 - **Kapitalni izdaci** evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koje se odnose na izdatke nastale po osnovu isplata za izgradnju i kupovinu novih kapaciteta namijenjenih javnoj potrošnji, proširenje kapaciteta, rekonstrukciju i sl. Izdaci za ove namjene odnose se na infrastrukturu opšteg značaja, lokalnu infrastrukturu, građevinske objekte, uređenje zemljišta, opremu, investiciono održavanje i ostalo kapitalne izdatke. Kapitalni izdaci su planirani u iznosu od 19.438.080,00€, a realizovani u iznosu od 15.237.242,47€, odnosno sa 78,39% u odnosu na plan. Pregled realizovanih izdataka na nivou sintetičkih računa prikazan je u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
441		**Kapitalni izdaci**	**19,435,780.00**			**19,438,080.00**	**15,237,242.47**	78.39%
	4412	Izdaci za lokalnu infrastrukturu	13,610,000.00	9,000.00	35,000.00	13,636,000.00	11,468,233.98	84.10%
	4413	Izdaci za građevinske objekte	3,315,300.00	80,000.00		3,235,300.00	1,614,836.40	49.91%
	4415	Izdaci za opremu	1,851,980.00	13,600.00	15,900.00	1,854,280.00	1,491,878.10	80.46%
	4416	Investiciono održavanje	658,500.00		54,000.00	712,500.00	662,293.99	92.95%

Izdaci za lokalnu infrastrukturu planirani su u iznosu od 13.636.000,00€ a ostvareni u iznosu od 11.468.233,98€ ili 84,10% od plana, a odnosili su se uglavnom na sljedeće:

1. Rješavanje imovinsko pravnih sporova – Za rješavanje imovinsko pravnih sporova planirano je 2.700.000,00€ a izvršeno je u 2015. godini 2.724.468,93€. Imovinsko pravni sporovi su rješavani putem: sporazuma za eksproprisane nepokretnosti koji su sačinjeni u Upravi za nekretnine, ugovora o prodaji i sporazuma koji su zaključeni kod notara, sudskih presuda i sudskih poravnanja Glavnog grada sa fizičkim i pravnim licima.

U postupku revizije utvrđeno je da su isplate vršene:

- Na osnovu zaključenih ugovora o prodaji uz prethodno donošenje odluka Skupštine Glavnog grada o davanju saglasnosti za sporazumno rješavanje imovinsko pravnih odnosa[11].
- Na osnovu sporazuma u skladu sa utvrđenom dinamikom plaćanja, pri čemu su izmirene sve obaveze Glavnog grada, po navedenim ugovorima (izvor podataka: Glavna knjiga).
- Iznos od 555.790,41€ isplaćen je na osnovu Protokola[12] zaključenog između Glavnog grada, Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice i preduzeća "Čelebić" d.o.o. Zaključivanju protokola prethodilo je donošenje Odluke Skupštine Glavnog grada o davanju saglasnosti na zaključenje sudskog poravnanja radi regulisanja spornih odnosa između tužioca "Čelebić" i tuženih - Glavnog grada i Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice. Navedenom Odlukom definisana je obaveza Glavnog grada da na ime naknade za eksproprijaciju isplati iznos od 1.531.000,00€ koji će se kompenzovati sa obavezama preduzeća "Čelebić" prema Glavnom gradu po osnovu ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinkog zemljišta. Shodno navedenom protokolu, potpisnici protokola su se sporazumjeli da će se obaveza izmiriti u dvije rate (iznos od 555.790,41€ tokom 2015. godine i iznos od 589.180,44€ tokom 2016. godine) i da će sva sredstva biti iskorišćena za plaćanje naknade po osnovu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta.

2. Uređivanje i opremanje lokacija – Odlukom o Budžetu Glavnog grada za uređenje i opremanje lokacija planirano je 2.600.000,00€ dok je izvršenje iznosilo 1.650.639,06€. Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl. list Crne Gore – opštinski propisi br. 04/14) propisani su uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje, dok poslove pripreme godišnjeg programa uređenja prostora i izvještaja o stanju uređenja prostora, sprovođenja postupka javnih nabavki, obračuna naknade za komunalno opremanje zemljišta, pripreme i zaključivanja ugovora o naknadi za komunalno opremanje zemljišta vrši Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice.

Revizijom je utvrđeno da je:
- Glavni grad vršio prenos sredstava AgencijI za izgradnju i razvoj Podgorice na osnovu dopisa koji u prilogu sadrže privremenu ili okončanu situaciju.
- Naručilac zadržava pravo da od svake ispostavljene privremene i okončane situacije izvođača, zadrži depozit u visini od 10% vrijednosti ukupno izvedenih i priznatih radova do isteka garantnog roka.
- Agencija je vršila isplate izvođačima radova po osnovu ugovora o izvođenju radova koji su zaključeni nakon sprovedene procedure javnih nabavki od strane Agencije za razvoj i izgradnju Podgorice, izuzev za iznos od 403.489,25€ koji je prenesen Agenciji po osnovu 4 ugovora za koje nijesu sprovedene procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

[11] „Sl. list CG-opštinski propisi", broj 006/15.
[12] Protokol broj 01-031/15-172 od 04.03.2015.g.

Ugovori sa izvođačima zaključeni su bez sprovođenja postupka javne nabavke, a na osnovu člana 67 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl. list CG-opštinski propisi", broj 36/11) [13].
Za zaključivanje ugovora, bez sprovođenja procedura javnih nabavki, Odbor direktora Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice je donio Odluku[14] o postupanju po zahtjevima investitora za učešće u komunalnom opremanju kojom su predviđene procedure za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

- U ugovorima je rok za izvođenje radova definisan u rasponu od 10 – 60 dana od dana uvođenja u posao. Uvidom u dokumentaciju i ispostavljene situacije utvrđeno je da su rokovi za izvođenje radova u pojedinim slučajevima prekoračeni.

▪ Glavni grad treba da u skladu sa članom 16 i 65 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata donosi i poštuje Program uređenja prostora, utvrdi dinamiku uređenja prostora i obezbijedi komunalno opremanje građevinskog zemljišta (izgradnju objekata i komunalne infrastrukture). Komunalno opremanje zemljišta zbog racionalnijeg trošenja javnih sredstava, po pravilu treba vršiti nakon sprovođenja postupaka predviđenih Zakonom o javnim nabavkama. U izuzetnim slučajevima kada građevinsko zemljište nije komunalno opremljeno, mogu se u skladu sa članom 67 zaključivati ugovori o komunalnom opremanju zemljišta od strane investitora.

▪ Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice treba da se u slučaju prekoračenja roka za izvršenje radova pridržava odredbi zaključenog ugovora kojim je definisana obaveza izvođača u pogledu plaćanja penala, ili iskoristi pravo da kao naručioc radova, sve ili dio neizvršenih radova ustupi na izvođenje drugom izvođaču.

Izgradnja i rekonstrukcija lokalnih i nekategorisanih puteva – Skupština Glavnog grada je tokom 2006. godine donijela Odluku o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću "Putevi" d.o.o. kojom je, između ostalog, određeno da se finansiranje djelatnosti koje imaju karakter od javnog interesa vrši i iz Budžeta Glavnog grada**.** Plaćanje opštinskom preduzeću "Putevi" d.o.o. vrši se na osnovu ispostavljenog računa koji u prilogu ima građevinski dnevnik koji je ovjeren od strane nadzornog organa i naloga Sekretara Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, za izvođenje radova uz obavezu opštinskog preduzeća da prije otpočinjanja radova obavijeste sekretarijat kako bi se obezbijedio stalni stručni nadzor. Nadzor nad vršenjem radova po Programu rada opštinskog preduzeća "Putevi" d.o.o. za 2015. godinu, obavljaju službenici Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj. Plaćanje preduzeću "Putevi" d.o.o. vršilo se na osnovu ispostavljenih računa koji u prilogu imaju građevinski dnevnik ovjeren od strane nadzornog organa.

Sporazumom između Glavnog grada, Fonda za razvoj Kuča i preduzeća "Putevi" koji se odnosi na sanaciju putnih pravaca Doljani – Medun – Ubli – Preoč i Dučići – Roge – Mitič nije definisana vrijednost ugovorenih radova (ni ukupna, ni jedinična cijena po toni asfaltne mase).

▪ Glavni grad treba da u dokumentaciji koja služi kao osnov za isplatu novca sa Glavnog računa, definiše ukupnu obavezu kao i jedinične cijene za predmetne radove, kako bi se omogućila kontrola ispostavljenih faktura i poštovanje zaključenih sporazuma.

3. Most i nadvožnjak na Ribnici – iznos od 1.019.048,00€. U postupku revizije utvrđeno je da se testirani iznos odnosi na isplatu dvije glavnice po osnovu kredita zaključenog sa IFC (Međunarodnom finansijskom korporacijom).

[13] Odluka je u međuvremenu prestala da važi donošenjem nove Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u februaru 2014.godine ("Sl. list CG-opštinski propisi", broj 04/14).
[14] Odluka broj 5044 od 12.05.2014. godine.

4. Izgradnja i održavanje lokalnih i nekategorisanih puteva, ugradnja stubića, izrada trotoara planirana su sredstva u iznosu od 1.600.000,00€ dok je realizovan iznos od 1.626.197,68€ i isplaćen je opštinskom preduzeću "Putevi" d.o.o. koje je izvodilo radove na osnovu ispostavljenih faktura. U postupku revizije utvrđeno je sledeće:

- Plaćanje opštinskom preduzeću izvršeno je na osnovu faktura koje u prilogu sadrže građevinski dnevnik ovjeren od strane nadzornog organa.
- Fakture su obračunate u skladu sa cijenama koje su definisane programom rada opštinskog preduzeća za 2015. godinu.

5. Rekonstrukcija Centralnog parka na Pobrežju je realizovana na osnovu Ugovora o donaciji broj 01-031/15-5700 od 07.08.2015. godine kojim donator, Ambasada Narodne Republike Kine u Crnoj Gori, prenosi bespovratnu pomoć primaocu donacije, Glavnom gradu u iznosu od 51.500,00€ za realizaciju navedenog projekta. Ugovorom je definisano da će izvođenje radova na rekonstrukciji primalac donacije povjeriti opštinskim preduzećima "Zelenilo" d.o.o. i "Agencija za stanovanje" d.o.o. Po osnovu zaključenih ugovora i izvedenih radova "Agenciji za stanovanje" isplaćen je iznos od 38.500,00€ a JP "Zelenilo" iznos od 13.000,00€.

6. Izgradnja hidrotehničke instalacije – planirana su sredstva u iznosu od 885.000,00€ dok je realizacija iznosila 809.717,23€. Revizijom su na ovom projektu utvrđena značajna prekoračenja rokova u izvođenju radova na rekonstrukciju vodovodne mreže koji su zaključeni tokom 2013. i 2014. godine na rok od 150 dana, a radovi do kraja 2015. godine, nijesu završeni.

Izdaci za građevinske objekte planirani su u iznosu od 3.235.300,00€ a ostvareni u iznosu od 1.614.836,40€ ili 49,91% od plana, a odnosili su se uglavnom na sljedeće:

1. Izgradnja gradskog parlamenta - planirana su sredstva u iznosu od 100.000,00€ dok je realizacija iznosila 15.778,25€, a odnosi se na isplate po osnovu ispostavljene 56. i 57. privremene situacije za izvedene radove do 31.12.2015. godine, koje su ovjerene od strane nadzornog organa. Revizijom su na ovom projektu utvrđena značajna prekoračenja rokova u izvođenju radova:

a) Ugovor br: 5064 od 01.06.2007. godine između "Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice" i izvođača "Cijevna komerc", zaključen je na iznos od 6.986.409,30€ (sa uračunatim PDV-om) i rokom izvođenja radova: 24 mjeseca. Način plaćanja: 13% avansa, a ostatak u roku od 15 dana od dana ispostavljene situacije i da će Izvođač radova izvršiti i viškove *r*adova i naknadne radove, koji se pojave u toku građenja, do visine 25%.

b) Aneks osnovnog ugovora br: 1932 od 19.02.2008. godine, zaključen je nakon sprovedenog pregovaračkog postupka za koji je saglasnost dala Direkcija za javne nabavke. Aneksom je definisano izvođenje naknadnih radova čija ukupna vrijednost iznosi 628.771,66€ sa PDV-om, uz obavezu završetka radova u roku od četiri mjeseca.

c) Aneksi broj II, III, IV, V, VI, VII i VIII osnovnog ugovora, kojima se uglavnom vršilo produženje roka za izvođenje radova. Poslednjim aneksom (aneks broj VIII) izvršeno je produženje roka za izvođenje radova do 30.09.2014. godine.

d) Ugovor o izvođenju viškova, nepredviđenih i naknadnih radova[15], između "Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice" i izvođača "Cijevna komerc", zaključen je 19.08.2014. godine, na iznos od 999.541,46€ sa uračunatim PDV-om.

[15] Uz Ugovor dostavljeno je Rješenje Uprave za javne nabavke kojim se daje saglasnost za sprovođenje pregovaračkog postupka, i rješenje Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki kojim je utvrđeno da je postupak javne nabavke sproveden u skladu sa Zakonom.

Ugovorom je definisan rok izvođenja radova od 120 dana od dana uvođenja u posao i način plaćanja u skladu sa sudskim poravnanjem[16] između Agencije i izvođača "Cijevna komerc" d.o.o. do iznosa evidentiranog duga izvođača prema naručiocu, a ostatak na žiro račun Izvođača.

e) Aneks ugovora o izvođenju viškova, nepredviđenih i naknadnih radova, zaključen je 18.12.2014. godine radi produženja roka za izvođenje radova za 6 mjeseci.

f) Aneks II zaključen je, 30.06.2015. godine, radi produženja roka za izvođenje radova za 6 mjeseci.

g) Aneks III zaključen je 31.12.2015. godine, radi produženja roka za izvođenje radova do 30.04.2016. godine.

Revizijom je utvrđeno:
- da je prvobitna vrijednost ugovora, uvećana Aneksom ugovora od 19.02.2008. godine i Ugovorom o izvođenju viškova, nepredviđenih i naknadnih poslova, uvećana na vrijednost od 8.614.722,42€ (uvećanje od 1.628.313,12€);
- da je rok za izvođenje radova produžen za 7 godina - Prvobitnim ugovorom rok završetka radova određen za period od 24 mjeseca (do kraja 2009. godine), a poslednjim aneksom rok za završetak radova određen je na datum 30.04.2016. godine.
- ukupna vrijednost izvedenih radova, po osnovu poslednje situacije koja je ispostavljena na plaćanje do završetka terenskog rada (situacija br. 59 od 16.03.2016. godine) iznosi 7.255.887,15€, a obuhvata izvršene radove do kraja februara tekuće 2016. godine.
- da je u skladu sa čl. 11 Ugovora izvođač bio dužan da eventualna kašnjenja u izvođenju radova "nadoknadi intenziviranjem ugovorenih radova, produžetkom radnog vremena, uvođenjem većeg broja radne snage i opreme, uvođenjem treće smjene i dr. kako ni po jednom osnovu ne bi doveo u pitanje rok završetka ugovorenih radova". Takođe, čl. 14 Ugovora je predviđeno da "Ukoliko izvođač bude neopravdano kasnio sa dinamikom više od 90 dana Investitor će raskinuti ovaj ugovor i ustupiti izvođenje radova drugom izvođaču u skladu sa zakonom".

▪ Glavni grad treba da u pozivu za javno nadmetanje, realno definiše rokove za izvršenje radova i da u slučaju kršenja ugovora aktivira garancije ili da dio neizvršenih radova ustupi na izvođenje drugom izvođaču kako je i definisano zaključenim ugovorom.

2. Izgradnja objekata socijalnog stanovanja - planirana su sredstva u iznosu od 1.000.000,00€ dok je realizacija iznosila 1.083.485,84€, a odnosi se na prenos sredstava sa računa Glavnog grada na račun Agencije za stanovanje. Za izradu tehničke dokumentacije i izgradnju stambenog objekta po sistemu "ključ u ruke", nakon sprovedenog postupka javne nabavke od strane Agencije, 04.12.2013. godine, zaključen je ugovor[17] o građenju između Agencije za stanovanje i konzorcijuma "Kroling" d.o.o. na iznos od 2.870.192,14€, za 101 stambenu jedinicu, ukupne neto korisne stambene površine 4.576,71m^2. Revizijom je utvrđeno da:
- je za testirani iznos prenos sredstava opštinskom preduzeću izvršen na osnovu 7 (sedam) ispostavljenih privremenih situacija ovjerenih od strane nadzornog organa koji čine zaposleni u Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice.

[16] Sudsko poravnanje broj 166/09 od 03.06.2010. u kojem je tužilac Agencija za izgradnju i razvoj Podgorica, a tuženi Glavni grad i „Cijevna komerc". Stranke su se poravnanjem usaglasile da potraživanje Agencije po osnovu naknade za uređenje građevinskog zemljišta, na dan 14.04.2010. godine iznosi 4.977.826,60€ (glavni dug 4.465.474,87€; kamata na kašnjenje 482.865,11€ i kamata na odloženo plaćanje 29.486,62€) pri čemu će „Cijevna komerc" dug od 4.494.961,49€ (bez kamate za kašnjenje) izmiriti: kompenzacijom za radove na objektu Gradske biblioteke, parlamenta i Sportske dvorane Zeta (1.000.000,00€); ustupanjem zemljišta (326.325,00€); ustupanjem stanova i poslovnih prostora (3.149.483,50€) i 19.152,99€ uplatom na račun Agencije.

[17] Ugovor o građenju stambenog objekta broj: 6578 od 04.12.2013.godine.

- vrijednost ukupno izvedenih radova, obračunatih u poslednje ispostavljenoj privremenoj situaciji (situacija broj 17) iznosi 2.870.099,99€, a vrijednost utvrđena ugovorom iznosi 2.870.192,14€ (okončan projekat).

3. Izgradnja jednog reciklažnog objekta - planirana su sredstva u iznosu od 150.000,00€ dok je realizacija iznosila 146.978,32€, a odnosi se na prenos sredstava sa računa Glavnog grada na račun opštinskog preduzeća "Čistoća" radi plaćanja obaveza dobavljačima po osnovu: Ugovora o projektovanju i izgradnji reciklažnog dvorišta, Ugovora o vršenju stručnog nadzora i Ugovora o nabavci opreme za reciklažno dvorište.

Revizijom je utvrđeno:
- da je Glavni grad, tokom 2015. godine, po osnovu izgradnje reciklažnog dvorišta, izvršio prenos sredstava opštinskom preduzeću u iznosu koji odgovara ugovorenoj vrijednosti (91.300,00€), iako je do kraja 2015. godine po ovom osnovu ispostavljena samo avansna situacija na iznos od 27.390,00€.

4. Zgrada Holandske sestre - planirana su sredstva u iznosu od 50.800,00€ dok je realizacija iznosila 50.782,00€, a odnosi se na isplatu glavnice (iznos od 19.749,00€) i kamate (31.033,00€) po osnovu kredita kod Dutch International Guarantees for Housing (DIGH).

5. Izgradnja ženskog paviljona (JU za rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika) - (donacija Evropske unije), planirana su sredstva u iznosu od 300.000,00€ dok je realizacija iznosila 293.136,97€, a odnosi se na isplate po osnovu privremenih i okončane situacije[18] ispostavljenih od strane izvođača radova "Fidija" i računa za usluge nadzora nad izgradnjom objekta ("Konstrukcija" d.o.o.). Shodno projektu, radovi su finansirani od strane Evropske unije i sufinansirani od strane Vlade CG i Glavnog grada. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su ispostavljene fakture ovjerene od strane nadzornog organa i da ukupna vrijednost izvršenih radova bez PDV-a iznosi 471.036,10€ (okončana situacija)[19].

6. Izgradnja bokseva u Udomilištu za kućne ljubimce – planirana su sredstva u iznosu od 20.000,00€ dok je realizacija iznosila 15.179,94€, a odnosi se na prenos sredstava opštinskom preduzeću "Čistoća" radi isplate obaveza za izvedene radove koji se odnose na postavljanje ograde i izradu Glavnog projekta za Udomilište za kućne ljubimce.

Izdaci za opremu planirani su u iznosu od 1.851.980,00€ dok je realizacija iznosila 1.491.878,10€, ili 80,46% od plana, a odnosili su se uglavnom na sljedeće:

1. Nabavka vozila za organe Glavnog grada - planirana su sredstva u iznosu od 735.000,00€ dok je realizacija iznosila 493.546,11€, a odnosi se na nabavke planirane Planom javnih nabavki opštinskih preduzeća i Planom kapitalnih investicija Glavnog grada. Najveći iznos prenesen je Opštinskom preduzeću "Putevi" d.o.o. za nabavku korišćenih građevinskih mašina. Ugovor[20] je, nakon sprovedene procedure javnih nabvaki od strane Glavnog grada[21], zaključen između opštinskog preduzeća "Putevi" d.o.o. i "Rokšped auto centar" d.o.o. na iznos od 278.920,00€ sa uračunatim PDV-om.

[18] Privremene situcije broj 3,4,6 i 7 i okončana situacija.
[19] Ugovor o izvođenju radova BR: 2013/335-020/01 od 05.11.2015. godine zaključen je između JU "Smještaj za rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci" i izvođača radova na iznos od 518.139,79€ bez PDV
[20] Ugovor broj 2774 od 28.05.2015.godine za nabavku: teretnog vozila kamion kiper marke MAN tip TGS 26.360 6x4 BB; građevinskih mašina: valjak marke Bomag tip BW 161 AC-4 i finišer marke Dynapac tip F121/6W.
[21] Glavni grad sporvodi postupke javnih nabavki u ime i za račun opštinskog preduzeća „Putevi".

2. Namještaj za zgradu Parlamenta - planirana su sredstva u iznosu od 480.000,00€ dok je realizacija iznosila 464.934,52€, a odnosi se na prenos sredstava Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi isplate obaveza prema dobavljačima: Konzorcijum "Gonzaga-pro" d.o.o. i "Eurozox" d.o.o. Agencija se, krajem 2015. godine, obratila Glavnom gradu za prenos sredstava u iznosu od 229.053,19€, radi izmirenja obaveza po osnovu zaključenih ugovora, a isplatu dobavljačima izvršila je u 2016. godini, pri čemu obaveza prema dobavljaču "Gonzaga" nije u potpunosti izmirena, iako je Glavni grad izvršio prenos ukupno ugovorene vrijednosti. Evidentiranjem prenosa sredstava Agenciji, bez relevantne dokumentacije koja potvrđuje da su radovi stvarno izvršeni, nerealno su uvećani kapitalni izdaci za godinu koje je predmet revizije. Realizacija računa 441 – Kapitalni izdaci za 2015. godinu, uvećana je za iznos od 229.053,19€[22].

3. Namještaj za opremanje ženskog paviljona – planirana su sredstva u iznosu od 22.000,00€ dok je realizacija iznosila 30.557,56€, a odnosi se na prenos sredstava Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi isplate obaveza prema dobavljačima: "Doding" d.o.o. na iznos od 29.706,53€ i "Olimpija" d.o.o. 851,03€.

4. Revizijom ostalih izdataka za opremu obuhvaćene su isplate po osnovu:
Prenosa sredstava JP "Sportski objekti" po ugovoru broj 2117/15 od 29.04.2015. godine za nabavku sportske opreme.
Prenosa sredstava opštinskom preduzeću "Komunalne usluge" po ispostavljenim računima za nabavku i isporuku pasivne optičke opreme.
Usluga izrade lokalne računarske mreže (LAN) izvršiocu usluga "Telemont" sa kojim je i zaključen ugovor[23] nakon sprovedene procedure javnih nabavki od strane Glavnog grada.
Nabavke računara i računarske opreme dobavljaču "Jugodata" sa kojim je i zaključen ugovor[24] nakon sprovedene procedure javnih nabavki od strane Glavnog grada.
Nabavke rasvjete na sceni dobavljaču "Euro unit" sa kojim je i zaključen ugovor[25] nakon sprovedene procedure javnih nabavki od strane Glavnog grada, a za potrebe JU KIC "Zeta".
Nabavke ostale opreme (kancelarijska oprema i punilica PP aparata) na osnovu ispostavljenih računa od tri dobavljača.

Izdaci za investiciono održavanje planirani su u iznosu od 712.500,00€ dok je realizacija iznosila 662.293,99€, ili 92,95% od plana, a odnosili su se uglavnom na sljedeće:

Prenos sredstava opštinskom preduzeću "Agenciji za stanovanje" u iznosu od 290.015,83€ na ime izvršenih radova koji se odnose na poboljšanje uslova stanovanja (prekrivanje krova, uklanjanje, fasaderski radovi i sl.). Uz ispostavljene račune, priloženi su radni nalozi sa specifikacijom izvršenih usluga/radova.
Za renoviranje i uvođenje HACCP sistema u kuhinji u dječjem odmaralištu Veruša u iznosu od 45.563,40€ po ispostavljenim računim dobavljača kojima je i izvršena isplata.
Prenos sredstava opštinskom preduzeću "Sportski objekti" u iznosu od 29.853,65€ za plaćanje obaveza u skladu sa zaključenim ugovorom za izvođenje radova hidroizolacije bazenskog krova otvorenih bazena S.C "Morača". Ugovor zaključen nakon sprovedenog postupka javnih nabavki.
Prenos sredstava opštinskom preduzeću "Zelenilo" u iznosu od 29.902,26€ za plaćanje obaveza prema Agenciji za stanovanje za izvedene radove na adaptaciji objekata na Sitnici (stara zgrada i pomoćni objekat).

[22] Iznos od 229.053,19€ obuhvata iznos od 97.849,31€ koji je trebalo isplatiti u roku od 6 mjeseci od izvršene primopredaje i iznos od 131.203.88€ koji je trebalo isplatiti nakon usvajanja budžeta za 2016.godinu
[23] Ugovor broj 01-031/15-8168 od 26.11.2015. godine.
[24] Ugovor broj 01-031/15-4144 od 29.05.2015. godine.
[25] Ugovor broj 01-031/15-5235 od 15.07.2015. godine.

Prenos sredstava GO Tuzi u iznosu od 27.904,19€ za sanaciju zgrade GO Tuzi.
Prenos sredstava GO Golubovci u iznosu od 10.597,55€ za sanaciju zgrade GO Golubovci.
Isplatu u iznosu od 8.500,00€ po osnovu Ugovora o izradi autorskog djela koji je zaključen između Glavnog grada i Ministarstva za ljudska i manjinska prava Crne Gore, s jedne strane i autora (Ž. R.) s druge strane. Predmet ugovora je izrada spomen obilježja posvećenog civilnim žrtvama ratova na prostorima bivše Jugoslavije 1991 - 2001. godine na lokaciji Spomen-parka na Pobrežju. Ukupna vrijednost ugovora je 17.000,00€ koji plaćaju naručioci u razmjeri 50:50%.
Za Istraživačke konzervatorske radove na tvrđavi Ribnica izvršene su isplate u ukupnom iznosu od 15.740,00€. Isplate su vršene po osnovu: ugovora br: 01-279/2 od 19.05.2015. godine za izvođenje geofizičkih istraživanja terena na prostoru kulturnog dobra Tvrđava Ribnica, ugovora o autorskom honoraru za poslove izrade tehničkih crteža za potrebe konzervatorskog projekta "Ribnica " I faza, i ugovora o djelu za obavljanje fizičkog rada tokom arheološkog istraživanja.

2.5.12. Otplata duga

Na poziciji 461 - **Otplata duga** evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koje se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplata kojima se vrši otplata otplata duga po osnovu korišćenih kredita i emitovanih hartija od vrijednosti. Pozicija otplata duga planirana je u iznosu od 2.132.000,00€ a realizovana je u iznosu od 2.120.034,82€, odnosno sa 99,44% i prikazana je u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
461		Otplata duga	2,132,000.00			2,132,000.00	2,120,034.82	99.44%
	4611	Otplata HOV i kredita rezidentima	232,000.00			232,000.00	231,258.00	99.68%
	4612	Otplata kredita	1,900,000.00			1,900,000.00	1,888,776.82	99.41%

Pregled kredita sa obavezama po osnovu otplate **glavnice** koje su obračunate u 2015. godini i iznos plaćenih obaveza sa računa 461 - Otplata duga prikazan je u sljedećoj tabeli:

Kredit		Glavnica-2015. godina		Plaćanje
broj	banka	Obaveza	Isplaćena	
1 PG 15 -6.serija obveznica	IRF	130.290,00	130.290,00	godišnje
2 PG 15 -4.serija obveznica	IRF	100.968,00	100.968,00	godišnje
100341	Dexia	244.444,44	244.444,44	Kvartalno
100619	Dexia	316.666,68	316.666,68	Kvartalno
113635	kommunal kredit	262.500,00	262.500,00	Kvartalno*
114621	KA finanz	87.500,00	87.500,00	
PRJ-30009-MNE	IFC	971.665,70	971.665,70	polugodišnje
PRJ-31065-MNE	IFC	1.024.048,00	5.000,00	polugodišnje
EUR-2004-04	DIGH	19.749,00	1.000,00	godišnje
Ukupno		**3.157.831,82**	**2.120.034,82**	

Sa pozicije **4611 - Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima** isplaćen je iznos od 231.258,00€ Investiciono razvojnom fondu CG (IRF) po osnovu rate za VI seriju - I emisije obveznica iznos od 130.290,00€ i IV seriju - II emisije obveznica iznos od 100.968,00€.
Skupština Glavnog grada Podgorice je 12.04.2007. godine donijela Odluke o zaduženju Glavnog grada Podgorice emitovanjem I (prve) emisije obveznica br. 01-030/07-357, na iznos od 1.000.000,00€ (za izgradnju infrastrukturnih objekata) i 09.07.2009. godine Odluku br. 01-030/07-357 10.07.2009. godine o zaduženju Glavnog grada Podgorice emitovanjem II (druge) emisije obveznica, na iznos od 700.000,00€ (radi finansiranja investicije–izgradnja kolektora fekalne kanalizacije duž magistralnog puta M-2). Revizijom je utvrđeno da iznos sredstava koji je uplaćen IRF odgovara planu otplate glavnice za 2015. godinu.

Sa pozicije **4612 – Otplata kredita** isplaćen je iznos od 1.888.776,82€ i to:

Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije – iznos od 244.444,44€ po Ugovoru o kreditu br. 100341 od 14.12.2006. godine (na ukupni iznos od 2.200.000,00€). Plaćanje izvršeno u 4 rate po 61.111,11€ i isto odgovara obavezama utvrđenim planom otplate i zahtjevu za plaćanje dostavljenom od strane kreditora.

Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije - iznos od 666.666,68€ po Ugovoru o kreditu br. 100.619 za finansiranje investicija u infrastrukturu Glavnog grada Podgorice – mini zaobilaznice i vodovodnih sistema u Podgorici (na ukupni iznos od 8.000.000,00€). Navedeni kredit se sastoji iz dva dijela i to kredit br. 100619 na iznos od 3.800.000,00€ i kredit br. 113635 na iznos od 4.200.000,00€. Revizijom je utvrđeno da je izvršena otplata glavnice po navedenim kreditima u iznosu od 316.666,68€ (kredit br. 100.619) i 350.000,00€ (kredit br. 113635- 262.500,00 i kredit br. 114621- 87.500,00€ - KA finanz, u koju je transformisana Kommunalkredit Bank) i da ista odgovara obavezama utvrđenim u planu otplate i zahtjevima za uplatu dostavljenim od Dexia Kommunalkredit Bank AG.

Međunarodnoj finansijskoj korporaciji (IFC) – iznos od 971.665,70€, od čega se iznos od 966.665,70€ odnosi na otplatu glavnice po Ugovoru o kreditu br. 30009 (zaključen na iznos od 10.150.000,00€), a iznos od 5.000,00€ na ostale troškove vezane za otplatu kredita. U skladu sa planom otplate i zahtjevom za plaćanje dostavljenim od strane kreditora tokom 2015. godine plaćene su 2 rate kredita u iznosu od po 483.332,85€ i ostali rashodi za otplatu kredita u iznosu od 5.000,00€.

Međunarodnoj finansijskoj korporaciji (IFC) – iznos od 5.000,00€ a u vezi Ugovora o kreditu br. 31065, (zaključenom na iznos od 10.700.000,00€). Ugovor o kreditu je zaključen za refinansiranje kredita kod Erste banke od 02.10.2009. godine koji je bio namijenjen za izgradnju, završetak radova i vlasništvo nad Mostom na Ribnici.

Dutch International Guarantees for Housing (DIGH) – iznos od 1.000,00€ a u vezi Ugovora o kreditu br. EUR-2004-04 od 27.04.2005. godine zaključenom na iznos od 817.532,00€, za finansiranje izgradnje 48 stanova u dvije identične zgrade u Podgorici. Revizijom je utvrđeno da se navedeno plaćanje odnosi na druge troškove obrade kredita i da sa računa 461 - Otplata duga nije izvršeno plaćanje obaveza po kreditu – glavnice u iznosu od 19.749,00€. Otplata obaveza po navedenom kreditu izvršena je sa računa 441 - Kapitalni izdaci u iznosu od 19.749,00€ (glavnica) umjesto sa računa 461 - Otplata duga. Na navedeni način smanjeni su izdaci po osnovu otplate duga, a nerealno uvećani kapitalni izdaci.

Revizijom je utvrđeno da je Glavni grad sa Hypo Alpe Adria bankom AD zaključio 6 ugovora o finansijskom lizingu, a otplata obaveza u iznosu od 161.974,33€, (glavnica - 146.325,56€ + troškovi učešća - 4.603,15€ i kamata - 11.045,62€) vršena je sa računa 441- Kapitalni izdaci, umjesto sa računa 461 - Otplata duga i 416 - Kamate. Na navedeni način smanjeni su izdaci po osnovu otplate duga i kamata, a nerealno uvećani kapitalni izdaci.

2.5.13. Otplata obaveza iz prethodnog perioda

Na poziciji **463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda** evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koje se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplata kojima se izmiruju obaveze iz prethodnog perioda. Za otplatu obaveza iz prethodnog perioda planiran je iznos od 420.000,00€, a realizovan iznos od 1.660.048,88€, odnosno 397,04% u odnosu na plan.

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
463		Otplata obaveza iz prethodnog perioda	420,000.00			420,000.00	1,660,048.88	395.25%
	4631	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	70,000.00			70,000.00	69,367.40	99.10%
	4632	Otplata ostalih obaveza	350,000.00			350,000.00	1,590,681.48	454.48%

1. Rashodi iz prethodne godine su planirani u iznosu od 70.000,00€ a realizovani u iznosu od 69.367,40€, odnosno 99,10% u odnosu na plan. Revizijom je utvrđeno sljedeće:
Iznos od 35.149,09€ trebalo je platiti 2014. godine jer obuhvata plaćanja opštinskim preduzećima iz 2014. godine koja nijesu bila evidentirana kao neizmirena obaveza u Izvještaju o neizmirenim obavezama za 2014. godinu (obrazac 5).
Na računu 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda, evidentiran je iznos od 13.221,65€ koji obuhvata dug opštinskog preduzeća "Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice" prema a.d. "Elektroprivreda".

2. Otplata ostalih obaveza planirana je u iznosu od 350.000,00€, a izvršenje je iznosilo 1.590.681,48€, odnosno 454,48% više o planiranih. Razlog navedenog disbalansa je isplata naknade za eksproprisani poslovni prostor – restoran "Radovče", na osnovu presude br. 104/09 od 10.03.2011. godine po izvršnom rješenju br. 4115/2015 od 30.10.2015. godine u iznosu od 1.116.704,45€ i I.br. 5757/2015 koji se odnosi na troškove postupka odlučivanja po prigovoru u iznosu od 1.620,55€.
Glavni grad je izvršio i isplatu obaveza iz ranijeg perioda u iznosu od 32.780,02€ koje nijesu bile prikazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama za 2014. godinu.
Iznos od 6.966,49€ prenesen je sa računa Glavnog grada na račun Agencije za izgradnju i razvoj radi isplate po presudi P.br.1639/14.
Glavni grad u Izvješataju o neizmirenim obavezama za 2014. godinu, nije iskazao obavezu prema Fondu za obeštećenje u iznosu od 931.557,42€, a u 2015. godini po ovom osnovu izvršio je isplatu u iznosu od 231.557,38€ koja se odnosi na raniji period, sa računa 432 – Ostali transferi.

▪ **Glavni grad treba da, u Izvještaju o neizmirenim obavezama, realno prikaže sve dospjele a neplaćene obaveze.**

2.5.14. Tekuća budžetska rezerva

Na grupi računa 471- Tekuća budžetska rezerva evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplata iz tekuće budžetske rezerve. Sredstva tekuće budžetske rezerve planirana su u iznosu od 280.000,00€, a realizovana u iznosu od 262.996,35€, odnosno sa 93,93%, dok sredstva stalne budžetske rezerve nijesu trošena. Plan i izvršenje budžeta na ovoj poziciji prikazano jeu sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija			Plan 2015	Preusmjerenja		Tekući budžet	Izvršenje 2015	%izvršenja
				smanjenje	povećanje			
		REZERVE	430,000.00			430,000.00	262,996.35	61.16%
471		Tekuća budžetska rezerva	280,000.00			280,000.00	262,996.35	93.93%
	4711	Tekuća budžetska rezerva	280,000.00			280,000.00	262,996.35	93.93%
472		Stalna budžetska rezerva	150,000.00			150,000.00	0.00	0.00%
	4721	Stalna budžetska rezerva	150,000.00			150,000.00	0.00	0.00%

U skladu sa članom 53 Zakona o finansiranju lokalne samouprave sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za nepredviđene ili nedovoljno predviđene poslove koji se finansiraju iz budžeta. Takođe, članom 55 st 2 tačka 8 Zakona o finansiranju lokalne samouprave predviđeno je da Završni račun budžeta opštine sadrži i Izvještaj o korišćenju sredstava iz tekuće i stalne rezerve.

U navedenom Izvještaju, sredstva tekuće budžetske rezerve trošena su za namjene prikazane u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Opis	Iznos
1	Poboljšanje materijalne situacije	99,577.39
2	Pomoć za liječenje građana	33,915.00
3	Isplate zaposlenim ženama GG povodom 8. marta	25,060.50
4	Pomoći pojedincima i organizacijama za organizaciju i učestvovanje na takmičenjima, festivalima i manifestacijama	22,764.91
5	Pomoći sportskim klubovima	22,100.00
6	Pomoći za školovanje	16,650.00
7	Troškovi sahrane za socijalne slučajeve	12,718.25
8	Sanacije šteta od elementarnih nepogoda	9,600.30
9	Pomoći pojedincima i organizacijama za snimanje filma, serija, pjesama, kupovina CD, DVD	9,000.00
10	Pomoći pojedincima i organizacijama za realizaciju planiranih aktivnosti	6,210.00
11	Štampanje knjiga i kupovina monografije	5,400.00
Ukupno:		**262,996.35**

Sredstva su odobravana na osnovu člana 53 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, člana 74 Statuta Glavnog grada i člana 16 Odluke o Budžetu Glavnog grada za 2015. godinu. Gradonačelnik je donosio zaključke o odobrenju sredstava nakon dostavljenih akata (prijedlozi i mišljenja) od strane: nadležnih sekretarijata, Komisije za raspodjelu sredstava tekuće budžetske rezerve, Komisije za procjenu šteta od elementarnih nepogoda i zapisnika ovlašćenih službenika koji su vršili prijem lica i provjeru dostavljene dokumentacije. Komisija za raspodjelu sredstava tekuće rezerve je na osnovu člana 38 i 39 Poslovnika o radu gradonačelnika br: 01-031/14-5726 od 03.11.2014. godine davala Prijedloge o potrebi i visini novčane pomoći. Troškovi sahrana stranih državljana isplaćivani su u skladu sa obavezama iz čl. 40. Odluke o uslovima i načinu sahranjivanja umrlih i uređivanju i održavanju groblja ("Sl. list RCG" – opštinski propisi, br. 19/98).
Glavni grad je donio Pravilnik o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve i objavio dana 18.03.2016. godine u "Sl. list CG"– opštinski propisi, br. 13/16.

2.6. Blagajničko poslovanje

Glavni grad Podgorica je donio akt kojim se reguliše blagajničko poslovanje – Interno uputstvo o blagajničkom poslovanju br: 05-402/12-6163 od 01.10.2012. godine. Na nivou Glavnog grada vodi se samo jedna blagajna i blagajničko poslovanje obavlja se u Sekretarijatu za finansije. Za obavljanje blagajničkih poslova (podizanje, isplata i knjiženje gotovine) zadužen/a je blagajnik/ca. Blagajnik/ca pored blagajničkih poslova obavlja i dio poslova Samostalnog referenta za obračun računovodstvene dokumentacije.
Popis sredstava u blagajni izvršila je Komisija za popis koja je formirana od strane Sekretarijata za finansije. Komisija za popis je utvrdila da stanje u blagajni Glavnog grada na dan 31.12.2015. godine iznosi 0,00€. S obzirom da Glavni grad ne vodi Blagajnički dnevnik, nije se moglo utvrditi stanje u blagajni na početku godine.
U postupku revizije utvrđena su neslaganja između podataka evidentiranih u Bazi podataka i podataka iz izvorne dokumentacije, koje se odnose na promet i saldo na kraju godine, kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

Blagajna	Početno stanje (saldo na dan 31.12.2014.)	Promet		Saldo na dan 31.12.2015.
		Duguje	Potražuje	
Baza podataka	0,00	169.536,39	24.176,82	145.359,57
Izvorna dokumentacija	ne postoji podatak	163.583,45	163.583,01	0,44

Revizijom je utvrđeno:

- U blagajni Glavnog grada ne vodi se blagajnički dnevnik u kome se evidentiraju gotovinski tokovi novca na dnevnom nivou;
- Isplate iz blagajne koje se odnose na stornirane prihode vrše se na osnovu dokumentacije koja ne sadrži Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu i koja nije ovjerena od strane odgovornog lica (isplate sopstvenih prihoda javnim ustanovama, mjesnim zajednicama).

Iznos od 4.593,92 isplaćen je na osnovu ostvarenih prihoda potrošačkih jedinica budžeta Glavnog grada koji su ostvarile obavljanjem svoje djelatnosti.

Iznos od 13.098,97€ koji se odnosi na stornirane prihode organizacionih jedinica nije evidentiran u glavnoj knjizi;

- Blagajnička dokumentacija se ne nalazi na jednom mjestu i nije sintetizovana;
- Povraćaj neutrošene akontacije u iznosu od 3.143,12€ uplaćivan je na žiro račun sa kojeg je vršeno podizanje gotovine;
- Glavni grad ne vodi registar o avansima izdatim od strane Trezora. Isplata avansa se vrši na osnovu pismenog zahtjeva za izdavanje avansa kojeg Sekretaru za finansije podnosi starješina organa;
- Rješenjem o formiranju komisije za popis pokretnih i nepokretnih stvari, br: 05-402/15-6829 od 15.12.2015. godine nije predviđen popis gotovine u blagajni. Po izjavi odgovornog lica, popis sredstava u blagajni je izvršen od strane navedene komisije koja je utvrdila da stanje na dan 31.12.2014. godine iznosi 0,00€.

▪ Glavni grad treba da vodi Blagajnički dnevnik u kojem se evidentiraju gotovinski tokovi novca na dnevnom nivou i da isplate iz blagajne vrši samo na osnovu relevantne dokumentacije koja sadrži podatke o gotovinskoj isplati (namjenu i iznos koji treba isplatiti), a koja je odobrena od strane starješine organa.

▪ Glavni grad treba da objedini blagajničku dokumentaciji na jednom mjestu i da u skladu sa članom 6 Internog uputstva o blagajničkom poslovanju, gotovinu podignutu na ime avansa čuva u blagajni i da je za nju odgovoran nadležni službenik za finansije - blagajnik koji jedini ima pristup novcu i mjestu u kojem se novac čuva.

▪ Glavni grad treba da shodno članu 155 i 156 Uputstva o radu trezora lokalne samouprave i članu 5 Internog uputstva o blagajničkom poslovanju vodi registar izdatih avansa u kojem evidentira podatke o iznosu avansa, svrsi plaćanja i dopunjavanju avansa i neutrošeni dio akontacije tokom godine ne uplaćuje na žiro račun.

▪ Glavni grad treba da prilikom obaveznog godišnjeg popisa imenuje Komisiju koja će imati zadatak da izvrši popis gotovine u blagajni, sredstava na žiro računima, obaveza i potraživanja.

2.7. Neizmirene obaveze i zaduženje

Neizmirene obaveze na kraju 2014. godine - Glavni grad Podgorica je u Izvještaju o neizmirenim budžetskim obavezama za 2014. godinu (obrazac NEO) evidentirao da nema neizmirenih obaveza na dan 31.12.2014. godine. U postupku revizije utvrđeno je da je Glavni grad u 2015. godini izvršio plaćanje obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 1.416.190,94€, a iste nije iskazao u Izvještaju o neizmirenim budžetskim obavezama za 2014. godinu.

Plaćanje neizmirenih obaveza se, u najvećem dijelu, odnosi na prinudnu naplatu po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja (1.149.484,47€), plaćanje obaveza prema Fondu za obeštećenje (231.557,38€) i plaćanje obaveza po računima (35.149,09€).

Revizijom je utvrđeno da je Glavni grad u Izvještaju o neizmirenim obavezama – Obrazac NEO za 2014. godinu trebao da iskaže sledeće obaveze:

- **Obaveze za ostale tekuće izdatke** – Iznos od 18.991,92€ obuhvata neizmirene obaveze po osnovu duga za utrošenu vodu.
- **Obaveze za transfere institucijama, pojedincima, NVO i javnom sektoru** – Iznos od 938.435,62€ obuhvata neizmirene obaveze prema Fondu za obeštećenje (931.557,42€) po osnovu obaveze za prodatu imovinu i obaveze po osnovu isplate nematerijalne štete fizičkim licima (6.878,20€).
- **Obaveze za kapitalne izdatke –** Iznos od 1.158.763,44€ obuhvata neizmirene obaveze, koje se uglavnom odnose na eksproprijaciju nepokretnosti od čega je najznačajniji iznos isplaćen za eksproprisani poslovni prostor - restoran „Radovče“ (iznos od 1.116.704,45€).

Neizmirene obaveze na 31.12.2015. godine su smanjene u odnosu na 31.12.2014. godine za 1.416.190,94€. Neizmirene obaveze Glavnog grada na kraju 2015. godine iskazane u Izvještaju o neizmirenim budžetskim obavezama (obrazac NEO) iznosile su 700.000,04€, a stanje neizmirenih obaveza javnih preduzeća i ustanova na dan 31.12.2015. godine nije iskazano.
Neizmirene obaveze Glavnog grada, na 31.12.2015. godine odnose se na obaveze prema Fondu za obeštećenje, po osnovu neizmirenih obaveze za prodatu imovinu u ranijem periodu. U izvještaju o neizmirenim obavezama za 2015. godinu nijesu iskazane obaveze prema d.o.o „Čistoća“ u iznosu od 123.509,94€, koje je navedeno preduzeće iskazalo u IOS-u a Glavni grad iste osporio.

Glavni grad ne vodi evidenciju obaveza u skladu sa članom 7 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore, vanbudžetskih fondova i budžeta opština na klasi 2, tako da se u postupku revizije nije mogla utvrditi tačnost iskazanih podataka o neizmirenim obavezama.

Zaduženje Glavnog grada

Glavni grad Podgorica se kreditno zadužio i dao garancije u iznosu od **45.717.064,08€.** Stanje duga po osnovu kredita (bez garancija) na dan 31.12.2014. godine iznosilo je 26.343.033,83€, a u toku 2015. godine Glavni grad je otplatio kredite u iznosu od 3.290.405,16€, tako da je stanje kredita (bez garancija) na kraju 2015. godine iznosilo 23.070.204,66€, dok stanje duga sa datim garancijama na dan 31.12.2015. godine iznosi 33.782.285,45€. Pregled ukupnih kreditnih obaveza Glavnog grada Podgorice, dat je u sljedećoj tabeli:

	Vrsta zaduženja	*Broj zaključenih ugovora*	*Iznos zaduženja*	*Stanje 31.12.2014.*	*Povećanje*	*Smanjenje*	*Stanje 31.12.2015.*
I	***Ino dug***	*5 ugovora o kreditu*	*31.850.000,00*	*25.559.549,35*	*0,00*	*2.916.573,82*	*22.642.975,53*
II	***Domaći dug***	*8 ugovora o kreditu*	*2.193.295,11*	*783.484,48*	*0,00*	*373.831,34*	*427.229,13*
	Ukupno krediti:		***34.043.295,11***	***26.343.033,83***	***0,00***	***3.290.405,16***	***23.070.204,66***
III	***Garancije***	*5 datih garancija*	*11.673.768,97*	*10.153.029,80*	*1.200.000,00*	*640.949,01*	*10.712.080,79*
	Ukupno krediti i garancije:		***45.717.064,08***	***36.496.063,63***	***1.200.000,00***	***3.931.354,17***	***33.782.285,45***

I.<u>Inostrani dug</u> - Glavni grad se zadužio 31.850.000,00€ kod sljedećih međunarodnih finansijskih institucija:

Red. br.	*Banka*	*Datum*	*Ugovor*	*Namjena*	*Iznos kredita (u eurima)*	*Datum dospijeća*	*Uslovi*
Ino dug					*31.850.000,00*		
1	*Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije*	*14.12.2006. g.*	*Ugovor o kreditu br. 100341 od 14.12.2006. godine*	*refinasiranje investicionog kredita namijenjenog fin. Projekta Milenijumski most i nove investicije a iznos od 1.100.000,00€ stavjen na raspolaganje Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice*	*2.200.000,00*	*31.12.2018. g.*	*Grejs period 3 godine, rok otplate 12 godina u 36 tromjesečnih rata počev od 31. marta 2010. godine, kam.stopa jednaka 3-mjesečnom EURIBOR-u uvećanom za kamatnu marginu do 2,65%*
2	*Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije*	*16.04.2008. g.*	*br. 100.619 br. Glavnog grada 01-031/08-2244 od 16.04.2008. godine*	*dugoročni kredit za finasiranje investicija Glavnog grada Podgorice*	*3.800.000,00*	*31.03.2023. g.*	*Grejs period 3 godine, rok otplate 15 godina u 48 tromjesečnih rata počev od 31. marta 2011 godine,kam.stopa jednaka 3-mjesečnom EURIBOR-u uvećanom za kamatnu marginu do 1,60%*
				dugoročni kredit za finasiranje investicija Glavnog grada Podgorice	*4.200.000,00*		
				ukupno:	*8.000.000,00*		
3	***Međunarodna finansijska korparacija***	*08.06.2012. g.*	*Investicija br. 31065 br. Glavnog grada 01-031/12-3336 od 08.06.2012.*	*refinansiranje kredita kod Erste banke , koji je zaključen 02.10.2009. godine za izgradnju, završetak radova i vlasništvo nad Mostom na Ribnici*	*10.700.000,00*	*15.07.2024. g.*	*Grejs period 3 godine, rok otplate 10 godina u 20 polugodišnjih rata počev od 15. jula 2014. godine,kam. stopa je zbir 4% i EUROBOR-a na dan utvrđivanja kamate,*
4	***International Finance Corparation***	*17.12.2010. g.*	*investicija br. 30009, br. Glavnog grada 01-031/10-37449*	*finasiranje izgradnje I i IV faze mini obilaznice u Podgorici.*	*10.150.000,00*	*31.08.2018.g.*	*Grejs period 2godine, rok otplate kredita - 10 godina ne uključujući grejs period, kamatna stopa Eurobor +4,75%*
5	***Stichting Dutch International Guarantees***	*01.06.2005. g.*	*br. 2004-04, broj Glavnog grada*	*finasiranje izgradnje 48 stanova za rješavanje stambenog pitanja lica u stanju socijalne potrebe (iznos kredita*	*800.000,00*	*31.12.2012. g*	*Rok otplate kredita - 10 godina, kamatna stopa 4,6 % , premija*

1. <u>Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije</u> **-** Ugovor o kreditu br. 100341 od 14.12.2006. godine na iznos od 2.200.000,00€. Dio kreditnog iznosa od 1.100.000,00€ odnosi se na refinansiranje investicionog kredita namijenjenog finansiranju Projekta Milenijumski most i nove investicije, a drugi dio kredita u iznosu od 1.100.000,00€ dat je na raspolaganje Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice za iste potrebe. Stanje kredita na dan 31.12.2015. godine iznosilo je 733.333,36€. Stanje duga koje je utvrđeno revizijom odgovara stanju duga koje je potvrđeno od strane davaoca kredita i isto je iskazano u Izvještaju br. 05-402/16-119 od 19.01.2016. godine koji je Glavni grad dostavio Ministarstvu finansija. Vlada CG je Zaključkom br. 02-6214 od 09.07.2003. godine dala saglasnost da Glavni grad preduzme aktivnosti za obezbjeđenje sredstava neophodnih za izgradnju mosta "Milenijum", a Zaključkom br. 03-9478 od 12.12.2006. godine dala saglasnost da se Glavni grad dugoročno zaduži kod Dexia Kommunalkredit Bank AG na iznos od 2,2 miliona eura. Dostavljena je i Odluka Skupštine opštine br. 01-030/03-12287 od 30.09.2003. godine o zaduženju za izgradnju mosta "Milenijum".

2. <u>Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije</u> - Ugovor o kreditu br. 100619, br. Glavnog grada 01-031/08-2244 od 16.04.2008. godine na iznos od 8.000.000,00€, za finansiranje investicija u infrastrukturu Glavnog grada Podgorice – mini zaobilaznice i vodovodnih sistema u Podgorici. Stanje kredita na dan 31.12.2015. godine iznosilo 4.833.333,27€. Stanje duga koje je utvrđeno revizijom odgovara stanju duga koje je potvrđeno od strane davaoca kredita i isto je iskazano u Izvještaju br. 05-402/16-119 od 19.01.2016. godine koji je Glavni grad dostavio Ministarstvu finansija. Vlada CG je Zaključkom br. 03-1426 od 02.03.2007. godine dala saglasnost da Glavni grad preduzme aktivnosti za obezbjeđenje kreditnih sredstava neophodnih za izgradnju mini zaobilaznice i vodovodnih sistema. Dostavljena je i Odluka Skupštine opštine br. 01-030/08-491 od 08.05.2008. godine o davanju saglasnosti na ugovor o kreditu.

3. Međunarodna finansijska korporacija - International Finance Corporation (IFC) - Ugovor o kreditu br. 31065, br. Glavnog grada 01-031/12-3336 od 08.06.2012. godine na iznos od 10.700.000,00€. Ugovor o kreditu je zaključen za refinansiranje kredita kod Erste banke od 02.10.2009. godine koji je bio namijenjen za izgradnju, završetak radova i vlasništvo nad Mostom na Ribnici. Stanje kredita 31.12.2015. godine iznosilo je 9.171.428,00€. Stanje duga utvrđeno revizijom odgovara stanju duga koje je potvrđeno od strane davaoca kredita i isto je iskazano u Izvještaju br. 05-402/16-119 od 19.01.2016. godine koji je Glavni grad dostavio Ministarstvu finansija. Vlada CG je Zaključkom br. 06-960/5 od 17.05.2012. godine dala saglasnost da se Glavni grad kreditno zaduži za refinansiranje kredita. Dostavljena je i Odluka Skupštine opštine br. 01-030/12-491 od 11.06.2012. godine o davanju saglasnosti na ugovor o kreditu.
Otplatu kreditnih obaveza u iznosu od 1.019.048,00€, izvršena je sa računa 441- Kapitalni izdaci, umjesto sa računa 461-2 Otplata HOV i kredita nerezidentima.

4. Međunarodna finansijska korporacija - International Finance Corporation (IFC) - Ugovor o kreditu br. 30009, br. Glavnog grada 01-031/10-37449 od 17.12.2010. godine na iznos od 10.150.000,00€ za finansiranje završetka izgradnje I i IV faze miniobilaznice u Podgorici. Stanje kredita na dan 31.12.2015. godine iznosilo je 7.250.002,90€. Stanje duga utvrđeno revizijom odgovara stanju duga koje je potvrđeno od strane davaoca kredita. Međutim, Glavni grad je u Izvještaju br. 05-402/16-119 od 19.01.2016. godine koji je dostavio Ministarstvu finansija iskazao stanje duga po navedenom kreditu u iznosu od 7.239.827,82€, odnosno manje za 10.175,08€. Vlada CG je Zaključkom br. 03-1426 od 02.03.2007. godine dala saglasnost da Glavni grad preduzme neophodne aktivnosti u cilju obezbjeđenja kreditnih sredstava potrebnih za izgradnju minizaobilaznice i vodovodnih sistema u Podgorici. Skupština opštine je donijela Odluku br. 01-030/07-356 od 12.04.2007. godine o zaduženju Glavnog grada na iznos od 28 miliona za finansiranje investicionih projekata od značaja za Glavni grad, a odlukom br. 01-030/10-1319 od 15.12.2010. godine dala saglasnost na predlog ugovora o kreditu između Glavnog grada i IFC-a na iznos od 10.150.000,00€.

5. Dutch International Guarantees for Housing (DIGH**) -** Ugovor o kreditu br. br. 2004-04 od 27.04.2005. godine na iznos od 817.532,00€, uključujući i DIGH premiju od 17.532,00€ za finansiranje izgradnje 48 stanova u dvije identične zgrade u Podgorici. Stanje kredita na dan 31.12.2015. godine iznosilo je 654.878,00€. Stanje duga utvrđeno revizijom odgovara stanju duga koje je dostavio davaoc kredita. Međutim, Glavni grad je u Izvještaju br. 05-402/16-119 od 19.01.2016. godine koji je dostavio Ministarstvu finansija iskazao stanje duga po navedenom kreditu u iznosu od 637.347,00€, odnosno manje za 17.531,00€.
Nije dostavljen zaključak Vlade CG, kao ni Odluka Skupštine opštine o zaduženju. Dostavljena je samo Odluka Upravnog odbora Javnog stambenog preduzeća Podgorica o zaduženju za izgradnju 48 stanova za potrebe rješavanja stambenog pitanja lica u stanju socijalne potrebe, kojom je predviđeno da će otplatu kredita vršiti osnivač preduzeća, odnosno Glavni grad Podgorica. Otplata obaveza po navedenom kreditu u iznosu od 50.782,60€ izvršena je sa sa računa 441 - kapitalni izdaci, umjesto sa računa 461-2 Otplata HOV i kredita nerezidentima (19.749,00€) i sa računa 416 - Kamate za otplatu kamata (31.033,00€).

II.<u>Domaći dug</u> - Glavni grad se zadužio 2.193.295,11€ kod sljedećih finansijskih institucija u zemlji:

Red. br.	Banka	Datum	Ugovor	Namjena	Iznos kredita (u eurima)	Datum dospijeća	Uslovi
Domaći dug					2.193.295,11		
1.	Investiciono razvojni fond	12.04.2007. g.		I emisila obveznica	1.000.000,00	12.04.2016. g	Grejs period 3 godine, rok otplate obveznica 10 godina uključujući grejs period, kamatna stopa 3 %
2	Investiciono razvojni fond	09.07.2009. g.		II emisija obveznica	700.000,00	31.12.2018. g	Rok otplate obveznica 7 godina, kamatna stopa 5 %
3	Hypo Alpe - Adria Bank AD Podgorica	27.02.2012. g.	Ugovori o lizingu broj: HB00127,	držanje i korišćenje predmeta lizinga -motorno vozilo marke Toyota	47.600,00	29.02.2016. g	Otplata u 48 rata mjesečno u iznosu od po 1.197,00€ (glavnica + kamata), kamatna stopa je tromjesečni EUROBOR + 8,14%
4	Hypo Alpe - Adria Bank AD Podgorica	27.02.2012. g.	Ugovori o lizingu broj: HB00128,	držanje i korišćenje predmeta lizinga -motorno vozilo marke Toyota	47.600,00	29.02.2016. g	Otplata u 48 rata mjesečno u iznosu od po 1.197,00€ (glavnica + kamata), kamatna stopa je tromjesečni EUROBOR + 8,14% na godišnjem nivou
5	Hypo Alpe - Adria Bank AD Podgorica	07.02.2013. g.	Ugovori o lizingu broj: HB00496	držanje i korišćenje predmeta lizinga -oprema za nadogradnju vatrogasnog vozila: FAP	92.137,50	29.02.2016. g	Otplata u 36 rata mjesečno u iznosu od po 2.908,55€ (glavnica + kamata), uz učešće od 30.712,50€, kamatna stopa tromjesečni EUROBOR +8,31% na godišnjem nivou
6	Hypo Alpe - Adria Bank AD Podgorica	08.04.2013. g.	Ugovori o lizingu broj: HB00584	držanje i korišćenje predmeta lizinga -motorno vozilo marke: MAN	227.851,70	03.05.2016. g	Otplata u 36 rata mjesečno u iznosu od 7.192,72€, uz učešće od 75.950,50€, kamatna stopa tromjesečni EUROBOR +8,28% na godišnjem nivou
7	Hypo Alpe - Adria Bank AD Podgorica	23.04.2015. g.	Ugovori o lizingu broj: HB001239	držanje i korišćenje predmeta lizinga - motorno vozilo marke: Opel	17.575,99	30.04.2016. g	Otplata u 36 rata mjesečno u iznosu od 549,31€ (glavnica + kamata), uz učešće od 4.394,00€, kamatna stopa tromjesečni EUROBOR +7,80% na godišnjem nivou
8	Hypo Alpe - Adria Bank AD Podgorica	28.03.2011. g.	Ugovori o finas. lizingu broj: PG03052	držanje i korišćenje predmeta lizinga - motorno vozilo marke: Range Rover	60.529,92	28.03.2015.g	Otplata u 48rata mjesečno u iznosu od 1.261,04 (glavnica + kamata), uz učešće od 21.507,81€,kamata uključena u ugovorenu vrijednost i iznosi 10.344,94€

<u>1. Investiciono razvojni fond –</u> Skupština Glavnog grada Podgorice je 12.04.2007. godine donijela Odluku o zaduženju Glavnog grada Podgorice emitovanjem I (prve) emisije obveznica br. 01-030/07-357, na iznos od 1.000.000,00€, za izgradnju infrastrukturnih objekata. Stanje duga po osnovu otplate obveznica na dan 31.12.2015. godine iznosi 123.538,00€. Stanje duga utvrđeno revizijom odgovara stanju duga koje je potvrđeno od strane IRF - a i isto je iskazano u Izvještaju br. 05-402/16-119 od 19.01.2016. godine koji je Glavni grad dostavio Ministarstvu finansija. Vlada CG je Zaključkom br. 03-460 od 8.02.2007. godine dala saglasnost Glavnom gradu da na ime kreditnog zaduženja izvrši emisiju obveznica u visini 1.000.000,00€.

2**.** <u>Investiciono razvojni fond</u> – Skupština Glavnog grada Podgorice je donijela Odluku br. 01-030/07-357 10.07.2009. godine o zaduženju glavnog grada Podgorice emitovanjem II (druge) emisije obveznica, na iznos od 700.000,00€, radi finansiranja investicije – izgradnja kolektora fekalne kanalizacije duž magistralnog puta M-2, a koja je utvrđena Programom uređenja prostora za 2009. godinu. Stanje duga po osnovu otplate obveznica na dan 31.12.2015. godine iznosi 239.263,00€. Stanje duga utvrđeno revizijom odgovara stanju duga koje je potvrđeno od strane IRF - a isto je iskazano u Izvještaju br. 05-402/16-119 od 19.01.2016. godine koji je Glavni grad dostavio Ministarstvu finansija. Vlada CG je Zaključkom br. 03-7083 od 04.06.2009. godine dala saglasnost da se Glavni grad kreditno zaduži kod Investiciono razvojnog fonda (bivši Fond za razvoj) u visini do 700.000,00€.

3.Hypo Alpe - Adria Bank AD Podgorica – Glavni grad je zaključio sljedeće ugovore o finansijskom lizingu*:*

- Ugovori o finansijskom lizingu broj: HB00127 od 27.02.2012. godine,
- Ugovori o finansijskom lizingu broj: HB00128 od 27.02.2012. godine,
- Ugovori o finansijskom lizingu broj: HB00496 od 07.02.2013. godine,
- Ugovori o finansijskom lizingu broj: HB00584 od 08.04.2013. godine,
- Ugovori o finansijskom lizingu broj: HB001239 od 23.04.2015. godine,
- Ugovori o finansijskom lizingu broj: PG03052 od 28.03.2011. godine.

U toku u 2015. godine izvršene su otplate obaveza po osnovu lizinga u iznosu od 161.974,33€, od čega se iznos od 146.266,60€ odnosi na otplatu glavnice, iznos od 11.104,58€ na otplatu kamate, a iznos od 4.603,15€ na troškove učešća po Ugovoru o lizingu br. HB001239. Otplata lizinga u 2015. godini prikazana je u sljedećoj tabeli:

		Otplata lizinga u 2015. godini					
Broj ugovora	***Stanje duga po IOS-u-glavnica 31.12.2014***	***Učešće za kredit***	***otplaćeno glavnice***	***otplaćeno kamata***	***Ukupno:***	***Stanje duga utvrđeno u post. revizije***	***Stanje duga po IOS-u-glavnica 31.12.2015***
HB 00496	*41.267,44*		*32.668,32*	*2.221,26*	***34.889,58***	***8.599,12***	*8.599,12*
HB 00584	*114.880,20*		*79.998,67*	*6.234,23*	***86.232,90***	***34.881,53***	*34.881,53*
HB00127	*16.638,92*		*13.174,65*	*877,11*	***14.051,76***	***3.464,27***	*3.464,27*
HB00128	*16.638,92*		*13.174,65*	*877,11*	***14.051,76***	***3.464,27***	*3.464,27*
HB01239	***novi kredit***	*4.603,15*	*3.557,05*	*835,91*	***8.996,11***	***14.471,03***	*14.471,03*
PG03052	***nije iskazano***		*3.693,26*	*58,96*	***3.752,22***	***0,00***	***nije iskazano***
Ukupno:	***189.425,48***	***4.603,15***	***146.266,60***	***11.104,58***	***161.974,33***	***64.880,22***	***64.880,22***

Stanje kredita po lizingu na dan 31.12.2015. godine iznosi 64.880,22€ i isto odgovara stanju duga utvrđenom u postupku revizije. U Izvode otvorenih stavki nijesu uključene obaveze po Ugovoru o finansijskom lizingu br. PG03052 od 28.03.2011. godine, a iste su plaćane u 2015. godini u iznosu od 3.752,22€ (glavnica -3.693,26€ i kamata 58,96€).

Revizijom je utvrđeno da je otplata obaveza po finansijskom lizingu izvršena sa računa 441 - Kapitalni izdaci, umjesto sa računa 461-Otplata HOV i kredita za otplatu glavnice po lizingu (146.266,60€) i troškove učešća u lizingu (4.603,15€) i sa računa 416 - Kamate za otplatu kamata (11.045,62€).

Izdate garancije - Glavni grad Podgorica izdao je garancije u iznosu od 11.692.028,00€ sledećim preduzećima čiji je osnivač:

Red. br.	***Banka***	***Datum***	***Ugovor***	***Namjena***	***Iznos kredita (u eurima)***	***Datum dospijeća***	***Uslovi***
Date garancije					***11.673.768,97***		
1	***Investiciono razvojni fond***	*12.06.2013.g.*	*realizacija infrastrukturnog projekta*	*Garancija za JP "Vodovod i kanalizacija" Podgorica po Ugovoru o kreditu br. 0102-2214/1 od 12.06.2013. godine i Anex 1 br. 00-411-0200523.4 od 26.08.2013. godine, zaključenom sa IRF CG*	*3.500.000,00*	*30.06.2023.*	*Otplata u 96 mjesečnih rata, grejs period 2 godine. Redovna kamatna stopa 5,5%, a efektivna na dan zaključenja ugovora 5,64% i podložna je promjenama.*
2	***Investiciono razvojni fond***	*24.12.2015.g.*	*Ugovor o jemstvu br. 05-13013-6370/1 od 24.12.2015. g. (investicioni projekat-rekonstrukcija crpne*	*Garancija za JP "Vodovod i kanalizacija" Podgorica po Ugovoru o kreditu br. 05-13011-6304/1 od 21.12.2015. godine zaključenom sa IRF CG*	*1.200.000,00*	*30.06.2023.*	*kamatna stopa 5%, grejs period 2 godine , rok otplate 8 godina*
3	***NLB Montenegro banka***	*02.02.2011.g.*	*Ugov. br. 00-411-1600004.9/978 (za rekonstrukciju rasvjete Gradskog stadiona)*	*Garancija za "Sportski objekti" d.o.o*	*125.000,00*	*11.02.2016.*	*kamatna stopa 7% , rok otplate 5 godina*
4	***EIB***	*25.7.2013.g.*	*za realizaciju projekta izgradnje Postrojenja za tretman procjednih voda na deponiji "Livade"*	*Garancija za "Deponija" d.o.o*	*1.867.028,00*	*15.04.2027.*	*kamata 3 ,137%, rok otplate 10 godina, grejs period 2 godine,otplata kredita u jednakim polugodišnjim ratama*
5	***Kraljevina Španije***	*04.06.2009.g.*	*za izgradnj "Regionalnog reciklažnog centra"na lokaciji Livade*	*Garancija za "Deponija" d.o.o*	*4.981.740,97*	*19.05.2025.*	*kamata 1%, rok otplate 16 godina, grejs period 5 godina*

1. Ugovor o jemstvu br. 05-13013-6370/1 od 24.12.2015. godine zaključen između Investiciono razvojnog fonda i Glavnog grada Podgorice (Jemca) na iznos od 1.200.000,00€ od čega je povučen iznos od 525.980,84€, kojim je Glavni grad neopozivo preuzeo obavezu da će u korist IRF CG ispuniti sve obaveze, koje je "Vodovod i kanalizacija" d.o.o Podgorica (Glavni dužnik), kao korisnik kredita, preuzeo od IRF CG kao davaoca kredita, po osnovu ugovora o kreditu br. 05-13011-6304/1 od 21.12.2015. godine, ukoliko to ovaj ne učini.
"Vodovod i kanalizacija" d.o.o se kreditno zadužio za realizaciju investicionog projekta - rekonstrukcija crpne stanice "Mareza 1". Glavni grad kao Jemac se obavezao da obezbijedi davaocu kredita: 8 mjenica, 8 ovlašćenja za naplatu Korisnika kredita, 10 mjeničnih ovlašćenja i 8 ovlašćenja za naplatu kojim garantuje urednu otplatu kredita. Skupština Glavnog grada je za navedeni kredit dala saglasnost JP br. 02-030/15-1446 od 6.11.2015. godine**.** Glavni grad nije dostavio na uvid saglasnost Vlade za davanje garancije i potpisivanje ugovora o jemstvu.

2. Ugovor o kreditu br. 14959 od 20.06.2013. godine na iznos od 3.500.000,00€ zaključenim između Investiciono razvojnog fonda i JP "Vodovod i kanalizacija" Podgorica za realizaciju iinfrastrukturnog projekta – izgradnja sekundarne kanalizacione mreže i proširenje sistema vodosnadbijevanja. Sredstva obezbjeđenja plaćanja su: 20 mjenica sa mjeničnim ovlašćenjima Korisnika kredita, 20 ovlašćenja za naplatu Korisnika kredita, 10 mjenica sa mjeničnim ovlašćenjima Glavnog grada Podgorice i 10 ovlašćenja za naplatu Glavnog grada.
Skupština Glavnog grada je za navedeni kredit koji je "Vodovod i kanalizacija" d.o.o Podgorica zaključilo sa Investiciono razvojnim fondom dala saglasnost br. 02-030/13-412 od 10.05.2015. godine. Glavni grad nije dostavio na uvid saglasnost Vlade za davanje garancije po navedenom kreditu. U Izvještaju kreditnog registra Centralne banke navedeni kredit je evidentiran kao jemstvo, a u postupku revizije nije dostavljen Ugovor o jemstvu.

3. Ugovor o kreditu br: 00-411-1600004.9/978 od 02.02.2011. godine koji je zaključilo JP "Sportski objekti" Podgorica sa NLB Montenegro bankom na iznos od 125.000,00€, za rekonstrukciju reflektorske rasvjete Gradskog stadiona. Sredstva obezbjeđenja plaćanja su: mjenica i mjenična ovlašćenja Korisnika kredita, ovlašćenja za naplatu Korisnika kredita, mjenica i mjenična ovlašćenja Glavnog grada i ovlašćenja za naplatu Glavnog grada. Skupština Glavnog grada je za navedeni kredit dala saglasnost JP br. 02-030/10-1321 od 15.12.2010. godine. Glavni grad nije dostavio na uvid saglasnost Vlade za davanje garancije na navedeni kredit.
Revizijom je utvrđeno da je Glavni grad u 2015. godini izvršio prenos sredstava preduzeću "Sportski objekti" d.o.o (ranije JP Sportski objekti) po datoj garanciji u iznosu od 29.698,32€ (glavnica -28.272,68€ i kamata -1.425,64€) sa računa 4413 - Kapitalni izdaci, umjesto sa računa 462 – Otplata garancija.

4. Ugovor o prosleđivanju sredstava kredita od 1.867.028,00€, koji je zaključilo preduzeće "Deponija" d.o.o Podgorica sa Vladom – Ministarstvo finansija i "Project – Consulting" d.o.o Podgorica dana 04.09.2013. godine, a na osnovu Finansijskog ugovora zaključenog između Evropske investicione banke (EIB) i Crne Gore Fi number 25.247-SEPARIS, br. 2006-0038 od 24.11.2009. godine na iznos od 27 miliona eura**.** Navedenim Ugovorom obezbijeđena su sredstva za realizaciju projekta izgradnje Postrojenja za tretman procjednih voda na deponiji "Livade"u Podgorici. U toku grejs perioda "Deponija" d.o.o je dužna da otplaćuje kamatu Ministarstvu finansija, u skladu sa amortizacionim planom otplate. Skupština Glavnog grada je za navedeni kredit dala preduzeću "Deponija" d.o.o saglasnost br. 02-030/13-758 od 11.07.2013. godine i saglasnost br. 01-030/13-1567 od 26.12.2013. godine. Ugovorom o prosleđivanju sredstava kredita nijesu definisane obaveze Glavnog grada u svrhu obezbjeđenja plaćanja po ugovoru, a Glavni grad obaveze po navedenom ugovoru vodi kao garanciju.

5. Ugovor o prosleđivanju sredstava i obaveza od 4.981.740,97€, zaključen između Glavnog grada i Vlade – Ministarstvo finansija, 04.06.2009. godine, po osnovu Ugovora o zajmu zaključenom između državnog instituta za kredite Kraljevine Španije i Crne Gore – Ministarstva finansija. Navedenim ugovorom obezbijeđena su sredstva za Projekat "Izgradnja regionalnog reciklažnog centra u Livadama – Podgorica". Glavni grad je na ime obezbjeđenja plaćanja navedenih obaveza predao Ministarstvu finansija mjenice i mjenična ovlašćenja u pojedinačnom iznosu šestomjesečnog anuiteta do kraja otplatnog perioda. Glavni grad se obavezao da će sve obaveze iz Ugovora o zajmu (po kojem su proslijeđena predmetna sredstva), a koje se tiču nadležnosti Glavnog grada i preduzeća osnovanih od strane Glavnog grada, uredno izvršavati. Uvidom u amortizacioni plan otplate kredita, kao i u izvještaj Ministarstva finansija o potvrdi stanja duga po kreditu od Kraljevine Španije br. 06-1984/1 od 15.04.2016. godine, utvrđeno je da su sve dospjele obaveze plaćene i da stanje duga po istom na dan 31.12.2015. godine iznosi 4.302.412,63€. Plaćanje obaveza po navedenom kreditu vrši preduzeće "Deponija" d.o.o Podgorica, a Glavni grad obaveze po istom vodi kao garanciju.
Revizijom je utvrđeno da je Glavni grad u 3 (tri) slučaja davao garancije bez saglasnosti Vlade**.**

▪ Glavni grad treba da u slučaju budućih zaduženja, shodno članu 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članu 60-64 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, prilikom davanja garancija i zaduženja prethodno pribavi saglasnost Vlade.

Otplata obaveza po kreditima i garancijama

Na osnovu podataka dobijenih od strane Kreditnog registra Centralne banke, davoca kredita i prezentiranih Ugovora o kreditima, utvrđeno je stanje obaveza po kreditima na dan 31.12.2014. godine i na dan 31.12.2015. godine, kao i iznos otplata po kreditima tokom 2015. godine, koji je prikazan u sljedećoj tabeli:

R. br.	Banka	Datum ugovora	Ugovor broj:	Ugovoreni iznos (u €)	Stanje 31.12.2014.	Povećanje	Smanjenje	Stanje 31.12.2015.
Ino dug				**31.850.000,00**	**25.559.549,35**	**0,00**	**2.916.573,82**	**22.642.975,53**
1	Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije	14.12.2006. g.	br. 100341	2.200.000,00	977.777,80	0,00	244.444,44	733.333,36
2	Dexia Kommunalkredit Bank AG iz Austrije	16.04.2008. g.	br. 100.619	3.800.000,00	2.612.499,95	0,00	316.666,68	2.295.833,27
			br. 113635	4.200.000,00	2.887.500,00	0,00	350.000,00	2.537.500,00
				8.000.000,00	**5.499.999,95**	**0,00**	**666.666,68**	**4.833.333,27**
3	Međunarodna finansijska korparacija	08.06.2012. g.	Investicija br. 31065 br. Glavnog grada 01-031/12-3336	10.700.000,00	10.190.476,00	0,00	1.019.048,00	**9.171.428,00**
4	International Finance Corparation	17.12.2010. g.	investicija br. 30009, br. Glavnog grada 01-031/10-37449	10.150.000,00	8.216.668,60	0,00	966.665,70	7.250.002,90
5	Stichting Dutch International Guarantees for Housing	12.05.2006. g.	br. 2004-04	800.000,00	674.627,00	0,00	19.749,00	654.878,00
Domaći dug				**2.193.295,11**	**787.236,70**	**0,00**	**377.583,56**	**427.229,13**
6	Investiciono razvojni fond	12.04.2007. g.	nema ugovora	1.000.000,00	253.828,00	0,00	130.290,00	123.538,00
7	Investiciono razvojni fond	09.07.2009. g.	nema ugovora	700.000,00	340.231,00	0,00	100.968,00	239.263,00
8	Hypo Alpe - Adria Bank AD	27.02.2012. g.	Ugovori o lizingu br: HB00127	47.600,00	16.638,92	0,00	13.174,65	3.464,27
9	Hypo Alpe - Adria Bank AD	27.02.2012. g.	Ugovori o lizingu br: HB00128	47.600,00	16.638,92	0,00	13.174,65	3.464,27
10	Hypo Alpe - Adria Bank AD	07.02.2013. g.	Ugovori o lizingu br: HB00496	92.137,50	41.267,44	0,00	32.668,32	8.599,12
11	Hypo Alpe - Adria Bank AD	08.04.2013. g.	Ugovor o lizingu br: HB00584	227.851,70	114.880,20	0,00	79.998,67	34.881,53
12	Hypo Alpe - Adria Bank AD	23.04.2015. g.	Ugovor o lizingu br: HB001239	17.575,99	0,00	0,00	3.557,05	14.018,94
13	Hypo Alpe - Adria Bank AD	28.03.2011. g.	Ugovori o lizingu br: PG03052	60.529,92	3.752,22	0,00	3.752,22	0,00
	Ukupno krediti:			**34.043.295,11**	**26.346.786,05**	**0,00**	**3.294.157,38**	**23.070.204,66**

Revizijom je utvrđeno da su obaveze Glavnog grada po kreditima na dan 31.12.2014. godine iznosile 26.343.033,83€, a stanje obaveza po kreditima na 31.12.2015. godine je 23.070.204,66€.

U postupku revizije dostavljena je dokumentacija o datim garancijama privrednim društvima čiji je osnivač Glavni grad. Pregled datih garancija prikazan je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Banka	Datum ugovora	Ugovor broj:	Ugovoreni iznos (u €)	Stanje 31.12.2014.	Povećanje	Smanjenje	Stanje 31.12.2015.
	Date garancije							
1	Investiciono razvojni fond	12.06.2013.g.	br. 0102-2214/1 Ugovor o jemstvu br.	3.500.000,00	3.500.000,00	0,00	159.790,79	3.340.209,21
2	Investiciono razvojni fond	21.12.2015.g.	br. 05-13011-6304/1 Ug.o jemstvu br. 05-13013-6370/1 od 24.12.2015. g.	1.200.000,00	0,00	1.200.000,00	0,00	1.200.000,00
3	NLB Montenegro banka	02.02.2011.g.	Garancija za JP "Sportski objekti"	125.000,00	30.703,60	0,00	28.272,68	2.430,92
4	EIB	25.07.2013.g.	Garancija za "Deponija" d.o.o	1.867.028,00	1.867.028,00	0,00	0,00	1.867.028,00
5	Kraljevina Španije	04.06.2009. g.	Garancija za "Deponija" d.o.o	4.981.740,97	4.755.298,20	0,00	452.885,54	4.302.412,66
			Ukupno garancije:	**11.673.768,97**	**10.153.029,80**	**1.200.000,00**	**640.949,01**	**10.712.080,79**

Stanje duga po osnovu izdatih garancija na dan 31.12.2014. godine iznosilo je 10.153.029,80€, a na dan 31.12.2015. godine 10.712.080,79€, a isto je utvrđeno na osnovu:
- Izvoda otvorenih stavki na 31.12.2014. i na 31.12.2015. godine koje je dostavio Investiciono razvojni fond za kredite date preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o,
- Kartice prometa za 2014. i 2015. godinu koji je dostavila NLB Banka AD Podgorica po kreditu datom JP Sportski objekti Podgorica i
- Potvrde o stanji duga po kreditima od Kraljevine Španije i Evropske investicione banke, na dan 31.12.2014. i 31.12.2015. godine za kredite koji se odnose na „Deponija“ d.o.o Podgorica, koje je dostavilo Ministarstvo finansija CG.

Prema podacima iz Izvještaja o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ, ukupno zaduženje Glavnog grada po kreditima (ino i domaćim) iznosi 33.550.000,00€, a stanje duga na 31.12.2015. godine 22.978.070,56€ i prikazano je u sljedećoj tabeli:

								OBRAZAC BUZ	
Redni broj	Vrsta zaduženja	Iznos zaduženja opštine na dan 31.12.2015				Iznos zaduženja privrednih društava na dan 31.12.2015			
		Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga	Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga
I	**Domaći dug**	**1.700.000,00**	**1.700.000,00**	**1.337.199,00**	**362.801,00**	**4.825.000,00**	**4.150.980,84**	**298.933,83**	**3.852.047,01**
1	**Krediti**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**4.825.000,00**	**4.150.980,84**	**298.933,83**	**3.852.047,01**
a	Kratkoročni (glavnica)	0,00	0,00		0,00				0,00
b	Dugoročni (glavnica)			0,00	0,00	4.825.000,00	4.150.980,84	298.933,83	3.852.047,01
2	**Obveznice**	**1.700.000,00**	**1.700.000,00**	**1.337.199,00**	**362.801,00**				**0,00**
II	**Inostrani dug**	**31.850.000,00**	**31.839.825,03**	**9.224.555,47**	**22.615.269,56**	**6.848.768,97**	**5.391.941,17**	**679.328,05**	**6.169.440,92**
1	**Krediti**	**31.850.000,00**	**31.839.825,03**	**9.224.555,47**	**22.615.269,56**	**6.848.768,97**	**5.391.941,17**	**679.328,05**	**6.169.440,92**
a	Kratkoročni (glavnica)				0,00				0,00
b	Dugoročni (glavnica)	31.850.000,00	31.839.825,03	9.224.555,47	22.615.269,56	6.848.768,97	5.391.941,17	679.328,05	**6.169.440,92**
2	**Obveznice**				**0,00**				**0,00**
UKUPNO (I+II)		**33.550.000,00**	**33.539.825,03**	**10.561.754,47**	**22.978.070,56**	**11.673.768,97**	**9.542.922,01**	**978.261,88**	**10.695.507,09**
III	**Domaće garancije**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**				**0,00**
IV	**Inostrane garancije**				**0,00**				**0,00**
UKUPNO IZDATE GARANCIJE (III+IV)		**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Glavni grad Podgorica je u Izvještaju o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ prikazao obaveze po osnovu zaduženja po kreditima (domaći i inostrani dug), kao i stanje duga na dan 31.12.2015. godine, kao i zaduženja preduzeća čiji je osnivač u iznosu od 10.695.507,09€.

U Izvještaju o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ Glavni grad nije iskazao obaveze po osnovu garancija, a u Godišnjem izvještaju o popisu gotovine, potraživanja, obaveza i imovine Glavnog grada na 31.12.2015. godine br. 05-402/16-914 od 4. marta 2016. godine iskazano je stanje duga po osnovu izdatih garancija u iznosu od 10.184.568,91€.

Revizijom je utvrđeno:
- da Glavni grad u Izvještaju o budžetskom zaduženju nije pravilno iskazao ugovoreni iznos sredstava, kao ni stanje duga po kreditima na 31.12.2015. godine. Glavni grad je prikazao ugovorena sredstva u iznosu od 33.550.000,00€ i stanje duga na 31.12.2015. godine u iznosu od 22.978.070,56€, a revizijom je utvrđeno da je ugovoreni iznos sredstava 34.043.295,11€, a stanje duga na 31.12.2015. godine 23.070.204,66€.
- da je Glavni grad izdao 5 garancija privrednim društvima čiji je osnivač u iznosu od 11.673.768,97€, a da stanje duga po izdatim garancijama na 31.12.2015. g. iznosi 10.712.080,79€.

▪ **Glavni grad treba da Izvještaj o budžetskom zaduženju ubuduće sačinjava u skladu sa Pravilnikom o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave i iskaže sva zaduženja i otplate po kreditima, kao i obaveze po osnovu garancija.**

2.8. Budžetski suficit/deficit

Glavni grad Podgorica je u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2015. godinu prikazao suficit u iznosu od **6.196.067,46€,** kako slijedi u sljedećoj tabeli:

				Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji		Podgorica				Obrazac 7
										Godina: 2015
RAČUNI				OPIS	PLAN za 2015.g	Izvršenje u 2014 g	Izvršenje u 2015 g.	KOREKCIJE		Korigovano izvršenje za 2013.
								smanjenje	povećanje	
7				PRIMICI	43.952.390,00	49.875.587,64	54.008.334,61	0,00	48.648,62	54.382.618,31
	71			Tekući prihodi	41.002.390,00	42.900.164,68	48.540.278,85	0,00	0,00	48.865.913,93
		711		Porezi	24.380.000,00	25.355.329,11	26.153.001,58	0,00	0,00	26.160.096,51
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	6.780.000,00	7.517.321,93	7.210.171,39			7.210.171,39
			7113	Porez na imovinu	9.000.000,00	8.546.477,97	9.820.907,32		7.094,93	9.828.002,25
			7117	Lokalni porezi	8.600.000,00	9.291.529,21	9.121.922,87			9.121.922,87
		712		Doprinosi	0,00	0,00	0,00			0,00
		713		Takse	2.130.000,00	1.883.044,07	1.721.067,56			1.721.067,56
			7131	Administrativne takse	580.000,00	497.810,81	466.393,06			466.393,06
			7135	Lokalne komunalne takse	1.550.000,00	1.385.233,26	1.254.674,50			1.254.674,50
		714		Naknade	12.090.000,00	13.452.222,36	18.822.066,12	0,00		18.822.066,12
			7141	Naknade za koriš.dob.od opš.interesa	460.000,00	167.328,34	212.491,44			212.491,44
			7142	Naknade za koriš.prirodnih dobara	170.000,00	122.291,06	172.093,02			172.093,02
			7145	Naknade korisc.gradjevinskog zemljist	0,00	1.523,82	0,00			0,00
			7146	Naknada za izgr.građevinskog.zemljiš	9.700.000,00	11.599.321,81	16.797.279,94			16.797.279,94
			7147	Naknada za izgr.održavanje lokal.putev	0,00	0,00	0,00			0,00
			7148	Naknada za puteve	1.760.000,00	1.561.757,33	1.640.201,72			1.640.201,72
		715		Ostali prihodi	2.402.390,00	2.209.569,14	1.844.143,59			2.162.683,74
			7151	Prihodi od kapitala	1.250.000,00	1.118.287,37	1.023.843,33			1.023.843,33
			7152	Novčane kazne i oduzete imov. koristi	300.000,00	281.608,45	238.339,75			238.339,75
			7153	Prihodi koje organi ostv. vrš. svoje djel	400.000,00	235.760,06	199.754,09		315.719,42	515.473,51
			7155	Ostali prihodi	452.390,00	573.913,26	382.206,42	43.271,04	46.091,77	385.027,15
	73			Primici od otplate Kredita i sredstva P	2.720.000,00	6.732.148,96	5.209.302,98	0,00	41.921,04	5.251.224,02
			731	Primici od otplate kredita	0,00	0,00	0,00		41.921,04	41.921,04
			732	Sredstva prenešena iz prethodne godi	2.720.000,00	6.732.148,96	5.209.302,98	0,00		5.209.302,98
			7321	Sredstva prenešena iz prethodne godi	2.720.000,00	6.732.148,96	5.209.302,98	0,00		5.209.302,98
			7322	Sredstva po osnovu kratk. plasmana	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	74	741		Donacije	230.000,00	243.274,00	258.752,78		6.727,58	265.480,36
4				IZDACI	46.900.390,00	44.738.696,49	42.824.286,46	474.012,03	847.568,58	43.117.843,01
	41			Tekući izdaci	16.397.510,00	14.748.536,20	15.647.075,71	0,00	506.312,88	16.073.388,59
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslo	8.767.730,00	8.127.764,12	8.643.729,26	0,00	0,00	8.643.729,26
			4111	Neto zarade	5.062.320,00	4.715.316,82	5.024.172,78			
			4112	Porez na zarade	770.390,00	718.424,23	737.141,39			
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	1.846.880,00	1.716.212,55	1.816.758,89			
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	963.640,00	869.371,65	954.137,15			
			4115	Opštinski prirez	124.500,00	108.438,87	111.519,05			
		412		Ostala lična primanja	768.180,00	685.962,32	714.286,16	0,00		714.286,16
		413		Rashodi za materijal	2.285.990,00	2.001.785,29	2.151.014,98			2.151.014,98
		414		Rashodi za usluge	2.801.210,00	2.237.913,67	2.508.315,05	80.000,00	315.782,42	2.744.097,47
		415		Rashodi za tekuce odrzavanje	374.800,00	355.471,87	353.976,52			353.976,52
		416		Kamate	1.060.000,00	1.171.844,84	1.040.095,68		42.078,62	1.082.174,30
		417		Renta	41.800,00	21.382,72	25.910,59			25.910,59
		418		Subvencije	0,00	0,00	0,00			0,00
		419		Ostali izdaci	297.800,00	146.411,37	209.747,47		148.451,84	358.199,31
	42			Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00			0,00
	43			Transf. inst.pojed.nevl. i javn.sektoru	10.214.800,00	9.455.575,02	10.016.923,05	231.557,38	0,00	9.785.365,67
		431		Transf. inst.pojed.nevl. i javn.sektoru	1.879.300,00	1.633.498,99	1.767.750,65	0,00	0,00	1.767.750,65
			4311	Transferi za zdravsvenu zastitu	0,00	0,00	0,00			0,00
			4313	Transferi institucijama kulture i sporta	490.000,00	282.613,91	489.985,24			489.985,24
			4314	Transferi NVO	40.000,00	34.836,50	36.626,20			36.626,20
			4315	Transferi politickim partijama,starnka	421.000,00	372.220,36	421.563,84			421.563,84
			4316	Transferi za jednokratne socijalne pom	255.000,00	239.557,05	254.993,05			254.993,05
			4317	Transferi za licna primanja pripravnika	74.000,00	263.512,82	38.581,79			38.581,79
			4318	Ostali transferi pojedincima	599.300,00	440.758,35	526.000,53			526.000,53
		432		Ostali transferi	8.335.500,00	7.822.076,03	8.249.172,40	231.557,38	0,00	8.017.615,02
			4324	Transferi opstinama	1.198.500,00	769.537,94	1.122.908,24			1.122.908,24
			4325	Transferi budzetu drzave	358.000,00	386.067,00	299.947,68	231.557,38		68.390,30
			4326	Transferi javnim preduzecima	6.779.000,00	6.666.471,09	6.826.316,48			6.826.316,48
	44			Kapitalni izdaci	19.438.080,00	19.432.608,02	15.237.242,47	242.454,65	0,00	14.994.787,82
		441		Kapitalni izdaci	19.438.080,00	19.432.608,02	15.237.242,47	242.454,65	0,00	14.994.787,82
	45	451		Pozajmic i krediti	0,00	0,00	0,00		80.000,00	80.000,00
	46	462		Otplata garancija	0,00	0,00	0,00		29.698,32	29.698,32
		463		Otplata obaveza iz prethodnih godina	420.000,00	682.381,32	1.660.048,88		231.557,38	1.891.606,26
	47			Rezerve	430.000,00	419.595,93	262.996,35			262.996,35
				Suficit/Deficit (7+742-4)	-5.318.000,00	-257.954,30	6.196.067,46	0,00		6.474.964,60
				Finansiranje	-2.132.000,00	-2.125.561,82	-2.120.034,82	0,00	-170.677,71	-2.290.712,53
				Domaće finansiranje (7511-4611-4630	-232.000,00	-247.614,00	-231.258,00	0,00	-150.928,71	-382.186,71
	75	751	7511	Pozajmice i krediti iz domaćih izvora	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
	46	461	4611	Otplata dugova	232.000,00	247.614,00	231.258,00	0,00	150.928,71	382.186,71
		463	4630	Promjena (smanjenje) neto obaveza iz	0,00	0,00	0,00			1.416.190,94
				Inostrano finansiranje	-1.900.000,00	-1.877.947,82	-1.888.776,82	0,00	-19.749,00	-1.908.525,82
			*	Krediti i hartije od vrijednosti (7512-46	-1.900.000,00	-1.877.947,82	-1.888.776,82	0,00	-19.749,00	-1.908.525,82
	75	751	7512	Pozajmice i krediti iz inostranih izvora	0,00	0,00	0,00			0,00
	46	461	4612	Otplata dugova	1.900.000,00	1.877.947,82	1.888.776,82	0,00	19.749,00	1.908.525,82
	72	721		Prihodi od prodaje imovine	4.730.000,00	860.670,14	686.344,94	22.715,11	1.350,00	664.979,83
	74	742		Transferi	350.000,00	1.337.303,51	221.322,29		198.169,99	419.492,28
				Povećanje/smanjenje depozita						
				(-dom.fin.-ino.fin.-prih.od prod.-def)	2.720.000,00	1.522.845,98	-4.762.377,58			-4.849.231,90

Revizijom je utvrđeno da je Glavni grad u skladu sa čl. 16 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti iskazao za 2015. godinu, gotovinski suficit u iznosu od 6.196.067,46€. Nakon korekcija utvrđenih revizijom, suficit Glavnog grada za 2015. godinu uvećan je za 278.897,14€ i iznosi 6.474.964,60€.

Slijedi pregled utvrđenih činjenica koje su uticale na izmijenu i na iskazivanje rezultata:

1. Glavni grad Podgorica je umanjio prihode za 2015. godinu (izvršio storniranje prihoda) za iznos od 551.088,58€. Prihodi su stornirani za plaćanja - rashode koji se odnose na JU koje su potrošačke jedinice budžeta, plaćanja koja su vršena mjesnim zajednicama za izgradnju i održavanje lokalne infrastrukture i za iznos sredstava koja su prenesena sa Glavnog računa trezora na žiro račun javnih ustanova. Navedena plaćanja nijesu evidentirana kao rashod, već je za navedeni iznos izvršeno storniranje prihoda.
Izvršena je korekcija – uvećanje računa prihoda koji su umanjeni i to: račun 7153- Prihodi koje organi ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti za iznos od 315.719,42€, 7155- Ostali prihodi za iznos od 30.471,59€, 7412- Donacije za iznos 6.727,58€ i 7421 – Transferi od budžeta CG za iznos od 198.169,99€.[26]

2. Dio storniranih prihoda u iznosu od 464.234,26€ predstavljaju rashode budžeta i isti nijesu evidentirani u okviru grupe računa 4 – Izdaci u Glavnoj knjizi trezora. Umjesto podnošenja zahtjeva za budžetsku potrošnju i isplatu Glavni grad je u Glavnoj knjizi trezora rashode u navedenom iznosu evidentirao na dugovnoj strani prihoda i na taj način umanjio ostvarene prihode budžeta, a iste nije iskazao kao rashod.
Na osnovu navedenih izvršena je korekcija rashoda i isti su uvećani za 464.234,26€ i to: račun 4191 - Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu u iznosu od 148.451,84€ (neto isplata i pripadajući porez i prirez) i 4149 - Ostale usluge za iznos od 315.782,42€ (isplate raznim dobavljačima i za održavanje predstava).

3. Račun 7155 - Ostali prihodi iskazan je u iznosu od 382.206,42€ i isti je uvećan za 43.271,04€. Uvećanje se odnosi na prihode po osnovu otplate kredita iz domaćih izvora - 41.921,04€ i prihode od prodaje nepokretnosti – 1.350,00€. Izvršena je reklasifikacija i račun je umanjen za 43.271,04€, a uvećan račun 7314 – Primici od otplate kredita datim fizičkim licima za 41.921,04€ i račun 721 - Prihodi od prodaje imovine za 1.350,00€.

4. Račun 721- Prihodi od prodaje imovine iskazan je u iznosu od 686.344,94€ i isti je uvećan za 22.715,11€. Uvećanje se odnosi na prihode od zakupa imovine – 15.620,18€[27] i prihode po osnovu poreza na nepokretnosti – 7.094,93€. Izvršena je reklasifikacija i račun je umanjen za 22.715,11€, a uvećan je račun 715 - Ostali prihodi za 15.620,18€ i račun 7113 - Porez na imovinu- nepokretnosti za 7.094,93€.

5. Sa računa 441- Kapitalni izdaci plaćen je iznos od 50.782,60€ koji obuhvata isplate glavnice i kamate po Ugovor o kreditu br. 2004-04 od 27.04.2005. godine[28]. Izvršena je reklasifikacija računa 441 - Kapitalni izdaci i račun je umanjen za iznos glavnice i kamate 50.782,00€, a uvećan račun 461 -2 Otplata HOV i kredita nerezidentima za iznos od 19.749,00€ i računa 416 - Kamate za iznos od 31.033,00€.

[26] Prihodi i rashodi koji su umanjeni dati su tabelarnom pregledu na strani 19.
[27] Iznos od 15.620,18€ odnosi se na zakup montažnog objekta – kioska- 10.120,18€ i zakup poslovnog prostora u Službi zaštite – 5.500,00€.
[28] Ugovor o kreditu br. 2004-04 od 27.04.2005. godine zaključen sa Dutch International Guarantees for Housing (DIGH) za finansiranje izgradnje 48 stanova u dvije identične zgrade u Podgorici (ugovoreni iznos kredita 817.532,00€).

6. Sa računa 441- Kapitalni izdaci plaćen je iznos od 161.974,33€ koji obuhvata isplatu glavnice i kamata po osnovu zaključenih ugovora o finansijskom lizingu sa Hypo Alpe Adria bakom AD (6 ugovora).Izvršena je reklasifikacija računa 441- Kapitalni izdaci i račun je umanjen za 161.974,33€, a uvećan račun 461-1 Otplata HOV i kredita rezidentima za iznos od 150.928,71€ (glavnicu 146.325,56€ + troškovi učešća 4.603,15€) i računa 416- Kamate za iznos od 11.045,62€.

7. Sa računa 441- Kapitalni izdaci plaćen je iznos od 29.698,32€ koji obuhvata isplatu glavnice i kamata po garanciji datoj JP "Sportski objekti" Podgorica. Izvršena je reklasifikacija računa 441- Kapitalni izdaci i račun je umanjen za iznos od 29.698,32€, a uvećan račun 462 – Otplata garancija za isti iznos.

8. Sa računa 432-Ostali transferi plaćen je iznos od 231.557,38€ koji se odnosi na otplatu neizmirenih obaveza prema Fondu za obeštećenje. Izvršena je reklasifikacija računa 432- Ostali transferi i isti umanjen za iznos od 231.557,38€, a uvećan račun 463 - Otplata obaveza za isti iznos.

9. Sa računa 414 - Rashodi za usluge plaćen je iznos od 80.000,00€ Atlas banci AD radi davanja kredita za stimulisanje preduzetništva i poljoprivredne proizvodnje po Ugovoru o komisionom plasmanu sredstava br. 01-031/15-5765 od 13.08.2015. Izvršena je reklasifikacija računa 414 – Rashodi za usluge i isti umanjen za iznos od 80.000,00€, a uvećan račun 451 - Pozajmice i krediti za isti iznos.

Nakon korekcije navedenih računa, suficit Glavnog grada Podgorica za 2015. godinu uvećan je za 278.897,14€ i iznosi 6.474.964,60€.

▪ Glavni grad treba da u skladu sa MRS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvene procjene i greške izvrši ispravku u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2015. godinu.

2.9. Evidencija državne imovine u Glavnom gradu

Glavni grad Podgorica – Centar za informacioni sistem uspostavio je elektronsku evidenciju osnovnih sredstava Glavnog grada. Elektronska evidencija imovine usklađena je sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, odnosno imovina je razvrstana po kategorijama i grupama.

U skladu sa zakonskim propisima Glavni grad je bio u obavezi da izvrši popis imovine za 2015. godinu.
Sekretarijat za finansije, dopisom broj 05-402/15-6515 od 01.12.2015. obavijestio je organe i ustanove Glavnog grada o obavezi formiranja popisnih komisija sa ciljem izvršenja popisa pokretnih stvari na dan 31.12.2015. Uz navedeni dopis dostavljene su i popisne liste sa nazivom i količinom pokretnih stvari na dan 31.12.2014. godine i liste novonabavljenih stvari u toku 2015. godini.

Revizijom je utvrđeno da su starješine organizacionih jedinica donijele pojedinačne akte o imenovanju komisija za popis. Tri organizacione jedinice navedene akte donijele su u 2016. godini, dvije organizacione jedinice su kao rok do kojeg je potrebno izvršiti popis odredili tri, odnosno deset dana od dana formiranja komisije (u oba slučaja do 18.12.2015.). Takođe, jedna organizaciona jedinica je popis izvršila na dan 26.12.2015. godine, a jedna na dan 20.01.2016. godine dok jedan broj Komisija za popis nijesu Sekretarijatu za finansije dostavile Izvještaje o obavljenom popisu.

Članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, propisana je obaveza vršenja obračuna amortizacije i revalorizacije u računovodstvu putem elektronske obrade podataka.
Sekretarijat za finansije izradio je Godišnji izvještaj o popisu gotovine, potraživanja, obaveza i imovine Glavnog grada Podgorice na dan 31.12.2015. godine, broj 05-402/16-914 od 04.03.2016. godine koji potpisuju Sekretar sekretarijata i Rukovodilac trezora. Navedeni izvještaj sadrži pregled stanja na računima i blagajni, pregled kreditnih obaveza i obaveza po garancijama, pregled potraživanja, obaveze po lizingu, zbirni pregled osnovnih sredstava o organizacionim jedinicama (obrazac 1), zbirni pregled po kontima (obrazac 2) i zbirni pregled amortizacije (obrazac 3).

Revizijom je utvrđeno da je obračun amortizacije prvi put urađen 2014. godine kad su i elektronski evidentirani podaci o imovini Glavnog grada. Obračun amortizacije izvršen je za svu imovinu koja je evidentirana u softveru za evidenciju osnovnih sredstava. Obračun amortizacije obavlja se softverski u Centru za informacioni sistem kao organizacionoj jedinici Glavnog grada, a na osnovu podataka koji se u okviru Sekretarijata za finansije unose sa pojedinačnih popisnih listi. Na osnovu podataka iz elektronske evidencije, nabavna vrijednost pokretne i nepokretne imovine iznosi 340.029.381,34€, ukupna akumulirana amortizacija 4.125.002,52€, a sadašnja vrijednost iznosi 335.904.378,82€.

Revizijom je utvrđeno da revalorizacija nije vršena.

Rješenja o vršenju popisa pojedinih organa i službi Glavnog grada nijesu donešena u skladu sa članom 44 i 48 Zakona o državnoj imovini, članom 12 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini (Sl. list CG br. 13/10) i Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini (Sl. list CG br. 47/11). Članom 44 Zakona o državnoj imovini propisano je da evidenciju pokretnih i nepokretnih stvari na kojima svojinska ovlašćenja vrši opština, vode organi opštine koji te stvari koriste, a evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari javnih službi vode službe koje te stvari koriste i dužni su da vrše popis imovine koju koriste. Takođe, članom 66 Zakona propisano je da organi opštine i javne službe čiji je osnivač opština su dužni da izvrše popis, procjenu i evidentiranje nepokretnih stvari koje su u njihovoj nadležnosti.
Shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini, javne službe i preduzeća čiji je osnivač opština dužne su da dostave podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima organu uprave nadležnom za poslove imovine – Direkciji za imovinu, u elektronskom formi, radi vođenja Registra nepokretnosti, odnosno računovodstvene evidencije pokretnih stvari, do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.
Direkcija za imovinu je, dopisom broj 13-460/15-1238 od 04.12.2015. obavijestila preduzeća čiji je osnivač Glavni grad o obavezi dostavljanja podataka o nepokretnoj imovini koju koriste, radi izrade evidencije nepokretne imovine Glavnog grada. Revizijom je utvrđeno da su podatke o nepokretnoj imovini, Direkciji za imovinu dostavila „Čistoća“ d.o.o. i „Tržnice i pijace“ d.o.o. Ostala preduzeća čiji je osnivač Glavni grad nijesu dostavila Direkciji evidenciju imovine koju koriste.

Sekretarijat za finansije je organu Glavnog grada nadležnom za poslove imovine (Direkciji za imovinu) dostavio podatke o pokretnoj imovini (broj 05-402/16-846/1 od 28.02.2016.) pojedinačno po organizacionim jedinicama na obrascu PL koji suštinski sadrži podatke koji se unose u obrasce: PS-1, PS-2, NS-1 NS-2 predviđene članom 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.

▪ Glavni grad treba da obezbijedi da organi i službe Glavnog grada prilikom vršenja popisa tačno definišu obaveze Komisije, način i rokove vršenja popisa i vode evidenciju imovine u skladu sa čl. 41 - 48 Zakona o državnoj imovini i članom 10 - 12 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl. list CG", br. 13/10) sa stanjem na 31.12. godine za koju se vrši popis.

2.10. Javne nabavke

2.10.1. Nalazi i preporuke

Nerealno planiranje javnih nabavki: Prvobitnim planom javnih nabavki predviđeno je 79 postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 2.746.040,00€. Nakon toga je izvršeno 16 Izmjena plana kojim je dodato 10 postupaka i vrijednost Plana povećana na iznos od 3.644.190,00€, dok je izvršenje plana ostvareno u iznosu od 1.772.291,83€ (odnosno 48,63%).

▪ Glavni grad treba da sačini Plan javnih nabavki na osnovu realnih potreba i prioriteta nabavke.

Pogrešno prikazivanje realizovanih postupaka u godišnjem Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama:

- U obrascu A o dodijeljenim javnim nabavkama utvrđeno je da ugovorena vrijednost postupka koji se odnosi na usluge održavanja vozila (postupak broj 11) prikazan u većoj vrijednosti od vrijednosti na koju je zaključen ugovor. Ugovorena vrijednost prikazana u iznosu od 61.238,60€, a ugovor zaključen na iznos od 25.000,00€.
- U obrascu B o dodijeljenim javnim nabavkama male vrijednosti (šoping) evidentiran je i Ugovor o nabavci vatrogasnih interventnih odijela koji je zaključen u januaru tekuće (2016.godine) na iznos od 24.990,00€ prema prihvaćenoj ponudi.
- U obrascu C nijesu evidentirana sva plaćanja koja su realizovana neposrednim sporazumom.

▪ Glavni grad treba da u Izvještaju o sprovedenim postupcima javne nabavke evidentira samo ugovore koji su zaključeni u periodu do 31. decembra godine za koju se podnosi izvještaj pri čemu je u obrascu C potrebno evidentirati sve nabavke koje su realizovane neposrednom pogodbom.

Predmet javnih nabavki nije precizno određen**:** Glavni grad je, u određenim slučajevima, prilikom nabavke roba navodio da su količine orjentacione i da se mogu mijenjati, pri čemu naručilac nije u obavezi da preuzme sve artikle navedene u specifikaciji što je u suprotnosti sa članom 41 Zakona.

▪ Glavni grad treba da, prilikom određivanja predmeta javne nabavke postupa u skladu sa članom 41 Zakona kojim je, između ostalog, definisano da predmet javne nabavke treba da bude opisan potpuno, jasno i razumljivo, na način koji omogućava podnošenje odgovarajuće ponude po vrsti, kvalitetu, cijeni, kao i po drugim potrebnim svojstvima i uslovima, pri čemu u opisu predmeta javne nabavke treba navesti podatke o količini, mjestu i rokovima izvršenja ili posebne zahtjeve u pogledu načina izvršenja predmeta javne nabavke.

Prihvatanje ponuda koje je shodno članu 100 zakona trebalo odbiti kao neispravne**:** Glavni grad je u određenim slučajevima, prihvatao ponudu koja nije povezana jemstvenikom u jedinstvenu cjelinu; koja ne sadrži sve dokaze predviđene tenderskom dokumentacijom i u kojoj je finansijski dio ponude određen u većoj vrijednosti u odnosu na procijenjenu vrijednost javne nabavke.

▪ Glavni grad odnosno Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda treba da u Izvještaju o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda evidentira ponude koje su sačinjene suprotno članu 75 i 76 i da iste shodno članu 100 Zakona odbije kao neispravne.

Nepoštovanje odredbi definisanih u zaključenim ugovorima**:** U ugovorima o nabavci roba definisano je da prijem robe prati i sačinjavanje zapisnika o kvantitativnom i kvalitativnom prijemu robe, ali je u određenim slučajevima utvrđeno da osim fakture za plaćanje, ne postoji nijedan drugi dokument kojim se potvrđuje prijem robe (zapisnik, popunjena otpremnica sa potpisom lica koji je primio robu i sl).

▪ Glavni grad treba da postupa u skladu sa zaključenim ugovorima i da za svaku nabavku robe obezbijedi dokaz o prijemu iste.

Prijem faktura prije realizacije usluge ili isporuke robe i avansna plaćanja cjelokupnog ugovorenog iznosa: Glavni grad je u pojedinim slučajevima, vršio plaćanje po ispostavljenim fakturama bez obzira što usluga nije izvršena a u jednom slučaju i prije zaključivanja ugovora. Naime, za ugovore koji su zaključeni krajem 2015. godine, faktura je ispostavljana u roku od par dana od dana zaključenja ugovora, a Glavni grad vršio isplatu po istoj bez obzira što predmetna usluga ili isporuka robe nije realizovana tokom 2015. godine već u tekućoj 2016. godini.

▪ Glavni grad treba da fakturu koja se ispostavlja na osnovu zaključenih ugovora, prihvati tek kada se uvjeri da je usluga ili isporuka izvršena, i da plaćanje vrši u skladu sa tačkama 44-46 Uputstva o radu trezora lokalne samouprave.

Zavođenje različitih akata pod istim brojem: U postupku revizije utvrđeno je da su sve Izmjene plana evidentirane pod istim brojem, a da zapisnici i izvještaji imaju broj pod kojim je zaveden Poziv za otvoreni postupak ili tenderska dokumentacija.
Takođe, prilikom pregleda dokumentacije na terenu, utvrđeno je da zapisnici o individualnom vrednovanju, a u određenim slučajevima i Izjave o nezavisnosti na strani naručioca, nijesu dio dokumentacije koja se odnosi na predmetni postupak, već su iste odložene na drugom mjestu i naknadno su dostavljene.

▪ Glavni grad treba da se pridržava Uputstva za izvršavanje uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, odnosno da se evidentiranje akata, koji se odnose na isti predmet vrši na način da prvi akt dobija klasifikacioni znak predmeta i redni broj djelovodnika, dok svaki naredni akt istog predmeta dobija samo novi podbroj prema redosljedu kojim su evidentirani u djelovodniku, kako bi se izbjeglo postojanje dva različita akta upisana pod istim brojem u djelovodniku. Svu dokumentaciju koja se odnosi na predmetni postupak javne nabavke, potrebno je odložiti na jednom mjestu- u registratoru koji se odnosi na predmetni postupak.

2.11. Sudski sporovi

Glavni grad je dostavio Izvještaj o sudskim predmetima vezano za utvrđivanje prava svojine na nepokretnostima u kojima se Glavni grad pojavljuje kao Tuženi i kao Tužilac. Procijenjena vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Glavnog grada sa stanjem na 31.12.2015. godine iznosi oko 38,5 miliona eura bez troškova postupka. Međutim, navedeni iznos može biti i značajno veći jer u jednom broju tužbenih zahtjeva pravnih i fizičkih lica nije definisan iznos naknade koja se traži. Po osnovu prinudne naplate Glavni grad je u 2015. godini isplatio iznos od 1.575.571,00€.

Najčešće utuženjima se potražuju naknade za eksproprisano zemljište, navodno nacionalizovano zemljište, naknade štete činjenjem ili nečinjenjem od strane Glavnog grada, radnih sporova sa zaposlenima i dr. U informaciji o značajnijim sudskim postupcima br: 13-460/16-131 od 12.02.2016. godine koji je Direkcija za imovinu uputila Glavnom gradu – Sekretarijatu za finansije, između ostalih, navedeni su i sudski sporovi za naknadu štete prikazani u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Tužilac	Tuženi	Osnov	Vrijednost spora
1	KAP u stečaju	Crna Gora, Glavni grad	Naknada štete zbog zauzetosti zemljišta na lokaciji "Lepa Kata"	4,338,980.00
2	Neksan	Glavni grad, Agencija za izgr. i razvoj	Naknada štete, lokacija "Tabački most"	4,150,000.00
3	Neksan	Glavni grad, Agencija za izgr. i razvoj	Naknada štete zbog kašnjenja u komunalnom opremanju zemljišta, lokacija up.br.2 "UP Nova Varoš"	1,021,325.60
4	Zetagradnja	Glavni grad, Agencija za izgr. i razvoj	Naknada štete zbog kašnjenja u komunalnom opremanju zemljišta, lokacija stara Benzinska pumpa u centru grada	5,904,377.47
5	Zetagradnja	Glavni grad, Agencija za izgr. i razvoj	Naknada štete na ime izgradnje podzemne garaže, Blok VI DUP Konik koju je tužilac morao neosnovano da izgradi	odrediće vještak
Ukupno:				**15,414,683.07**

U Informaciji je navedeno da će iznos štete i za sudski spor pod rednim brojem 5 biti u značajnijem iznosu. Državni revizor smatra da je s aspekta zaštite državne imovine potrebno posvetiti veću pažnju prilikom dodjele i realizacije ugovora o komunalnom opremanju zemljišta, s obzirom na njihovu značajnu vrijednost.

▪ **Glavni grad treba da u skladu sa čl. 16 i 65 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata donosi i poštuje Program uređenja prostora, utvrdi dinamiku uređenja prostora i obezbijedi komunalno opremanje građevinskog zemljišta (izgradnju objekata i komunalne infrastrukture). Komunalno opremanje zemljišta zbog racionalnijeg trošenja javnih sredstava, po pravilu treba vršiti nakon sprovođenja postupaka predviđenih Zakonom o javnim nabavkama. U izuzetnim slučajevima kada građevinsko zemljište nije komunalno opremljeno, mogu se u skladu sa čl. 67. zaključivati ugovori o komunalnom opremanju zemljišta od strane investitora.**

Revizijom je utvrđeno da je po tužbama zaposlenih Glavnog grada zbog povreda prava iz radnih odnosa Glavni grad u 2015. godini isplatio 60.512,54€. Isplate su se odnosile na neisplaćene prekovremene sate, razlike za regres i naknade nematerijalne štete zaposlenim (iznos 48.138,19€), kao i za troškove parničnih postupaka (iznos od 12.374,35€). U Informaciji o značajnijim sudskim postupcima od 12.02.2016. godine evidentirani su i sudski sporovi na ime naknade za rad duži od punog radnog vremena u iznosu od 259.543,00€ i naknadu štete zbog nepravilne isplate plata u ukupnom iznosu od 190.000,00€.

▪ **Glavni grad treba da obezbijedi zaštitu prava zaposlenih u skladu sa čl. 134 – 137 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, ili u skladu sa čl. 139 putem arbitraže preko Agencije za mirno rješavanje sporova kako bi se izbjegli značajni troškovi sudskih sporova. Takođe, treba postupati po pravosnažnim odlukama nadležnih sudova i izbjeći neekonomično trošenje budžetskih sredstava u postupku prinudne naplate potraživanja.**

Rukovodilac Kolegijuma

dr Milan Dabović, predsjednik Senata